

SUOMEN YRITTÄJIEN VAIKUTTAMISKATSAUS

2.6.2026

Sisällysluettelo

KOLME POINTTIA KASVUUN

TALOUESSA MERKKEJÄ PAREMMASTA

1. Brysselin vaikuttaminen

2. Talous, verotus, osaaminen, ilmasto

Työryhmä esittää mikro- ja pienyrityksille oikeutta peruspankkipalveluihin

Digitaalinen euro vahvistaa strategista autonomiaa

Maksupalveludirektiivillä ja -asetuksella lisää kilpailua

Eurokäteisen vastaanottamisen pakko on kohtuuton

Pääomamarkkinoiden kehittäminen parantaa pk-yritysten rahoitusasemaa

Rahoitusmarkkinoiden integraation tulee tukea kilpailua

Kestävän rahoituksen raportoinnin keventäminen on tervetullut

Teollisen kapasiteetin edistäminen on tärkeä, mutta sisältää riskejä

Jos otsikko on lihavoitu, asia on uusi tai siihen on tullut huomattava päivitys.
Asian dialla samaa merkitsee *-merkki otsikon perässä.

Kilpailua ei saa vääristää ryhmäpoikkeusasetuksella

Suurempien ajoneuvoyhdistelmien käyttö sallittava

Myönteisiä verolinjauksia kehysriihestä (1/2)

Myönteisiä verolinjauksia kehysriihestä (2/2)

Kotitalousvähennystä korotetaan vuosille 2026-2027

Liikunta- ja kulttuurietua korotetaan ja käyttöalaa laajennetaan

Matkakuluvähennyksen omavastuuta alennetaan vuodelle 2026

Yrittäjyyden lukiodiplomi valmistelussa

Ammatillisen toiminnanohjauksen kokeilun neuvottelut käyty

Koulutustarpeen ennakoinnin kehittäminen

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiotyö

Kesälomien siirtäminen

Pk-yritysten T&K-rahoitus elinvoimaketuksissa

Sisällysluettelo

[EU yksinkertaistaa digisääntelyään](#)

[Eurooppalaiset yrityslompakot](#)

[Puhtaan siirtymän investointien verotuki](#)

[Maatalouden energiaveron lisäpalautus](#)

[Venäläisen kaasun tuontikielto](#)

[Tuulivoiman etäisyys sääntely \(alueidenkäyttölaki\)](#)

[Ydinenergialain kokonaisuudistus](#)

[Kansalliset ilmastotoimet tulossa EU-neuvottelupöydille](#)

[EU:n päästökaupan \(ETS1\) uudistaminen](#)

[EU:n hiilirajamekanismi \(CBAM\)](#)

[Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi \(EPBD\)](#)

3. Työmarkkinat, sosiaaliturva ja yrityslainsäädäntö

[Yritysten väliset maksuehdot](#)

Jos otsikko on lihavoitu, asia on uusi tai siihen on tullut huomattava päivitys.
Asian dialla samaa merkitsee *-merkki otsikon perässä.

[Ulosottovelallisten asemaa helpotetaan](#)

[Norminpurkuhanke etenee](#)

[Valmistelua sarjavalittajien pysäyttämiseksi](#)

[Kilpailuneutraliteettia halutaan vahvistaa](#)

[Hankintadirektiiviä uudelleentarkastellaan](#)

[Toiminimiyrittäjä positiivisessa luottotietorekisterissä](#)

[Yrittäjän Talousapu -palvelun jatko on turvattu](#)

[EU:n yritys vastuudirektiivi \(Omnibus I\)](#)

[EU:n kestävyysraportointidirektiivi \(Omnibus I\)](#)

[EU:n pakkotyöasetus](#)

[Tilinpäätösraportoinnin digitalisointi](#)

[Esitys EU:n uudesta yhtiömuodosta \(EU Inc.\)](#)

[Patenttilain kokonaisuudistus ja hyödyllisyysmallilaki](#)

Sisällysluettelo

EU:n tavoitteissa kuluttajille turvallisempi verkko

Kuluttajansuojalaki edistämään vihreää siirtymää

Kuluttajariitojen vaihtoehtoinen riidanratkaisusääntely

Halpatuonnin yhteistyöryhmä ”temuttamisen” suitsimiseksi

Tuotevastuudirektiivi pannaan kansallisesti täytäntöön

Matkapakettidirektiivi muuttui

Matkustajien oikeudet multimodaalisissa matkoissa

Tietosuojalain velvoitteita kevennettävä (GDPR)

Pienten riita-asioiden menettely

Välimiesmenettelylain uudistaminen

Tartuntatautilain kokonaisuudistus on käynnistynyt

Terveysturvallisuuslain kokonaisuudistus

Valmiuslain kokonaisuudistus on käynnistynyt

Jos otsikko on lihavoitu, asia on uusi tai siihen on tullut huomattava päivitys.
Asian dialla samaa merkitsee *-merkki otsikon perässä.

Suomen standardisointistrategia kasvun tueksi

Standardintasetus tarkistetaan

Uuden tuotelainsäädäntökehyksen tarkistaminen (NLF)

EU:n markkina- ja valvonta-asetuksen uudistaminen

Kaavoittamista sujuvoitetaan

Uusi lupa- ja valvontaviranomainen

Lyhytmajoitusta koskeva esitys

Jätealan hallitusohjelman toimeenpano

Yrityslähestymiskielto

Suosituksien drooniuhkailanteiden varalta

Työsopimuslain muutokset voimaan 1.6.2026

Työaikaliitännäisten kanneaikojen yhdenmukaistaminen

Alustatyödirektiivin kansallinen täytäntöönpano



Sisällysluettelo

Työaika-asiakirjojen laiminlyöntimaksu

Hallintoedustuksen soveltamisrajan lasku

Työnantajalle oikeus vaikuttaa säästövapaan ajankohtaan

Uutta EU-sääntelyä työmarkkinoille

Palkka-avoimuusdirektiivin implementointi

Tasa-arvolain muuttaminen (raskaussyrjintä)

Työneuvoston ja yt-asiamiehen tehtävien muutokset

Psykososiaalisen kuormituksen sääntely ja rangaistusvastuu

Työelämän tietosuojalain uudistaminen

Yrittäjän eläkelain (YEL) uudistaminen

Yhdistelmävakuutus

Lapsensa menettäneen etuus ja vapaa

Työterveyshuoltoasetus

Jos otsikko on lihavoitu, asia on uusi tai siihen on tullut huomattava päivitys.
Asian dialla samaa merkitsee *-merkki otsikon perässä.

4. Elinkeinopoliittikka

Itä-Suomi strategia ja erityistalousalueet

Valtion aluehallintouudistus

Team Finland -uudistus ja viennin tekoälyagentti

EU:n tuleva monivuotinen rahoituskehys (MFF)

Luovien alojen Team Finland -toimialatiimi

Vientikysely

Kuntabarometri 2026

Hankintalaki eduskunnan käsittelyssä

Onnistu hankinnoissa – hyvän hankkijan tutkinto

KOLME POINTTIA KASVUUN

Viides maailmanmestaruus osoitti, että jääkiekossa menestyminen edelleen yhdistää suomalaisia laajasti.

Toivottavasti samaa yhteistä iloa päästään kokemaan myös talouden saralla. Kasvu on antanut odottaa itseään jo liian kauan. Suomessa on täysi-ikäiseksi kasvaneita nuoria, jotka eivät ole koskaan elämässään kokeneet laajaa talouden kasvuvaihetta.

Hentoja kasvun merkkejä on onneksi nähtävissä. Emme tietenkään tiedä, millaisia yllätyksiä maailma tarjoilee mutta varmaa on, ettei kasvua kannata kansallisin toimin tukahduttaa. Vastuutonta omaan jalkaan ampumista olisi, mikäli vaaliasemia hakiessaan poliitikot kylväisivät uutta epävarmuutta yrittäjien keskuuteen.

Siksi siis kolme viestiäni, jotka vaalikentille kirmaavien puolueiden olisi tärkeä muistaa:

1. Rakenteiden ja työelämän uudistuksia tulee jatkaa. Vaikka tehtyjen uudistusten positiivinen vaikutus toteutuukin taloussuhdanteen parantuessa, niin jo nyt olemme nähneet, etteivät uudistukset ole työelämää heikentäneet. Yrityksissä halutaan edelleen huolehtia osaavasta henkilöstöstä ja heidän työoloistaan.

2. Maailmalla avautuu nyt mahdollisuuksia suomalaiselle osaamiselle. On tärkeää, että niin rahoituksen saatavuuden kuin markkinan toimivuudenkin osalta varmistetaan suomalaisyritysten kyky tarttua tähän.

Rahoitusmarkkinan toimivuus, maksuehtosäätelyn kehittäminen sekä yksityisen ja julkisen sektorin kilpailuasetelmaa tasapuolistava hankintalain uudistaminen ovat keskeisen tärkeässä roolissa mahdollistamassa kasvua.

3. Liian moni yrittäjä on viime vuosina joutunut taloussuhdanteen vuoksi luopumaan yritystoiminnastaan joko konkurssin tai lopettamisen kautta. On ensiarvoisen tärkeää, että heille mahdollistuu uusi alku ja yrittäjäyys. Rehti epäonnistuminen ei saa olla lopullinen kuolinisku aktiivisuudelle.

Suomessa pitää olla kannattavaa kokeilla, omistaa, työllistää ja kasvaa riippumatta siitä, millainen on ensi kevään vaalitulokset.

Puheenjohtajan puheenvuoro



Petri Salminen
puheenjohtaja
0400 608 812
petri.salminen@yrittajat.fi

TALOUESSA MERKKEJÄ PAREMMASTA

Suomen taloustilanteessa on nähty alkuvuoden aikana merkkejä paremmasta. Tuotanto on kasvanut, tilauskirjat vahvistuvat, kauppa käy aiempaa paremmin, pankkien korttidata kertoo kulutuksen kasvusta ja konkurssimäärät ovat pudonneet. Orastava käänne lupaa hyvää yrittäjille. Työllisyystilanne on kuitenkin edelleen heikentynyt.

Käänne on kuitenkin epävarma. Erityisesti epävarmuutta lisää kansainvälinen tilanne. Venäjä jatkaa sotaansa Ukrainassa ja Lähi-idän kriisi jatkuu. Venäjä on jatkanut iskujaan Ukrainaan, joka on kyennyt vastaamaan omilla iskuillaan syvälle Venäjälle. On ilmeistä, että Ukrainan tilanne vielä pahenee ennen kuin paranee. Myös Venäjä puhuu aiempaa enemmän rauhassa, mikä enteilee neuvotteluovien avautumista. Lähi-idän tilanteesta tulee ristiriitaisia viestejä, myös Valkoisesta talon sisältä. Hyvää on se, että rahtiliikenne Hormuzinsalmen läpi on vilkastanut, vaikka tilanne on kaukana normaalista.

Jos kansainvälinen tilanne rauhoittuu, se tukee Suomen kasvua. Jos se pahenee, kasvu vaarantuu.

Myös Suomi on saanut tuntea uudella tavalla Ukrainan sodan painetta, kun drooniuhan takia Uudenmaan 1,8 miljoonaa asukasta pyydettiin välttämään liikkumista ulkona helatorstain jälkeisenä perjantaiamuna. Tilanne osoitti, että tiedonkulku viranomaisten kesken erityisesti kuntiin toimi huonosti ja kansalaisviestintä ontui. Se myös muistutti sodan riskeistä, jotka voivat realisoitua.

Viestintäongelmien jälkeen on alkanut keskustelu siitä, miten viranomaisten kehotukseen pitäisi suhtautua ja onko työnantajan maksettavaa palkkaa työntekijälle, jonka työmatka estyy viranomaisen määräyksen vuoksi. Hallitus on patistanut työmarkkinajärjestöjä sopimaan, että työnantaja maksaa työntekijälle palkan, vaikka hän ei pääse työmatkaan liittyvien esteiden vuoksi töihin.

EK ja Yrittäjät suhtautuvat työsopimuslakiin kirjatun palkanmaksuvelvoitteen tulkinnan muutoksen kriittisesti. Pelkäämme, että sama tulkintaperiaate leviää drooniuhtatilanteesta muihin tilanteisiin, joissa työpaikalle tuleminen estyy. Ratkaisu voi syntyä siltä pohjalta, että työnantaja maksaa palkat drooniuhtatilanteessa mutta voi hakea siihen korvausta valtiolta.

Toimitusjohtajan alkusanat



Mikael Pentikäinen

toimitusjohtaja

040 504 1944

mikael.pentikainen@yrittajat.fi

1. BRYSSSELIN VAIKUTTAMINEN

EU ja Yhdysvaltojen kaupan raamisopimus eteni viime viikolla merkittävästi, kun neuvoston, parlamentin ja komission trilogineuvotteluissa saavutettiin alustava sovinto. Taustalla painoi Donald Trumpin uhka nostaa EU-tuotteiden tullit tuntuvasti jo heinäkuussa. Trilogisovun myötä sopimus siirtyy Euroopan parlamentin viimeiseen äänestykseen kesäkuun täysistuntoon.

Sovun tavoitteena on estää uusi kauppasota ja tuoda vakautta transatlanttiseen kauppaan. EU lisäsi käsittelyssään mukaan myös turvalausekkeita: tullietuudet voidaan keskeyttää, jos Yhdysvallat kiristää esimerkiksi teräs- tai autotulleja. **Yrityksille kyse on ennen kaikkea ennakoitavuudesta.** Viime viikkoiset Trumpin tullipuheet ovat lisänneet epävarmuutta erityisesti vientiyrityksissä, joten trilogisopu tarjoaa ainakin hetkellisesti parempaa näkyvyyttä kauppaan.

Metsäkatoasetuksen soveltaminen on osoittautunut jäsenmaille ja yrityksille haastavaksi.

Komissio julkaisi asetuksen yksinkertaistamista koskevan uudelleentarkastelun ja lisätoimia sujuvan täytäntönnäpön varmistamiseksi. Muutokset koskevat muun muassa soveltamisalan ulkopuolelle jätettäviä tuotteita, kuten nahkaa ja pinnoitettuja renkaita. Tavoitteena on helpottaa yritysten velvoitteiden noudattamista ja keventää erityisesti pk-yritysten taakkaa.

EU-instituutiot sitoutuvat **vahvistamaan Euroopan kilpailukykyä ja strategista riippuvuutta One Europe, One Market -tiekartan avulla.** Luvassa on konkreettisia toimia viidellä keskeisellä alalla vuoteen 2027 mennessä. Tavoitteina ovat sisämarkkinoiden syventäminen, sääntelyn yksinkertaistaminen, kohtuuhintaisen energian turvaaminen, teollisuuden uudistaminen sekä investointien lisääminen. Edistymistä seurataan neljännesvuosittain, ja jäsenmaat sekä EU-instituutiot sitoutuvat viemään ennakkoon määriteltäviä prioriteettihankkeita eteenpäin.

Komissio haluaa parantaa yritysten toimintaedellytyksiä ja sujuvoittaa lainsäädäntöprosessia. Tätä tavoitetta varten komissio on julkaissut **tiedonannon paremmasta sääntelystä**, jonka toimenpiteisiin sisältyy muun muassa vaikutustenarviointien vahvistaminen, sääntelyn yksinkertaistaminen ja tarpeettoman byrokratian vähentäminen jo valmisteluvaiheessa.



Mira-Maria Danisman
EU-toimiston päällikkö
+32 497 39 48 02
mira-maria.danisman@yrittajat.fi



Katja Palosaari
EU-asiantuntija
+32 494 52 51 38
katja.palosaari@yrittajat.fi

2. TALOUS, VEROTUS, OSAAMINEN, ILMASTO

Suomen talouden elpyminen on vahvistunut keväällä 2026, vaikka kansainvälinen epävarmuus varjostaa edelleen näkymiä. Teollisuustuotanto ja kaupan liikevaihto ovat kasvaneet, ja teollisuuden uusien tilausten arvo nousi maaliskuussa lähes kahdeksan prosenttia vuodentakaisesta. Kasvua on erityisesti kemian- ja metalliteollisuudessa, samalla kun kotitalouksien kulutus on vähitellen elpynyt pankkien korttidatan perusteella. Myös vaihtotase vahvistui maaliskuussa tavaraviennin kasvun tukemana, mikä kertoo viennin ja ulkoisen kysynnän piristymisestä.

Kuluttajien luottamus pysyy kuitenkin edelleen varovaisena, ja epävarmuus työmarkkinoista sekä geopoliittisista jännitteistä hillitsee kulutushalukkuutta. Yritysten näkymät ovat kuluttajia myönteisemmät, ja monilla toimialoilla odotetaan maltillisen kasvun jatkuvan lähikuukausina. Erityisesti kaupan alan näkymät ovat vahvistuneet yksityisen kulutuksen vähittäisen elpymisen myötä. Talouden kasvu nojaa kuitenkin edelleen hauraaseen luottamukseen, ja energian hintojen sekä kansainvälisen kehityksen epävarmuus voi hidastaa elpymisen jatkumista vuoden aikana.

Veropolitiikalla on tärkeä rooli talouskasvun edellytysten luomisessa. Verotuksen painopistettä on jo pidempään siirretty työn ja yrittämisen verotuksesta kohti kulutuksen ja haittojen verotusta. Suomen Yrittäjät pitää linjaa oikeana, koska kasvun kannalta välillisen verotuksen korotukset ovat tutkitusti vähemmän haitallisia työn ja yrittämisen verotuksen kiristämiseen verrattuna.

Käyttäytymisperusteisten verojen tärkeys ja merkitys veropolitiikassa kasvaa entisestään. Veronkiristykset eivät kannustaisi kasvuun, mutta niiltä välttyminen seuraavalla vaalikaudella ei ole realistinen lähtökohta, kun otetaan huomioon julkisen talouden vaikea tilanne ja sopeutuspainet.

Yrittäjät ja yritykset odottavat verotukselta ennustettavuutta, sillä esimerkiksi investointipäätöksiä suunnitellaan ja toteutetaan pitkäjänteisesti. Yleisesti jaettu näkemys on, että veropolitiikassa tulee välttää poukkoilevuutta.



Päivi Puonti

johtaja, pääekonomisti
050 534 3536

paivi.puonti@yrittajat.fi



Petri Malinen

johtava ekonomisti
050 434 5952

petri.malinen@yrittajat.fi



Laura Kurki

johtava veroasiantuntija
09 2292 2928

laura.kurki@yrittajat.fi



Jukka-Pekka Hellman

veroasiantuntija
09 2292 2875

jukka-pekka.hellman@yrittajat.fi

Koulutuspolitiikan saralla toteutetaan jo eduskunnan päättämiä ammatillisen koulutuksen rahoituslain ja oppimisen tuen uudistuksia sekä toiminnanohjauksen kokeilua. Työryhmät valmistelevat työelämäyhteistyötä ja jatkuvan oppimisen tarjontaa sekä yrittäjyyskasvatuksen valtakunnallisia linjauksia. Myös peruskoulun tulevaisuustyö ja korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio vuoteen 2040 ovat valmistelussa.

Digitaalista sääntelyä ohjaa nykyisin lähes kokonaan EU. Viime komissiokaudella vietiin läpi useita merkittäviä lainsäädäntöpaketteja, kuten tekoäly- ja data-asetukset. Sääntelytahti on ollut niin nopea, että komissio on joutunut tarkistamaan linjaansa ja hillitsemään alkuperäistä sääntelyintoaan. Kuluvana vuonna Yrittäjien edunvalvonta ja seurantatyö kohdistuvat erityisesti ns. digipaketin käsittelyyn, joka sisältää keskeisiä digilainsäädännön kokonaisuuksia, etenkin tekoäly-, data- ja tietosuojalainsäädäntöä. Valitettavasti nykyiset kevennyksesitykset hyödyttävät lähinnä suuria yrityksiä, mutta yleisen kilpailukyvyn kannalta ne ovat toivottavia.

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikan saralla eletään hallituksen viimeisiä toimeenpanoajoja. Valtaosa parlamentaarisesti sovitusta T&K-rahoituksen kohteista on jo päätetty. Elinvoimakeskusten tulisi aloittaa tänä vuonna pk-yrityksille suunnattu oma T&K-rahoitusinstrumenttipilotti. Pilotti on 30 miljoonaa euroa kolmessa vuodessa. Yrittäjät keskittyvät edistämään innovaatorahoituksen elvyttämistä ja Suomen tiukkojen T&K-määritelmien joustavoittamista niin, että myös pk-yritysten TKI-toiminta saa tukea.



Roope Ohlsbom

ekonomisti
050 352 8565

roope.ohlsbom@yrittajat.fi



Mikko Kinnunen

koulutuspolitiikan asiantuntija
050 514 3884

mikko.kinnunen@yrittajat.fi



Maria Nyroos

digi- ja TKI-politiikan asiantuntija
040 753 9099

maria.nyroos@yrittajat.fi

Työryhmä esittää mikro- ja pienyrityksille oikeutta peruspankkipalveluihin



Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Valtiovarainministeriön työryhmä ehdottaa mietinnössään mikro- ja pienyrityksille oikeutta perusmaksutiliin. Tilijä olisivat velvoitettuja tarjoamaan talletuspankit, jotka tarjoavat vastaavia palveluita oikeushenkilöille tai elinkeinonharjoittajille.

Työryhmän mietinnössä puututaan myös de-risking-ilmion pienille yrityksille aiheuttamiin ongelmiin laajentamalla Finanssivalvonnan oikeutta saada raportointitietoja pankeilta ja määrittelemällä perusmaksutilin hyväksyttävät kieltäytymis- ja irtisanomisperusteet lain tasolla.

Työryhmän mietintö etenee normaalin lainvalmisteluprosessin mukaan ja tavoitteena on, että ehdotetut muutoksen lainsäädäntöön tulisivat voimaan 1.7.2027.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät on erittäin tyytyväinen työryhmän esitykseen, joka on vastaus ongelmiin, joita mikro- ja pienyrityksille ovat kohdanneet peruspankkipalveluiden saatavuudessa. Toteutuessaan esitys poistaa niitä ongelmia, joita pienet yritykset ovat kohdanneet tilien avaamisessa, palveluiden rajoittamisessa ja tilien perustelemattomissa sulkemisissa.

Yrittäjyys edellyttää nykypäivänä peruspankkipalveluita. Tämän vuoksi niiden saatavuus ja käytettävyys ovat pienille yrityksille erityisen tärkeitä. Ehdotetut säännökset korjaavat merkittävästi tilien avaamisessa ja irtisanomisessa esiintyneitä ongelmia. Karkea arvio on, että esitetyt säännökset mahdollistavat jopa tuhansien uusien yritysten syntymisen.

Yritysten ja yrittäjyyden lisääntyminen vaikuttaa positiivisesti taloudelliseen aktiivisuuteen, työllisyyteen ja verotuottoihin. Ehdotuksella olisi siten kokonaisuudessaan suuri positiivinen vaikutus paitsi yritystoiminnan aloittamiseen ja jo olemassa olevan yritystoiminnan jatkamiseen myös kasvuun.

Digitaalinen euro vahvistaa strategista autonomiaa



Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Komissio antoi ehdotuksen digitaalista euroa koskevasta lainsäädännöstä osana yhtenäisvaluuttapakettina julkaistua kokonaisuutta, jossa säädetään keskuspankkirahan, mukaan lukien euroseteleiden ja metallirahojen, asemasta lainsäädännössä.

Digitaalista euroa koskevan lainsäädäntöesityksen tavoitteena on varmistaa, että suuren yleisön pääsy keskuspankkirahaan turvataan myös digitaalisena aikana. Digitaalinen euro ei olisi uusi valuutta vaan euron digitaalinen ilmenemismuoto, jota laskisivat liikkeelle Euroopan keskuspankki (EKP) ja euroalueen kansalliset keskuspankit, kuten Suomen Pankki.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa digitaalista euroa. Näkemyksemme mukaan se vahvistaisi Euroopan huoltovarmuutta ja strategista autonomiaa, koska emme olisi enää niin riippuvaisia EU:n ulkopuolisista yhtiöistä ja teknologiasta. Pidämme lisäksi tärkeänä sitä, että digitaalinen euro toimisi myös tietoliikenteen häiriötilanteissa.

Pk-yritysten näkökulmasta erityisen positiivista on lisäksi se, että digitaalinen euro lisäisi kilpailua ja voisi siten laskea maksamisen kustannuksia tai ainakin tehokkaasti hillitä niiden kasvua.

Maksupalveludirektiivillä ja -asetuksella lisää kilpailua



Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio antoi ehdotukset kolmanneksi maksupalveludirektiiviksi ja maksupalveluasetukseksi. Muutokset helpottaisivat niin kutsutun avoimen pankkitoiminnan (open banking) toimintaa luoden siten lisää valvottua kilpailua. Lisäksi ehdotus mahdollistaisi vähittäiskaupoille tarjota käteisnostopalveluita ilman toimilupaa.

Asetusehdotuksella vahvistetaan maksupalvelujenkäyttäjien asemaa maksupalvelumarkkinoilla ja lisäksi asetusehdotus sisältää useita asiakkaan vahvaa tunnistamista koskevia uudistuksia, joiden voidaan olettaa vahvistavan maksupalvelunkäyttäjien suojaa väärinkäytöksiä vastaan sekä vähentävän väärinkäytöksiä.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa ehdotusta, jolla samaan aikaan pyritään lisäämään kilpailua maksupalveluissa ja turvaamaan asiakkaiden asema. Näkemyksemme mukaan ehdotuksen voidaan arvioida olevan omiaan lisäämään avoimen pankkitoiminnan (open banking) kilpailukykyä luoden kilpailua ja siten hilliten pk-yritysten maksupalvelujen kustannusten nousua. Pidämme lisäksi erityisen kannatettavana, että maksupalvelun käyttäjien luottamusta ja suojaa väärinkäytöksiltä pyritään vahvistamaan.

Eurokäteisen vastaanottamisen pakko on kohtuuton



Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Komissio antoi ehdotuksen euroseteleitä ja metallirahoja koskevasta lainsäädännöstä osana yhtenäisvaluuttapakettina julkaistua kokonaisuutta, jossa säädetään keskuspankkirahan, mukaan lukien digitaalisen euron asemasta lainsäädännössä.

Komissio haluaa ehdotuksellaan turvata eurokäteisen roolin laillisenä maksuvälineenä: käteinen pitäisi hyväksyä laajasti ja sitä täytyisi olla saatavilla riittävän hyvin. Lähtökohtana olisi, että maksunsaaja ei saisi kieltäytyä maksuna tarjotusta eurokäteisestä, elleivät osapuolet olisi sopineet toisesta maksutavasta tai ellei siihen sovellettaisi poikkeusta.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät vastustaa ehdotusta, joka velvoittaisi lähtökohtaisesti aina yrityksiä hyväksymään käteisen rahan maksuvälineenä, mistä voitaisiin poiketa vain asetusehdotuksessa määriteltyjen tiukkojen poikkeusten suhteen.

Suomen Yrittäjät korostaa kansallisen liikkumavaran mukaan lukien kansallisten erityispiirteiden ehdotettua laajempaa huomioon ottamista. Näkemyksemme mukaan lähtökohtainen käteisen hyväksymisvelvoite lisäisi pienten yritysten kustannuksia kohtuuttomasti johtuen rahahuollon järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista erityisesti tapauksissa, joissa asiakkaat eivät laajassa mitassa ole halukkaita käyttämään käteistä.

Yrityksillä ja asiakkailta tulee säilyttää nykyisen kaltainen oikeus sopia siitä, ettei käteisen käyttö ole mahdollista.

Pääomamarkkinoiden kehittäminen parantaa pk-yritysten rahoitusasemaa



Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio antoi kaksi lainsäädäntöehdotusta arvopaperistamissääntelyn uudistamiseksi. Ehdotukset muodostavat osan laajempaa EU:n pääomamarkkinoiden kehittämiseen tähtäävää toimenpidekokonaisuutta. Ehdotukset muodostavat arvopaperistamispaketin, jonka tavoitteena on elvyttää EU:n arvopaperistamismarkkinoita ja vahvistaa arvopaperistamisen roolia reaalitalouden rahoittamisessa.

Ehdotusten taustalla on tarve parantaa EU:n arvopaperistamismarkkinoiden toimivuutta ja houkuttelevuutta sekä poistaa sääntelystä johtuvia esteitä, jotka ovat rajoittaneet markkinoiden kasvua ja tehokasta riskien siirtoa. Arvopaperistaminen voi osaltaan tukea EU:n strategisia tavoitteita, kuten vihreää ja digitaalista siirtymää, puolustusteollisuuden rahoitusta sekä pk-yritysten luototusta.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa Euroopan laajuisen pääomamarkkinan kehittämistä ja pitää tärkeänä pääomamarkkinaunionin loppuunsaattamiseen tähtäviä toimenpiteitä. Kestävää kasvua vahvistavan pääomamarkkinaunionin tavoitteena tulee olla eurooppalaisen pääomamarkkinan syventäminen ja laajentaminen yritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseksi ja rahoitusjärjestelmän monipuolistamiseksi.

Korostamme, että säästämis- ja sijoittamisunionin toteuttamisessa painopiste tulee olla toimenpiteissä, joilla aidosti kehitetään EU:n laajuisten pääomamarkkinoiden kehittämistä nykyisen pankkikeskeisen rahoitusjärjestelmän rinnalla tukemaan suoraan ja välillisesti pk-yritysten rahoituksen saatavuutta. Pidämme tärkeänä edistää pk-yritysten markkinaehtoista rahoitusta ensisijaisesti yksityisten sijoittajien osallistumismahdollisuuksien parantamisen ja riskinjakojärjestelyjen monipuolistamisen kautta.

Rahoitusmarkkinoiden integraation tulee tukea kilpailua



Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio antoi ehdotuksen rahoitusmarkkinoiden ja valvonnan integraation edistämispaketiksi. Ehdotus jakautuu kolmeen lainsäädäntöehdotukseen.

Ehdotuksella pyritään edesauttamaan rahoitusmarkkinoiden infrastruktuuria palvelevien toimijoiden toimintaa yli rajojen ja niiden mahdollisuuksia yhdyntä.

Lisäksi ehdotetaan, että niistä suurimman osan valvonta siirrettäisiin kansallisilta valvontaviranomaisilta eurooppalaiselle viranomaiselle ESMA:lle. Myös kryptovarapalvelujen tarjoajien valvonta ehdotetaan siirrettäväksi kokonaisuudessaan ESMA:lle.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää erittäin tärkeänä Euroopan laajuisen pääomamarkkinan kehittämistä ja kannattaa pääomamarkkinaunionin loppuunsaattamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Kestävää kasvua vahvistavan pääomamarkkinaunionin tavoitteena tulisi olla eurooppalaisen pääomamarkkinan syventäminen ja laajentaminen yritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseksi, kestävän talouskasvun aikaansaamiseksi, rahoitusjärjestelmän monipuolistamiseksi sekä rahoitusmarkkinoiden kriisinkestävyyden vahvistamiseksi markkinaehtoista riskinjakoa parantamalla.

Suhtaudumme avoimesti ehdotuksiin pääomamarkkinoiden valvonnan keskittämisestä. Riittävällä sääntelyllä on tärkeä rooli rahoitusmarkkinoiden vakauden ja sijoittajansuojan turvaajana, mutta samalla on huolehdittava, ettei velvoitteilla nosteta rahoituksen hintaa tai saatavuutta kohtuuttomasti eikä luoda markkinoille tulon esteitä.

Katsomme, että on tärkeää varmistaa ESMA:n ja kansallisten valvojien välisten yhteistyön mekanismien tasapuolisuus sekä se, ettei ehdotuksesta aiheudu päällekkäistä sääntelyä tai ylimääräisiä kustannuksia.

Kestävän rahoituksen raportoinnin keventäminen on tervetullut



Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio antoi lainsäädäntöehdotuksen, jolla muutettaisiin SFDR-asetusta. SFDR-asetus asettaa rahoitusmarkkinatoimijoille tiedonantovelvollisuuksia kestävyysnäkökulmista erityisesti niiden tarjoamien rahoitustuotteiden osalta.

SFDR-asetuksen pääasiallisena tavoitteena on parantaa rahoitusmarkkinatoimijoiden raportointia sijoitusten ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintoon liittyvistä riskeistä ja tavoitteista.

Asetuksen avulla pyritään luomaan läpinäkyvyyttä, torjumaan viherpesua ja suojelemaan sijoittajia varmistamalla, että rahoitusmarkkinatoimijat esittävät sijoittajille kestävyystekijöitä koskevat tiedot asianmukaisesti.

Yrittäjien kanta

Kannatamme ehdotettua hallinnollisen taakan keventämistä. Ehdotettava yksinkertaistaminen edesauttaa ESG-markkinoiden toimivuutta, siinä missä tarpeettoman monimutkaiset kriteerit ja toimintavelvoitteet hidastavat toimintatapojen omaksumista markkinakäytäntöihin.

Näkemyksemme mukaan kriteeristön tulisi olla yhteensopiva yksinkertaistettujen kestävyysraportointivelvoitteiden kanssa, sillä toimivat kestävä rahoituksen markkinat on kaikkien etu. Pidämme tärkeänä, että yksinkertaistaminen vähentää tiedontuottamisen paineita ja kustannuksia myös rahoituksen kohteena olevien yritysten osalta.

Teollisen kapasiteetin edistäminen on tärkeää, mutta sisältää riskejä



Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Komissio antoi ehdotuksen asetukseksi teollisen kapasiteetin kiihdyttämisestä ja vähähiilistämistä strategisilla aloilla sekä asetusten ns. teollisuutta vauhdittavaksi asetukseksi.

Puhtaan teollisuuden ohjelman tavoitteena on luoda perustaa EU:n kilpailukyvyille ja vähähiilistymiselle ja ratkaista kootusti ilmastokriisiin, kilpailukykyyn ja taloudelliseen resilienssiin liittyviä haasteita. Ohjelman keskiössä ovat erityisesti energiantensiivinen teollisuus, puhtaiden tuotteiden edelläkävijämarkkinoiden edistäminen, julkiset ja yksityiset investoinnit, globaalit markkinat ja osaaminen. Teollisuutta vauhdittava asetusehdotus on osa tiedonannon yhteydessä ilmoitetuista toimista.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät näkee tavoitteen pitää teollisuuden kiihdyttämisasetuksen tavoitetta vahvistaa teollista tuotantoa Euroopassa kannatettavana. Samaan aikaa korostamme kuitenkin, että eurooppalaisen teollisuuden kilpailukykyä tulee edistää kokonaisuutena. Tärkeintä on varmistaa, että EU tarjoaa yrityksille hyvin toimivat sisämarkkinat sekä viennin ja investointien kannalta kilpailuetua synnyttävän toimintaympäristön.

Ehdotuksen välittömiä ja välillisiä vaikutuksia suomalaisten ja laajemmin eurooppalaisten yritysten toimintaympäristöön on arvioitava tarkoin jatkovalmistelun aikana. Sääntelyn on tuettava Euroopan strategista kilpailukykyä ja resilienssiä tavalla, joka edistää yritysten kasvua, mutta ei suhteettomasti puutu markkinoiden toimintaan eikä muodostu investointipäätösten esteeksi. Hallinnollisen taakan lisäys on neuvotteluiden kuluessa pidettävä toimijoille mahdollisimman vähäisenä. Sääntelykokonaisuuden on oltava yhtenäinen ja johdonmukainen.

Eurooppalaisten yritysten menestyksen edellytyksenä on mahdollisuus osallistua esteettä kansainvälisille markkinoille. Vienti ja kansainvälinen yhteistyö tukevat myös globaaleja toimia päästöjen vähentämiseksi. Siten eurooppalaisen sääntelyn kehittämisessä on aina huomioitava EU:n kansainväliset sitoumukset, kuten kauppasopimukset.

Kilpailua ei saa vääristää ryhmäpoikkeusasetuksella



Komission esitysluonnos kuultavana, hyväksyminen kuuluu komission toimivaltaan

Mistä on kyse?

Euroopan komissio julkaisi helmikuussa 2026 luonnoksen uudeksi yleiseksi ryhmäpoikkeusasetukseksi. Tavoitteena on keventää valtiontukiin liittyviä menettelyjä, suunnata komission valtiontukivalvonnan resursseja kilpailua eniten vääristäviin tukiin ja mahdollistaa jäsenvaltioille EU:n tavoitteita tukevien valtiontukien nopeampi käyttöönotto.

Ryhmäpoikkeusasetus sääntelee ainoastaan sitä, milloin valtiontukien ennakoilmoitusvelvollisuudesta voidaan poiketa. Ryhmäpoikkeusasetuksen alaisten valtiontukien soveltuvuus on jäsenvaltioiden vastuulla, eikä komissio arvioi niiden soveltamista erikseen ennakoilmoitusmenettelyssä, mutta komissiolla on toimivalta päättää, soveltuuko tuki sisämarkkinoille.

Yleinen ryhmäpoikkeusasetus on keskeisin valtiontukien myöntämisessä käytetty EU-säädös. Ehdotus pyrkii varmistamaan, että tiettyjä vähiten kilpailua vääristäviä valtiontukia voitaisiin jatkossa myöntää ilman komission suorittamaa ennakoarviointia. Uudistuksella pyritään yksinkertaistamaan asetuksen säännöksiä, jotta sitä olisi helpompi soveltaa.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa ehdotusta pääosin. Se yksinkertaistaisi valtiontukien valvontaa EU:ssa laajentamalla ilmoitusvelvollisuudesta poikkeuksen saaneiden tukitoimenpiteiden joukkoa kohdennetusti.

Näkemyksemme mukaan ilmoitusvelvollisuudesta tulee vapauttaa vain tukia, joiden kilpailua vääristävät vaikutukset ovat rajalliset. Tämän varmistamiseksi ehdotettavien muutosten sisällöstä sekä vaikutustenarvioinneista on jatkovalmistelussa saatava lisätietoa, jotta voidaan arvioida sääntömuutosten vaikutuksia tasavertaisiin kilpailuolosuhteisiin.

Suomen Yrittäjät suhtautuu varauksellisesti ehdotukseen, jolla sallittaisiin tukia laajassa mitassa vaikeuksissa oleville yrityksille. Vaikka vaikeuksissa olevaa yritystä ei kohdeltaisi paremmin ehdoin kuin muita yrityksiä, tukien kohdentaminen vaikeuksissa oleville yrityksille hidastaa talouden uudistumista eikä tuen myönteinen vaikutus yritykselle kompensoi näiden tukien haitallisia vaikutuksia kilpailulle. Vaikeuksissa olevien yritysten tukeminen voi vääristää kilpailua huomattavasti, minkä vuoksi niiden tukemisen tulee olla sallittua pääsääntöisesti vain tarkkaan rajatuissa tilanteissa.

Suurempien ajoneuvoyhdistelmien käyttö sallittava



Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio julkaisi osana niin kutsuttua vihreää rahtipakettia ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston mitta- ja massadirektiivistä, eli direktiiviksi tiettyjen yhteisössä liikkuvien tieliikenteen ajoneuvojen suurimmista kansallisessa ja kansainvälisessä liikenteessä sallituista mitoista ja suurimmista kansainvälisessä liikenteessä sallituista painoista.

Ehdotuksen yleisenä tavoitteena on eurooppalaisen maantieliikenteen kuljetusmarkkinoiden toimivuuden parantaminen, tieliikenteen aiheuttamien päästöjen ja ympäristövaikutusten vähentäminen sekä valvonnan tehostaminen.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa ehdotusten yleisiä tavoitteita, mutta pidämme erityisen tärkeänä sitä, että jäsenvaltiot voivat jatkossakin sallia poikkeuksia suurempiin sallittuihin mittoihin ja massoihin tietyissä kansallisissa kuljetuksissa, jotka eivät vaikuta merkittävästi kansainväliseen kilpailuun kuljetusalalla.

Tärkeää on myös, että rajat ylittävä liikenne, erityisesti harvaan asutuilla alueilla, voisi jatkua nykyisellä kalustolla. Lisäksi pidämme tärkeänä sitä, että ehdotus ei kasvata merkittävästi yrityksille koituvaa hallinnollista taakkaa.

Myönteisiä verolinjauksia kehysriihestä (1/2)



Poliittisista linjauksista päätetty

Mistä on kyse?

Hallitus teki kehysriihessään myönteisiä veropäätöksiä, ja myös SY:n verotavoitteet etenivät. Verotuksellisen toimintaympäristön ennakoitavuuden kannalta tärkeää on, että listaamattomien yritysten osinkoverotus ei kiristy ja yhteisöverokannan alentaminen vuoden 2027 alusta toteutetaan. Seuraavassa on poimintoja päätöksistä:

Yrittäjien kanta

Kotitalousvähennyksen parantaminen on tärkeä päätös. Vähennys kasvaa vuosille 2026 ja 2027 omavastuun säilyessä ennallaan. Vähennyksen enimmäismäärää korotetaan toimialaneutraalisti 2 100 euroon ja vähennysprosentteja 35 prosentista 40 prosenttiin työkorvausten osalta ja 13 prosentista 15 prosenttiin palkkojen osalta, minkä odotetaan vauhdittavan rakentamista, tukevan pienyrittäjyyttä ja tukevan kuluttajien ostovoimaa. Parametrien edestakainen rukkaaminen kuitenkin jatkuu edelleen, mikä on huonoa ja poukkoilevaa veropolitiikkaa.

Yrittäjävähennys nousee 5 prosentista 5,5 prosenttiin, mikä on suuruudeltaan linjassa yhteisöveron alennuksen kanssa. Korotus parantaa elinkeinotoiminnan edellytyksiä tyypillisesti yksityisyrityksinä toimiville toiminimiyrittäjille. SY:n pitkäaikainen edunvalvontatyö vaikutti aikanaan keskeisesti yrittäjävähennyksen säätämiseen. On tärkeää, että verotus kannustaa yhdenvertaisesti kaikissa yritysmuodoissa toimivia yrityksiä.

Työsuhdeoptioiden verotusta listaamattomien osakkeiden osalta uudistetaan muuttamalla verotuksen ajankohta työsuhdeoption käytöstä kohde-etuuden luovutushetkeen. Lisäksi suunnattua henkilöstöantia uudistetaan siten, että tytäryhtiöiden työntekijälle voidaan antaa myös konsernin emoyhtiön osakkeita. Muutokset tukevat mahdollisuuksia houkutella kasvuyrityksiin osaavaa työvoimaa.

Myönteisiä verolinjauksia kehysriihestä (2/2)



Poliittisista linjauksista päätetty

Mistä on kyse?

Yrittäjien kanta

Työnantajan työntekijälle myöntämän **virikesetelin** (omaehtoinen liikunta- ja kulttuurietu) enimmäismäärään tehdään inflaatiotarkistus 540 euroon. Lisäksi edun käyttöalaa laajennetaan metsästykseseen ja kalastukseen. SY on esittänyt edun arvon tarkistamista inflaatio ja elinkustannusindeksin muutos huomioon ottaen, sillä edun arvo on pysynyt samana vuodesta 2009. Etu tulisi mahdollistaa myös toiminimiyrittäjille.

Maatalouden energiaveron palautus korotetaan vuosina 2026–2027 energiaverodirektiivin sallimaan enimmäismäärään. Muutos helpottaa energian hinnan noususta seurannutta maatalouden kustannuskriisiä.

Hallituksen tavoitteena on, että **ammattidieselin käyttöönottoa** koskeva lainsäädäntö vahvistetaan vuoden 2026 aikana siten, että ensimmäiset palautukset maksettaisiin viimeistään vuoden 2028 toisella vuosipuoliskolla. Hallituksen linjaus ammattidieselistä on tärkeä, mutta uudistuksen voimaantulo vasta 2028 ei helpota yritysten nykytilannetta.

Kotitalousvähennystä korotetaan vuosille 2026-2027



Hallituksen esitysluonnos lausuntokierroksella

Mistä on kyse?

Valtiovarainministeriössä on valmistunut luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta. Lausuntokierros päättyi 22.5.2026.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että vähennyksen enimmäismäärää korotetaan 2 100 euroon vuosina 2026 ja 2027. Myös kotitalousvähennyksen vähennysprosentteja korotetaan väliaikaisesti vuosina 2026 ja 2027. Työkorvauksen osalta vähennysprosenttia korotetaan 40 prosenttiin ja maksettujen palkkojen osalta 15 prosenttiin. Korotuksen tavoitteena on vahvistaa kotitalouksien palvelukysyntää ja elvyttää rakentamisalaa.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää kotitalousvähennyksen korotusta lähtökohtaisesti kannatettavana. Pidämme hyvänä ehdotusta, että vähennyksen parametreja korotetaan toimialaneutraalisti kaikkien vähennyksen piirissä olevien toimialojen osalta. Toimialaneutraalit parametrit parantavat kotitalousvähennysjärjestelmän yleistä ymmärrettävyyttä.

Kotitalousvähennyksen tehokkuus on kärsinyt poukkoilevasta veropolitiikasta, sillä vähennyksen parametreja on muutettu lukuisia kertoja. Jatkuvat muutokset heikentävät kotitalousvähennysjärjestelmällä tavoiteltujen hyötyjen tehokasta toteutumista. Koska kotitalousvähennystä ehdotetaan kasvatettavaksi määräaikaisesti, tulee parametrien ei-toivottu edestakainen muuttuminen jatkumaan.

Suomen Yrittäjät pitää esitettyä kotitalousvähennyksen korotusta lähtökohtaisesti kannatettavana, mutta SY katsoo, että korotukset tulisi tehdä pysyvinä. Kotitalousvähennysjärjestelmää tulisi jatkossa kehittää siten, että omavastuu pidetään kohtuullisena ja vähennyksen parametrit ovat toimialaneutraalit sekä pysyvät ja ennakoitavat. Suomen Yrittäjät katsoo, että kotitalousvähennysjärjestelmän kehittämisen ensi vaiheen toimenpiteinä omavastuu tulee palauttaa takaisin 100 euroon ja vähennyksen parametrit tulee korottaa pysyvästi ja toimialaneutraalisti historiallisten keskiarvojen tasolle. Tällöin vähennysprosentit olisivat 50 prosenttia työkorvauksen osalta ja 20 prosenttia palkkojen osalta.

Liikunta- ja kulttuurietua korotetaan ja käyttöalaa laajennetaan



Hallituksen esitysluonnos lausuntokierroksella

Mistä on kyse?

Valtiovarainministeriössä on valmistunut luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta. Lausuntokierros päättyi 22.5.2026.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että työnantajan tarjoaman verovapaan omaehtoisen liikunta- ja kulttuuriedun enimmäismäärää korotetaan 540 euroon. Lisäksi etu laajennetaan koskemaan myös luontoharrastuksia, kuten kalastusta ja metsästystä.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää liikunta- ja kulttuuriedun enimmäismäärän korottamista kannatettavana. Suomen Yrittäjät kuitenkin katsoo, että huomioiden muun muassa Euroopan keskuspankin tavoite pitää vuotuinen inflaatio euroalueella keskipitkällä aikavälillä kahdessa prosentissa edun enimmäismäärä alkaa pian korotuksen jälkeen vastaavasti jäädä jälkeen yleisestä hintatason muutoksesta, kuten nyt on käynyt vuodesta 2009 alkaen.

Suomen Yrittäjät ehdottaa, että esitysluonnoksessa ehdotetun 540 euron sijaan edun enimmäismäärää korotettaisiin seuraavaan täyteen sataan euroon eli 600 euroon, jolloin enimmäismäärän korotuksessa otettaisiin huomioon myös tuleva inflatiokehitys.

Suomen Yrittäjät pitää ehdotettua edun laajentamista (luontoharrastuksiin) kannatettavana.

Myös toiminimiyrittäjät on huomioitava liikunta- ja kulttuuriedun kehittämisessä. Koska liikkeen- tai ammatinharjoittaja ei voi olla itsensä työnantaja eikä siten voi kuulua yrityksen henkilökuntaan, työnantajan tarjoama työntekijän omaehtoinen liikunta- ja kulttuurietu ei koske toiminimiyrittäjiä. Näin ollen toiminimiyrittäjät ovat työntekijöitä ja muissa yritysmuodoissa toimintaansa harjoittavia yrittäjiä huonommassa asemassa.

Suomen Yrittäjät katsoo, että liikunta- ja kulttuuriedun toiminimiyrittäjiä eriarvoistava epäkohta tulee korjata ja etu tulee laajentaa myös toiminimiyrittäjille heidän oman hyvinvointinsa säilyttämiseksi ja edistämiseksi.

Matkakuluvähennyksen omavastuuta alennetaan vuodelle 2026



Hallituksen esitysluonnos lausuntokierroksella

Mistä on kyse?

Valtiovarainministeriössä on valmistunut luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta. Lausuntokierros päättyi 22.5.2026.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että matkakuluvähennyksen omavastuuta alennetaan nykyisestä 900 eurosta 800 euroon määräaikaisesti vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa. Lisäksi ehdotetaan, että työttömänä tai perhevapailla olleiden matkakuluvähennyksen omavastuun pienennyksen suuruutta muutetaan siten, että vuonna 2026 verovelvollisen omavastuuosuutta pienennettäisiin 75 eurolla kuukaudessa jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta, kuitenkin siten, että omavastuu olisi vähintään 150 euroa vuodessa.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää omavastuun alentamista 900 eurosta 800 euroon ymmärrettävänä toimenä kompensoimaan asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten nousua, joka on aiheutunut polttoaineiden hintojen kohoamisesta Lähi-idän tilanteen seurauksena.

SY kuitenkin pitää esitysluonnoksessa arvioitua verovelvollisen keskimääräistä verotuksen kevenemistä 39 eurolla vuodessa marginaalisena hyötynä suhteessa toimen valtiontalouden velkaantumista ylläpitävään vaikutukseen (omavastuun alentamisen arvioidaan pienentävän vuoden 2026 tasossa verotuloja yhteensä noin 26 miljoonalla eurolla) ottaen huomioon myös julkisen talouden tilanne, jossa seuraavan hallituskauden sopeutustarve on noin 10 miljardia euroa.

Yrittäjyyden lukiodiplomi valmistelussa



Yrittäjyyden lukiodiplomi ja ammatillisen koulutuksen yrittäjyyden tutkinnon osat ovat valmistelussa opetushallituksessa. OKM:n työryhmän ehdotus yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjauksiksi tulee lausuntokierrokselle touko-kesäkuussa.

Mistä on kyse?

Yrittäjien pitkäaikainen tavoite saada valtakunnallinen yrittäjyyden lukiodiplomi lukiodien opetussuunnitelmiin on edennyt opetushallituksessa valmisteluvaiheeseen. Asian edistämiseksi on tehty merkittävästi vaikuttamistyötä. Aikaisemmin yrittäjyyden epävirallisia lukiodiplomeja on tehty vuosittain satoja eri puolilla Suomea.

Liikunnan, kuvataiteen ja musiikin lukiodiplomit muuttuvat kirjoitettaviksi aineiksi ylioppilaskirjoituksissa. Yrittäjyyden lukiodiplomi sijoittuu muiden lukiodiplomien joukkoon. Uudistus vahvistaa lukion yrittäjyyskasvatusta ja on yksi vastaus nuorten yrittäjyysinnon kasvamiseen ja nuorten yrittäjyyteen. Nuorten tulevaisuusraportin 2026 mukaan 46 prosenttia yläkoulun ja toisen asteen opiskelijoista voisi toimia yrittäjänä, 25 prosenttia aikoo perustaa oman yrityksen.

Yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjauksia valmistellaan syksyyn 2026 mennessä opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmässä, jossa Yrittäjät on edustettuna. Linjaukset on päivitetty viimeksi 2017. SY järjesti yhdessä yhteistyöverkoston kanssa 20.5.2026 Taitajakisojen yhteydessä Yrittäjyyskasvatusfoorumin, jossa linjausten luonnosta esiteltiin.

Ammatillisen koulutuksen yrittäjyyteen liittyviä kaikkiin ammatillisiin tutkintoihin sopivia tutkinnon osia valmistellaan opetushallituksessa.

Yrittäjien kanta

Yrittäjyyskasvatus on investointi, joka hyödyttää yksilöitä, kuntia ja koko yhteiskuntaa vahvistaen elinvoimaa sekä veto- ja pitovoimaa.

Yrittäjyyskasvatuksessa opitaan sekä sisäistä yrittäjyyttä, kuten itsensä johtamista, innovatiivisuutta ja riskinottoa että ulkoista yrittäjyyttä, kuten yrityksen perustamista, jatkamista ja kehittämistä.

Töitä oppii tekemällä ja yrittämään oppii yrittämällä – molempia on hyvä kokeilla jo nuorena. Suomi tarvitsee yrittävää asennetta kansalaistaitona, sillä tulevaisuuden työelämässä yhä useampi yhdistää palkkatyötä, yrittämistä ja jatkuvaa oppimista.

Yritteliäisyys on mahdollisuuksien havaitsemista ja ideoiden muuttamista toiminnaksi, joka luo taloudellista, sosiaalista ja yhteiskunnallista arvoa.

Yrittäjyyskasvatus kehittää luovuutta, yhteistyötä, vastuullisuutta ja oma-aloitteisuutta. Se auttaa lapsia ja nuoria oppimaan työelämätaitoja, talousosaamista ja yrittäjämäistä asennetta.

Yhteistyö yritysten kanssa tarjoaa oppilaille käytännön kokemuksia ja uranäkymiä, ja yrityksille mahdollisuuden vaikuttaa tulevaisuuden osajiin.

Ammatillisen toiminnanohjauksen kokeilun neuvottelut käyty



OKM on toteuttanut lain toimeenpanoon liittyen kokeiluun valittujen kanssa neuvottelut, ja tehnyt sopimuksen nelivuotisen strategiakauden tavoitteista.

Mistä on kyse?

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa kahdeksan vuotta kestäväen toiminnanohjauksen kokeilun, jonka tavoitteena on uuden ohjausmallin avulla parantaa koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta. Tarkoituksena on vahvistaa ammatillisen koulutuksen ja elinkeinoelämän yhteistyötä, jotta koulutus vastaa paremmin työelämän tarpeisiin.

Toiminnanohjauksen kokeiluun on valittu eri puolilta maata 40 koulutuksen järjestäjää, jotka voivat toteuttaa alueen työelämän ja yritysten tarpeiden mukaan koulutusta joustavasti ilman järjestämislupamenettelyä.

Kokeiluun valituille on myönnetty kokeiluluvat, joiden perusteella koulutuksen järjestäjä voi järjestää nykyistä vapaammin lähes kaikkia ammatillisia tutkintoja ja koulutuksia. Kokeilu toteutetaan 1.1.2026 – 31.12.2033.

Suomen Yrittäjät on osallistunut neuvotteluvaiheen valmistelun sidosryhmäyhteistyöhön tuoden esille pk-yritysten koulutustarpeita.

Neuvotteluissa ministeriö ja kokeiluun valitut järjestäjät etsivät yhteisiä ratkaisuja tunnistettuihin ammatillisen koulutuksen kehittämiskohteisiin. Neuvotteluissa sovitaan myös mahdollisesta järjestäjäkohtaisesta valtiosuuden harkinnanvaraisesta korotuksesta, jota voidaan myöntää sovittujen kehittämistoimien toteuttamiseen.

Ministeriö tukee koulutuksen järjestäjien tavoitteita 20 miljoonalla eurolla 2026.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa toiminnanohjauksen kokeilua. Nykyinen tutkintojen järjestämislupaprosessi on liian hidas, mikä vaikeuttaa nopeaa reagointia työelämän muutoksiin ja alueelliseen osaajapulaan.

Osaavan työvoiman puute on edelleen merkittävä kasvun este pk-yrityksille, erityisesti teollisuudessa ja Pohjois-Suomessa.

Kokeiluun valituilla koulutuksen järjestäjillä on laaja oikeus järjestää ammatillisia tutkintoja ja oppisopimuskoulutusta. Samalla on kuitenkin huolehdittava siitä, että myös kokeilun ulkopuolelle jäävät järjestäjät voivat kehittää toimintaansa.

Ammatillinen koulutus on keskeinen alueellisen elinvoiman ja elinkeinoelämän tukija. Koulutuksen tulee vastata joustavasti työelämän tarpeisiin.

Kaikkien koulutuksen järjestäjien tulee voida osallistua TE-uudistukseen liittyvien osaamis- ja koulutuspalvelujen toteuttamiseen.

Toiminnanohjauksen aikana tulee kehittää alueellista yhteistyötä, jossa ennakoidaan alueellisia ja paikallisia koulutustarpeita sekä tiivistetään oppilaitosten, työelämäpalvelujen, työelämän ja yritysten yhteistyötä.

Koulutustarpeen ennakoinnin kehittäminen



Työryhmän laajennettu kokoonpano on aloittanut työnsä.

Mistä on kyse?

OKM asetti 27.1.2026 koulutustarpeen keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakoinnin kehittämisen työryhmän ajalle 1.2.2026-31.1.2027. Yrittäjät osallistuu työryhmän laajennetun kokoonpanon työskentelyyn.

Tavoitteena on, että ennakointi yhdistäisi määrällisen työn muutoksen analyysin, väestökehitysanalyysin ja asiantuntija-arvioinnin perusteella muodostettavan laadullisen analyysin. Ennakointi on trendiarvio tulevasta kehityksestä ja tulevaisuutta koskevien tavoitteiden asetantaa. Työssä hyödynnetään olemassa olevia ennakointimalleja.

Työryhmän tehtävänä on: 1) laatia esitys koulutustarpeen keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakoinnin toteuttamiseksi. Soveltuvien osin työryhmän tulee arvioida aikuiskoulutuksen/jatkuvan oppimisen tarpeita; 2) laatia esitys sidosryhmäyhteistyön järjestämiseksi ja yhteiskunnallisen keskustelun edistämiseksi; 3) laatia esitys ruotsinkielisen koulutuksen ennakoinnista ja 4) laatia esitys ennakointitulosten alueellistamisesta.

Työryhmän tulee ottaa huomioon tekoälyn tuottamat mahdollisuudet ennakoinnin toteuttamisessa ja keskeinen kansainvälinen ennakointia koskeva keskustelu. Työryhmä kuulee alan keskeisiä tutkijoita ja aluetoimijoita.

Yrittäjien kanta

Toimintaympäristön ja työelämän muutokset haastavat yhteiskunnalliseen keskusteluun tulevaisuuden koulutustarpeista ja niiden ennakoinnista. Väestökehitys, teknologiamurros, vihreä siirtymä, luova talous, globaalien kauppasuhteiden muutos ja puolustussektorin kasvu muuttavat työn tekemistä ja osaamisvaatimuksia.

Koulutusjärjestelmän tehtävänä on varmistaa osaavan työvoiman tarjonta yritysten tarpeisiin. Osaavan työvoiman saatavuus on yritysten kannalta kriittisen tärkeä kysymys. Osaajapula on yksi merkittävimmistä pk-yritysten kasvun esteistä. Kansallisen ennakointityön tulee tukea yritysten ja työelämän tarpeita.

Koulutuksen ja elinvoiman kehittämisessä tarvitaan alueellista ja paikallista keskustelua, yhteistyötä ja vuoropuhelua oppilaitosten, viranomaisien, työllisyyspalvelujen, yritysten ja työelämän kanssa. Näin syntyy alueellisia ratkaisuja, jotka vastaavat alati muuttuviin työvoimatarpeisiin.

Koska tilanne on erilainen eri puolilla Suomea, koulutuksen ennakointia tulee tehdä vähintään viidellä alueella, pohjoisessa, keskisessä, läntisessä, itäisessä ja eteläisessä Suomessa.

Suomen Yrittäjien kanta tarkentuu työryhmän työskentelyn edetessä.

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiotyö



Valmistelussa

Mistä on kyse?

OKM on käynnistänyt korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision uudistamisen, jonka tehtävänä on luoda korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kehittämisen pitkän aikavälin suuntaviivoja vuoteen 2040 ja tunnistaa tarvittavat toimenpiteet vision saavuttamiseksi.

Visiotyön valmistelijat ovat kuulleet kaksi kertaa Yrittäjien osaamisen valiokuntaa valmistelutyön aikana. Yrittäjät osallistui ministerin pyöreän pöydän keskusteluun aiheesta. Yrittäjät on vastannut OKM kyselyihin vision teemoista ja toimenpiteistä. Yrittäjät [lausui](#) visioluonnokseen virallisella lausuntokierroksella 15.4.

Yrittäjien [mielipidekirjoitus](#) aiheesta julkaistiin Helsingin Sanomissa 21.5.

Yrittäjien kanta

- **Kaikille opiskelijoille ja tutkijoille yrittäjyyskoulutusta ja yrittäjyyskasvatusta:** Yrittäjyyskoulutuksen, startup-toiminnan ja innovaatioiden kaupallistamisen tulee olla olennainen osa korkeakoulujen opetusta, palveluja ja opettajankoulutusta.
- **Joustavoitetaan korkeakoulujen rahoitusmallit:** Korkeakoulujen rahoitusmalleja tulee joustavoittaa siten, että ne kannustavat alueelliseen vaikuttavuuteen, yritysyrityshöön, tutkimuksen laatuun ja tutkijoiden yrittäjyyteen perusrahoitus turvaten.
- **Yhden luokun yritys- ja TKI-palvelut yritysyrityshöön peruskiviksi:** Yritys- ja TKI-yhteistyötä tulee vahvistaa keskittämällä palvelut selkeäksi yhden luokun kokonaisuudeksi.
- **Sujuvampia polkuja toiselta asteelta korkeakouluun:** Siirtymä toiselta asteelta ja työelämästä korkeakouluun tulee helpottaa joustavilla tutkinnoilla, oppisopimusmalleilla ja jatkokoulutusväylillä.
- **Tunnistetaan ja tunnustetaan moninainen osaaminen:** Korkeakouluissa tulee tunnistaa osaamista, jota kertyy tutkintojen lisäksi työelämästä, yrittäjyydestä, vapaaehtoistoiminnasta ja harrastuksista.

<https://www.yrittajat.fi/ajankohtaista/lausunnot/sivistyksesta-suunta-suomelle-korkeakoulutuksen-ja-tutkimuksen-visio-vuoteen-2040/>

Maria Nyroos, digi- ja innovaatiopolitiikan asiantuntija, maria.nyroos@yrittajat.fi, 040 753 9099
Mikko Kinnunen, koulutuspolitiikan asiantuntija, mikko.kinnunen@yrittajat.fi, 0505143884

Kesälomien siirtäminen



Opetusministeriön muistioloannos lausuntokierroksella

Mistä on kyse?

Opetusministeri Anders Adlercreutz on pyytänyt opetus- ja kulttuuriministeriön virkakuntaa selvittämään, miten koulujen ja oppilaitosten kesälomien siirtäminen olisi toteutettavissa ja millaisia muutostarpeita siirto aiheuttaisi koulutusjärjestelmässä.

Lausunnonlehtien lähteneessä mallissa ehdotetaan kesäloman aloittamisen siirtämistä kahdella viikolla nykyistä myöhemmäksi kesäkuulle ja syyslukukauden aloittamista elokuun puolivälin jälkeen.

Lisäksi mallissa on otettu huomioon pidentyvän kevätlukukauden keventäminen uudella, huhtikuun loppuun (viikoille 17-18) ajoittuvalla vähintään viikon kevätlomalla. Lomapäivien määrään ei tulisi muutoksia.

Yrittäjien kanta

SY suhtautuu myönteisesti opetusministerin ehdotukseen koulujen kesälomien siirtämisestä. Kyseessä olisi kasvu- ja työllisyystoimi, joka helpottaisi myös perheiden arkea.

Kesälomien siirto hyödyttäisi matkailua, minkä kerrannaisvaikutukset ulottuvat laajasti muille toimialoille, kuten kauppaan, ravintoloihin, tapahtumiin ja kuljetuksiin. Kasvupotentiaali ei rajoitu siis vain matkailuun. Lisäksi eurooppalaisempi lomarytmi vahvistaisi myös kansainvälisillä markkinoilla toimivien yritysten, kuten vientiteollisuuden toimintaedellytyksiä.

Suomi on kiinteä osa Eurooppaa. Suomen koulutusjärjestelmän on hyvä sopia yhteen Euroopan loma-aikojen kanssa.

Muutos tukee perheiden hyvinvointia, kun se lisää mahdollisuuksia viettää yhteistä kesälomaa. Nyt ehdotettu pitkän kevätlukukauden rytmittäminen kolmeen jaksoon tukee sekä opettajien että oppilaiden jaksamista.

Yrittäjät on valmis arvioimaan lausunnossaan myös sitä, pitäisikö koko elokuu siirtää kesälomakuukaudeksi.

Pk-yritysten T&K-rahoitus elinvoimakeskuksissa



Rahoitushaku on käynnissä.

Mistä on kyse?

Suomen Yrittäjät on tällä hallituskaudella ajanut pk-yrityksille omaa T&K-rahoitusohjelmaa, sillä Business Finlandille suunnattu T&K-rahoitus ei olemassa olevien T&K-ohjelmien kautta kanavoidu pk-yrityksien T&K-toimintaan tai sen aloittamiseen. Tarve omalle rahoitusohjelmalle korostui, kun ELY-keskukset lakkauttivat KEHPA-ohjelman ja Business Finland innovaatioasetelin.

Hallitus linjasi kehysriihessä 2024 seuraavasti: "Elinvoimakeskusten käynnistyessä otetaan käyttöön rahoitusmekanismi, jolla edistetään pk-yritysten tavoitteellista T&K-toimintaa. Elinvoimakeskuksille esitetään yhteensä 30 miljoonan euron valtuuksia vuosille 2026–2028 kolmivuotiseen kokeiluun, jolla vauhditetaan pienten ja keskisuurten yritysten tutkimus- ja kehittämistoimintaa."

Yrittäjät kommentoivat rahoitusehtoja ja hakukuulutusta ennen niiden julkaisua. Rahoitushaku avattiin 26.2.2026.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät on voimakkaasti ajanut uuden T&K- tai innovaatorahoitusohjelman luomista pk-yrityksille lakkautettujen ohjelmien tilalle. Lisäksi muut ohjelmat eivät byrokraattisuudellaan palvele pk-yrityksiä riittävästi.

Nyt voimaan tullut rahoitusohjelma on vain pilotti ja kantamme on, että sitä on seurattava kattavin mittaristoin, jotta pilotin jälkeen rahoitusohjelma saa jatkoa ja tuo aitoa kasvua yrityksille ja Suomelle.

EU yksinkertaistaa digisääntelyään



Neuvosto ja parlamentti ovat saavuttaneet tekoälypaketista yhteisymmärryksen.

Mistä on kyse?

Digital package on osa komission 19.11. julkistettuja yksinkertaistamistoimia. Pakettiin kuuluu kolme osa-aluetta: digialan omnibus, dataunionistrategia ja eurooppalaiset yrityslompakot. Tavoitteena on raportointikäytäntöjen yksinkertaistaminen, jotta päällekkäisyyksiltä vältytään.

Digiomnibus tähtää yleisen tietosuoja-asetuksen osalta riskiperusteisempaan lähestymistapaan ja esimerkiksi siihen, että tietosuojaloukkauksista ilmoitettaisiin vain yhdelle taholle, evästeikkunat jäisivät historiaan ja tekoälysääntelyllä pyrittäisiin innovaatioiden lisäämiseen. Dataunionistrategia keskittyy eurooppalaisen tekoälyn kehittämiseen ja datankeruuseen tätä tarkoitusta varten, kun yrityslompakot edesauttavat yritysten digitalisaatiota. Digitaalista lainsäädäntöä arvioidaan vielä siitä näkökulmasta, miten se vastaa yritysten, erityisesti pk-yritysten, tarpeisiin.

Suomen kanta on ollut Suomen EU8-kilpailujaoston ja EU19-viestintäjaoston käsittelyssä 19.12.-7.1. Seuraavaksi käsittely siirtyy EU-ministerivaliokuntaan, jonka pohjalta neuvottelut jatkuvat Euroopan neuvostossa.

Eduskunnan talousvaliokunta on kuullut Suomen Yrittäjiä.

Neuvosto ja parlamentti pääsivät sopuun digiomnibusin tekoälysääntelystä 18.5.

[Digital package](#)

Yrittäjien kanta

Yksinkertaistaminen ja hallinnollisen taakan keventäminen digitaalista lainsäädäntöä muokkaamalla on tärkeä hanke. Kaikkeen digitaaliseen sääntelyyn pitäisi paneutua holistisesta näkökulmasta niin, että tähdätään yksinkertaistamiseen sekä byrokratian ja raportoinnin sujuvoittamiseen. Digi- ja tietosuojasääntelyn osalta EU:n kevennys- ja selventämysyritykset jäävät kevyiksi ja pintapuolisiksi.

Yrittäjät kannattaa komission ehdotuksia GDPR-sääntelyn keventämisestä riskiperusteisemmaksi, mutta katsoo, että Suomen tulisi vaatia vielä kunnianhimoisempia toimia erityisesti mikro- ja pk-yritysten hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Nykyiset kevennykset kohdistuvat lähinnä suurempiin yrityksiin, eivätkä riittävästi huomioi pienyritysten tarpeita.

Dataunionistrategian tavoitteet ovat pääosin kannatettavina, mutta olemme esittäneet huolestamme datalaboratorioiden ja uusien EU-tason keskitettyjen rakenteiden tarpeellisuudesta sekä strategian tekoälypainotteisuudesta.

Komission tavoite olisi voinut olla kunnianhimoisempi, mutta nyt tehdyt ehdotukset yritysten sääntelytaakan vähentämisestä tulee saattaa mahdollisimman pian voimaan.

Maria Nyroos, digi- ja innovaatiopolitiikan asiantuntija, maria.nyroos@yrittajat.fi, 040 753 9099
Sanna Lempiäinen, asiantuntija, sanna.lempiainen@yrittajat.fi, 040 9693 112

Eurooppalaiset yrityslompakot

 Säädösehdotukset parlamentin ja neuvoston arvioitavana / Hallituksen esitys eduskunnassa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio julkaisi 19.11. "Digital package" -kokonaisuuden, joka koostuu kolmesta suuresta aloitekokonaisuudesta: digilainsäädännön yksinkertaistusasetus (eli ehdotus digitaalista koontiasetusta koskeväksi asetukseksi), dataunionistrategia (Data union strategy) ja yrityslompakko (Business wallet).

Eurooppalainen yrityslompakko on EU:n digitaalinen ratkaisu yrityksille. Se yhdistää neljä keskeistä toimintoa: sähköinen tunnistautumisen, eIDAS-vaatimusten mukaiset allekirjoitukset ja leimat, sähköisten todistusten hallinta (esim. rahtikirjat, tuotetodistukset) sekä turvallinen viestipalvelu asiakirjojen välittämiseen. Lompakossa on sisäänrakennettu käyttövaltuuksien hallinta, ja sen tekninen rakenne mahdollistaa yhteentoimivuuden muiden lompakoiden ja luotettavien osapuolten kanssa. Tarjoaminen perustuu markkinaehtoisuuteen, ja tarjoajien on täytettävä EU:n kyberturvallisuusvaatimukset.

Eduskunnan talousvaliokunta kuuli Suomen Yrittäjiä yrityslompakoista 19.2.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät näkee, että eurooppalaisilla yrityslompakoilla on potentiaalia vähentää hallinnollista taakkaa ja parantaa oikeusvarmuutta erityisesti rajat ylittävässä liiketoiminnassa, mutta nykyinen ehdotus ei riittävästi takaa näitä hyötyjä käytännössä.

Huolta aiheuttavat esityksen häilyvät reunaehdot ja pintapuoliset vaikutusarvioinnit. Yrityslompakkojen käytön vapaaehtoisuus voi jäädä näennäiseksi, kustannukset voivat muodostua merkittäviksi pienille yrityksille ja rinnakkaisten kansallisten järjestelmien säilyminen voi lisätä taakkaa. Lisäksi ehdotus ei sisällä riittäviä takeita kohtuuhintaisuudesta, järjestelmien konsolidoinnista eikä siitä, että kotimarkkinoilla toimivat pk-yritykset eivät joudu tarpeettomaan paineeseen ottaa lompakko käyttöön. Komission mukaan yrityslompakon käyttöönotto aiheuttaa kustannuksia (mm. koulutus, perehdytys, IT-integraatiot ja hankinnat), mutta hyödyt ylittävät kustannukset.

Lainsäädäntöprosessissa tulisi vahvistaa kustannussuoja, varmistaa todellinen vapaaehtoisuus ja edistää järjestelmien yhdistämistä sekä rajat ylittävien standardien kehittämistä, jotta yrityslompakosta tulisi aidosti hallinnollista taakkaa keventävä työkalu.

Puhtaan siirtymän investointien verotuki



Hallituksen esitys on lausuntokierroksella.

Mistä on kyse?

Puhtaan siirtymän investointien verohyvitys otettiin käyttöön vuonna 2025 määräaikaisena tukimuotona, ja hallitus on päättänyt jatkaa sitä 2027 loppuun. Tuki myönnetään verohyvityksenä, jonka enimmäismäärä on 20 prosenttia hyväksyttävistä investointikustannuksista, kuitenkin enintään 150 miljoonaa euroa yritystä kohti.

Tuettavat hankkeet voivat liittyä muun muassa biopolttoaineiden ja uusiutuvan energian tuotantoon, teolliseen hiilestä irtautumiseen sekä puhtaan teknologian tuotantoon. Investoinnin vähimmäiskoko on 50 miljoonaa euroa. Tuki perustuu EU:n valtiontukipuitteisiin. Lausuntokierros päättyy 19. kesäkuuta 2026.

Puhtaan siirtymän investointiverohyvitys rasittaa julkista taloutta arviolta noin 2 miljardilla eurolla olettaen, että vuoteen 2027 mennessä vähennyksiä haetaan saman verran kuin vuonna 2025. Business Finlandin arvion mukaan verohyvityksen kustannus vuonna 2025 olisi noin 2 miljardia euroa.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät suhtautuu verohyvityksen jatkamiseen kriittisesti. Tuen rakenne ohjaa sitä vahvasti suuryrityksille. Investoinnin vähimmäiskoko (50 miljoonaa euroa) rajaa käytännössä pienet ja keskisuuret, usein nopeimmin kasvavat yritykset tuen ulkopuolelle, vaikka tutkimusnäytön perusteella julkisten tukien vaikuttavuus on tyypillisesti suurin juuri pienemmissä yrityksissä.

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus on arvioinut, että tämänkaltaiset verotuet ovat luonteeltaan enemmän säilyttäviä kuin uudistavia, eikä niiden kasvua edistäville vaikutuksille ole selkeää näyttöä. Tuki kohdistuu pääosin jo olemassa oleviin teknologioihin, jolloin se muistuttaa perinteistä teollisuuspolitiikkaa ilman merkittävää uudistavaa vaikutusta.

Lisäksi hakukriteerit ovat väljiä ja mahdollistavat tuen kohdentumisen tavanomaisiin teollisiin investointeihin, jotka yritykset toteuttaisivat joka tapauksessa. Koska tuen kokonaismäärälle ei ole asetettu ylärajaa, kaikki ehdot täyttävät hankkeet ovat oikeutettuja siihen. Tämä tekee valtion verotulomenetysten kokonaismäärästä vaikeasti ennakoitavan ja kasvattaa julkisen talouden riskejä.

Maatalouden energiaveron lisäpalautus



Hallituksen esitys on lausuntokierroksella.

Mistä on kyse?

Esityksen tavoitteena on kompensoida polttoaineiden hintojen nousua maataloudessa maksamalla energiaveron lisäpalautusta vuosien 2025 ja 2026 palautusten osalta yhteensä noin 20 miljoonaa euroa. Korotus on noin neljä senttiä litralta. Lisäpalautus kanavoidaan olemassa olevan palautusjärjestelmän kautta ja on luonteeltaan väliaikainen. Se kohdistuu käytännössä kevyeen polttoöljyyn, joka on maataloudessa edelleen pääasiallinen energianlähde.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää esityksen tavoitetta perusteltuna: yllättävä ulkopuolinen hintashokki on kohdistunut alkutuotantoon erityisen voimakkaasti, ja hallinnollisesti yksinkertainen täsmätoimi on kriisitilanteeseen sopiva.

Samalla on pidettävä kiinni siitä, että lisäpalautus on aidosti väliaikainen eikä muodostu pysyväksi rakenteeksi energiaverotukseen. Lisäpalautuksen kohdistuminen käytännössä vain fossiiliseen kevyeen polttoöljyyn voi olla ongelmallista teknologianeutraaliuden kannalta, koska vähäpäästöisempiin energiamuotoihin investoineet toimijat hyötyvät vähemmän.

Julkisen talouden tilanne edellyttää, että kaikki tukipäätökset perustuvat todennettuun tarpeeseen; pidemmällä aikavälillä fossiilisten polttoaineiden verotukia tulee vähentää.

Venäläisen kaasun tuontikielto



Poliittinen sopu trilogissa; odottaa EU:n neuvoston muodollista hyväksyntää.

Mistä on kyse?

Euroopan parlamentti ja jäsenmaita edustava neuvosto saavuttivat 3. joulukuuta poliittisen yhteisymmärryksen asetuksesta, joka kieltää Venäjän maakaasun tuonnin Euroopan unionin alueelle vaiheittain. Asetus on keskeinen osa REPowerEU-tiekarttaa ja tähtää EU:n irtautumiseen venäläisestä energiasta sekä energiaomavaraisuuden ja toimitusvarmuuden vahvistamiseen.

Tuontikielto on tarkoitus ottaa käyttöön porrastetusti: rajoitukset ulotetaan ensin spot-markkinahankintoihin ja sen jälkeen kaikkiin voimassa oleviin lyhyt- ja pitkäkestoisiin toimitussopimuksiin. Täydellinen nesteytetyn maakaasun (LNG) tuontikielto Venäjältä tulee voimaan 1.1.2027, ja putkikaasun tuonti päättyy kokonaan viimeistään 1.11.2027.

Tuontikielto tulee pienentämään merkittävästi Venäjän fossiilienergian vientituloja. Lainsäädäntö tiukentaa myös jo pakotteiden piirissä olevan venäläisen fossiilienergian tuonnin pakotteisiin liittyvää valvontaa. Samalla Euroopan komissio on sitoutunut valmistelemaan lainsäädäntöehdotuksen, jolla venäläisen öljyn tuonti EU:hun lopetetaan viimeistään 2027 loppuun.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät on omassa EU-vaikuttamistyössään johdonmukaisesti ajanut ratkaisuja, joilla katkaistaan jäsenmaiden riippuvuus venäläisestä fossiilienergiasta, vahvistetaan EU:n energiaomavaraisuutta ja turvataan energian toimitusvarmuus.

EU-tason päätös venäläisten fossiilisten polttoaineiden tuonnin kieltämisestä olisi pitänyt tehdä selvästi aiemmin, jotta olisi voitu nopeammin vähentää Venäjä-riippuvuutta sekä lopettaa EU:n energiaostojen kautta tapahtuva Venäjän sodankäynnin rahoittaminen.

Joulukuussa 2025 saavutettu sopu on myöhäisyydestään huolimatta tärkeä ja myönteinen askel kohti EU:n Venäjä-riippuvuuksien katkaisemista.

Tuulivoiman etäisyys sääntely (alueidenkäyttölaki)



Hallitus antaa esityksen keväällä 2026.

Mistä on kyse?

Hallitus antaa esityksen uudesta alueidenkäyttölaista keväällä 2026. Esitys sisältää aurinko- ja tuulivoimarakentamista ohjaavat erityiset säännökset.

Kun tuulivoimarakentamista ohjaava yksityiskohtaisempi kaava ei sijoitu maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueelle, vähimmäisetäisyyden asutukseen pitäisi olla vähintään 1,25 kilometriä. Etäisyysvaatimuksesta voitaisiin poiketa asuinrakennuspaikkojen omistajien 4/5 enemmistöllä. Etäisyys sääntelyä ei myöskään sovellettaisi jo tuulivoimakäyttöön rakennettujen alueiden osalta.

Uusi 1,25 kilometrin vähimmäisetäisyys poikkeaa lausuntokierroksella olleesta luonnoksesta, jossa vähimmäisetäisyys oli kahdeksan kertaa tuulivoimalan kokonaiskorkeus. Arvioiden mukaan nykyilmsäädännöllä keskimääräinen vähimmäisetäisyys asettuu noin 800 metriin.

Hallituksen hallitusohjelmaan kirjattuna tavoitteena on moninkertaistaa puhtaan sähkön tuotanto Suomessa ja edistää Suomen asemaa ja kilpailuetua puhtaan energian edelläkävijänä.

Yrittäjien kanta

Tasapuolisen kohtelun ja teknologianeutraalin lähestymistavan mukaisesti tuulivoiman sijoittumisen perustana on perusteltua säilyttää tapauskohtainen arviointi. Liian tiukka lakiin kirjattu kiinteä etäisyys sääntö voi estää ja hidastaa hankkeita sekä nostaa sähkön käyttäjien kustannuksia. Samalla valta ja vastuu Suomen puhtaan energian investoinneista siirtyy maakuntakaavoittajille. Yrittäjät kannattaa kuntien päätösvallan säilyttämistä.

Uusi 1,25 kilometrin vähimmäisetäisyys on merkittävä parannus lausuntokierroksella olleesta luonnoksesta, jossa vähimmäisetäisyys oli kahdeksan kertaa tuulivoimalan kokonaiskorkeus. Alkuperäinen kirjaus olisi tarkoittanut vähintään 2–3 kilometrin vähimmäisetäisyyttä asutuksesta. Etäisyys sääntelyn soveltamatta jättäminen jo tuulivoimakäyttöön rakennettujen alueiden osalta on kannatettavaa.

Uusi linjaus edellyttää huolellista vaikutustenarviointia, jotta Suomen tarvitsemat sähköntuotannon lisäykset eivät vaarannu. Riittävä ja edullinen sähkö on kilpailukyvyyn ja investointien perusedellytys.

Ydinenergilain kokonaisuudistus



Hallitus antaa esityksen keväällä 2026.

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriö lähetti kesällä 2025 lausunnoille luonnoksen hallituksen esitykseksi uudeksi ydinenergilainiksi, ja valmistelu jatkuu lausuntokierroksen jälkeen. Uudistuksen päätavoitteena on pitää ydinenergian käyttö yhteiskunnan kokonaisedun mukaisena sekä huolehtia toiminnan turvallisuudesta ja Suomessa syntyvästä ydinjätteestä. Samalla tavoitteena on vahvistaa Suomen asemaa houkuttelevana ydinenergian tuotannon rakentamiskaikkana.

Keskeinen muutos koskee ydinlaitosten lupamallia: luonnoksessa ydinlaitoshankkeen ensimmäinen kokonaisvaltainen arvio yhteiskunnan kokonaisedun mukaisuudesta tehtäisiin periaatepäätösvaiheessa, joka olisi nykyistä yleisluonteisempi. Päätöksen tekisi pääsääntöisesti valtioneuvosto, mutta pienten ydinvoimalaitoshankkeiden osalta työ- ja elinkeinoministeriö, ja myönteinen periaatepäätös annettaisiin eduskunnalle selontekona.

Uudistuksessa pidetään kiinni peruslinjasta, jonka mukaan Suomessa syntyvät ydinjätteet loppusijoitetaan Suomessa eikä Suomeen loppusijoiteta muualla syntyneitä ydinjätteitä. Samalla tuonnin ja viennin sääntelyä esitetään kehitettäväksi niin, että se mahdollistaa loppusijoitusta edeltävän käsittelyn tai mahdollisen uusiokäytön.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät suhtautuu ydinenergilain kokonaisuudistukseen myönteisesti ja kannattaa sen päätavoitteita. Uudistuksen tulee yhdistää korkea turvallisuustaso ja ydinjätteestä huolehtiminen siihen, että Suomi on houkutteleva ja ennakoitava investointiympäristö myös uusille toimijoille ja pienemmille hankkeille. Riittävä sähkön tarjonta ja sen mahdollistamat investoinnit ovat olennaisia myös pk-yrityksille ja teollisten arvoketjujen pienemmille toimijoille.

Keskeistä on, että esitetty modulaarinen lupamalli ja nykyistä yleisluonteisempi periaatepäätös nopeuttavat hankekehitystä tinkimättä turvallisuudesta. Uudistus voi vauhdittaa erityisesti lämmön tuotantoon tai lämmön ja sähkön yhteistuotantoon tähtääviä hankkeita. Modulaariset kaukolämpöreaktorit ovat turvallisia ja sarjatuotantomahdollisuuden ansiosta kustannustehokkaita. Lisäksi reaktoreiden mahdollinen sarjatuotanto voi synnyttää kokonaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia kotimaiselle konepaja- ja laitevalmistukselle sekä kunnossapitopalveluille.

Pienten modulaaristen reaktorien (SMR) eteneminen kaupalliseen käyttöön edellyttää sujuvia, mittakaavaan suhteutettuja menettelyjä ja selkeää vastuunjakoa, mukaan lukien pienten hankkeiden periaatepäätökset työ- ja elinkeinoministeriössä.

Kansalliset ilmastotoimet tulossa EU-neuvottelupöydille



Komission ehdotus julkaistaan Q3&Q4/2026.

Mistä on kyse?

Climate package for a decade ahead -ilmastotoimipaketilla halutaan päivittää kansallisia kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteita esimerkiksi EU:n uuden 2040 ilmastotavoitteen pohjalta. Tavoitteena on EU:n ilmastoneutraaliuus vuoteen 2050 mennessä. Paketilla vaikutetaan siihen, miten ilmastoponnistelut jakautuvat jäsenvaltioiden kesken ja joustovälineitä käytetään vuosien 2030 ja 2040 tavoitteiden saavuttamisessa.

Paketti on keskeinen väline vastuiden ja kulujen jakamisessa jäsenvaltioiden välillä tavoilla, jotka yksinkertaistavat järjestelmää ja tekevät siitä joustavamman ja ennakoitavamman.

Näillä toimilla vaikutetaan kansallisiin ilmastotoimiin, jotka määrittelevät esimerkiksi sen, millaisen sääntelyn, kulujen ja investointikannustimien kanssa suomalaiset pk-yritykset toimivat. Jos uudistus toteutetaan hyvin, sillä voidaan tukea kilpailukykyä ja rahoituksen saamista, mutta epäonnistuessaan se voi johtaa monimutkaisen tai epävakaa sääntelyn kautta nouseviin kuluihin ja epävarmuudessa eläviin yrittäjiin.

Yrittäjien kanta

SY kannattaa ilmastoneutraaliuuteen tähtääviä toimia, kunhan kansalliset tavoitteet ja joustomahdollisuudet ovat oikeudenmukaisia ja läpinäkyviä, ja ne tarjoavat yrittäjien pitkän aikavälin investointeihin tarvitsemää ennakoitavuutta. Toimista ei saa aiheutua pk-yrityksille tarpeettomia kuluja eivätkä ne saa mutkistaa yritysten toimintaa.

Uusissa kansallisissa tavoitteissa tulisi ottaa huomioon esimerkiksi aiemmat hiilestä irtautumiseksi tehdyt toimet, jotta korkean elinkustannustason jäsenvaltiot ja niiden pk-yritykset eivät joudu muita heikompaan asemaan. Lisäksi uusien joustomahdollisuuksien tulee olla ympäristön kannalta johdonmukaisia ja tukea kansalaisten luottamusta niihin.

Muutosten on oltava kustannustehokkaita ja pk-yrityksmyönteisiä. Tähän päästään panostamalla teknologianeutraaliin päästöjen hinnoitteluun ja muihin markkinapohjaisiin toimiin. Pk-yritysten osalta on varmistettava, että raportointivelvoitteet ja ohjeistukset ovat selkeitä, eivätkä ne aiheuta yrityksille epäsuhtaista hallinnollista taakkaa. Pk-yrityksille on oltava tarjolla rahoitusta, jonka turvin ne voivat tehdä muutoksia ja investoida vähähiilisiin ratkaisuihin.

EU:n päästökaupan (ETS1) uudistaminen



Komissio ehdottaa päästökaupan (ETS1) uudistamista Q3/2026.

Mistä on kyse?

ETS1 tarkoittaa EU:n nykyistä päästökauppaa, joka kattaa erityisesti sähkön ja lämmön tuotannon sekä suuren osan energiantensiivisestä teollisuudesta, ja nykyisin myös osia lentoliikenteestä ja meriliikenteestä. Järjestelmässä asetetaan EU-tasoinen päästökatto, joka pienenee vuosittain, ja yritykset tarvitsevat yhden päästöoikeuden jokaista hiilidioksidiekvivalenttonnia kohti.

Uudistuksessa on kyse seuraavan päästökauppakauden pelisääntöjen ja päästökaton kiristysuran määrittelystä vuoden 2030 jälkeen niin, että ETS1 tukee EU:n sitovaa 2040-ilmastotavoitetta. Komissiolla on velvoite tehdä kattava arvio ja tehdä esitys ETS-direktiivin päivittämiseksi 2026 aikana. Samalla tarkastellaan myös markkinavakausvarantoa (market stability reserve), koska järjestelmä lähestyy 2030-luvun lopulla tilannetta, jossa markkinan toimivuus ja likviditeetti voivat heikentyä ilman sääntöpäivityksiä.

Merkittävimpinä asioina päätetään, miten nopeasti kattoa kiristetään, ja miten varmistetaan kilpailukyky sekä hiilivuodon ehkäiseminen tilanteissa, joissa hiilirajamekanismi (CBAM) ei kata kaikkia sektoreita. Lisäksi päätetään hiilidioksidin poistojen huomioimisesta osana päästökauppaa, mahdollisista sektorilaajennuksista sekä huutokauppatulojen ohjaamisesta.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät korostaa, että päästökaupan tulee säilyä ilmastopolitiikan ensisijaisena ohjauskeinona ja sen vaikuttavuutta ja kattavuutta tulee vahvistaa EU-tasoisesti ja teknologianeutraalisti. Päästökauppaan perustuva EU:n yhteinen ilmastopolitiikka mahdollistaa tehokkaimmat ja vaikuttavimmat toimet.

Päästökaupan tavoitteet on tärkeää asettaa ajoissa, jotta yritykset saavat oikean signaalin investoinneille. Näin luodaan mahdollisuuksia vähäpäästöisille vaihtoehtoisille teknologioille ja polttoaineille fossiilisten polttoaineiden sijaan. EU:n päästökaupan rooli on keskeinen myös Suomen päästövähennystavoitteiden saavuttamisessa.

Päästökaupan uudistuksessa tulee huomioida sovittu 90 prosentin nettopäästövähennystavoite vuodelle 2040.

EU:n hiilirajamekanismi (CBAM)

 Hallituksen esitys CBAM-asetuksen kansallisen toimeenpanon tarkennuksista etenee vuonna 2026

Mistä on kyse?

EU:n hiilirajamekanismi on väline, jolla EU ulottaa päästöhinnottelua myös tiettyihin EU:n ulkopuolelta tuotaviin päästöintensiivisiin tuotteisiin. Tavoitteena on ehkäistä hiilivuotoa ja tasoittaa kilpailuasetelmaa niin, että EU:ssa valmistetut ja EU:hun tuodut tuotteet kohtaavat mahdollisimman samansuuntaisen päästöintensiivisyyteen perustuvan kustannuksen.

EU:ssa on viety eteenpäin kevennyksiä mekanismin aiheuttaman hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Pk-yritysten kannalta keskeisin muutos on uusi 50 tonnin (nettopaino) vuosikynnys maahantuojaa kohti. Tämän rajan alle jäävä CBAM-tuotteiden tuonti ei kuulu siten CBAM-velvoitteiden piiriin. Tämä rajaa käytännössä valtaosan pk-yrityksistä CBAM-järjestelmän ulkopuolelle. Tullin arvion mukaan Suomessa 92 prosenttia nykyisistä maahantuojista vapautuisi velvoitteista, samalla kun noin 99 prosenttia päästöistä jäisi edelleen mekanismin piiriin.

Alkuvaiheessa CBAM koskee kuutta sektoria: rautaa ja terästä, sementtiä, alumiinia, lannoitteita, vetyä ja sähköä. 2028 alusta mekanismi laajenee kattamaan valikoituja teräs- ja alumiini-intensiivisiä jatkojalosteita. Laajennus on komission ehdotus ja edellyttää vielä EU:n lainsäädäntömenettelyssä hyväksyntää.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa hiilirajamekanismin tavoitteita hiilivuodon ehkäisemiseksi ja kilpailuolosuhteiden tasoittamiseksi. Samalla Yrittäjät korostaa, että päästökaupan tulee säilyä ilmastopolitiikan ensisijaisena ohjauskeinona sekä sen vaikuttavuutta ja kattavuutta tulee vahvistaa EU-tasoisesti ja teknologianeutraalisti.

Pk-yrityksille tärkein muutos mekanismiin on tuonnin raja-arvoa koskeva kevennys. CBAM-tuonnin kynnysarvon muutos vähentää merkittävästi pieniin ja keskisuuriin maahantuojiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa vähentämättä juurikaan mekanismin päästökattavuutta tai sen kerryttämiä tuloja. On tärkeää, että kynnysarvon tarkistusta arvioidaan jatkossa säännöllisesti, jotta mekanismin tehokkuus ja kattavuus voidaan varmistaa.

Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä mahdollisuutta käyttää laskennallisia oletusarvoja EU:n ulkopuolella maksetulle hiilen hinnalle. Kannatettavia ovat myös päästöarvojen laskentaan ja todentamiseen sekä CBAM-todistusten myyntiin ja takaisinostoon liittyvät muutosehdotukset.

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EPBD)

 **Direktiivi on toimeenpantava 28.5.2026 mennessä, kansallinen säädösvalmistelu on käynnissä.**

Mistä on kyse?

EU:n uudistetun rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) pitkän aikavälin tavoitteena on päästötön rakennuskanta viimeistään vuonna 2050.

Direktiivissä säädetään rakennusten energiatehokkuuden laskenta- ja luokittelutavasta, rakentamisen vähimmäisenergiatehokkuusvaatimuksista ja standardeista, energiatodistuksista, kansallisista rakennuskannan peruskorjaussuunnitelmista ja korjauspassista (renovation passport) sekä rakennusten teknisten järjestelmien (esim. lämmitys ja jäähdytys), uusiutuvan energian ja latausinfra edistämistä koskevista velvoitteista.

Direktiivin mukaan kaikkiin ei-asuinkäytössä oleviin kiinteistöihin, joiden yhteydessä on yli 20 pysäköintipaikkaa, on asennettava vähintään yksi sähköautojen latauspiste jokaista kymmentä pysäköintipaikkaa kohden. Lisäksi kaikkiin uusiin ei-asuinkäytössä oleviin kiinteistöihin, joiden yhteydessä on yli viisi pysäköintipaikkaa, on asennettava vähintään yksi sähköautojen latauspiste jokaista viittä pysäköintipaikkaa kohden.

Yrittäjät on mukana ympäristöministeriön EPBD:n toimeenpanosäädösten valmistelun seurantaryhmässä.

Yrittäjien kanta

EPBD:n kansallisessa toimeenpanossa on syytä hyödyntää direktiivin sallimia joustoja, jotta velvoitteet voidaan toteuttaa yritysten ja kiinteistönomistajien näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti.

Direktiivin latauspisteitä koskevaa sääntelyä tulisi joustavoittaa siten, että kansallisessa toimeenpanossa voidaan ottaa huomioon kiinteistön käyttötarkoitus, käyttöaste ja alueelliset olosuhteet sekä latausinfrastruktuurin todellinen kysyntä. Velvoitteiden tulisi kohdentua ensisijaisesti kohteisiin, joissa lataustarve on todennettavissa, jotta vältetään kustannuksia lisäävät investoinnit vähälle käytölle jääviin latauspisteisiin ja varmistetaan samalla liikenteen sähköistymisen eteneminen kustannustehokkaasti.

Nykyisten latauspistevaatimusten sopusuhtaisuus riippuu siitä, miten velvoitteen piiriin luettavat autopysäköintipaikat rajataan ja miten rakennuksen käytössä olevat, mutta omistukseltaan tai sijainniltaan eriytyneet pysäköintijärjestelyt huomioidaan. Kannatettava rajaus ehkäisee tilanteen, jossa latauskapasiteettia rakennetaan vähäisen käyttöasteen kohteisiin kustannuksia kasvattaen.

EPBD:tä tulisi tarkastella ja joustavoittaa osana Omnibus-hankkeita.

3. TYÖMARKKINAT, SOSIAALITURVA JA YRITYSLAINSÄÄDÄNTÖ

2000-luvun alussa Suomen talouskasvu oli vauhdikasta ja julkinen talous kunnossa. Sittemmin taloutemme on ottanut iskua ensin finanssikriisistä ja koronaepidemian ja Venäjän hyökkäyssodan sekä muiden käynnistyneiden sotien vaikutuksista. Suomen talouskasvu on ollut jo pitkään yksi maailman heikoimpia. Vaikka pääministeri Orpon hallituskaudella on etsitty ratkaisuja talouden vauhdittamiseksi, talouskasvu on edelleen ajankohtainen teema 2027 eduskuntavaaleissa.

Kaikki kansantaloutemme rahat tulevat joko suoraan tai välillisesti yritystoiminnan kautta. Panostukset yrittäjyyteen, sen edellytyksiin sekä investointihalukkuuteen ovat panostuksia kasvuun. Lähes 70 prosenttia pk-yrityksistä on sitä mieltä, että sääntely-ympäristömme ei ole tällä hetkellä yrittäjyyttä ja kasvua tukevaa. Yhä suurempi osa yrityssääntelystä annetaan EU:ssa, mikä lisää edunvalvonnan tarvetta Brysselissä. Kiina ja Yhdysvallat haastavat EU:ta nyt enemmän kuin koskaan, ja eurooppalaisten yritysten kilpailukyky tulee turvata sääntelyä vähentämällä. Suomen tulee olla yritysmuotoisen sääntelyn kärkimaa 2030.

Suomalaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi on välttämätöntä löytää toimivat keinot, joilla entistä moninaisemman yrittämisen ja työn kilpailukykyä voidaan parantaa. Tätä varten Suomessa tarvitaan laajemmin ymmärrys siitä, että työpaikka syntyy ainoastaan, jos sekä työn tarjoaminen että vastaanottaminen ovat kannattavia. Ennen kaikkea Suomeen pitäisi saada lisää työllistäviä ja kasvavia yrityksiä. Tämä edellyttää työlainsäädännön rakenteellisia muutoksia, joilla työllistämisen kynnystä alennetaan sekä sosiaaliturvan uudistamista.



Atte Rytönen-Sandberg

johtaja
040 359 1986

atte.rytkonen-sandberg@yrittajat.fi



Tiina Toivonen

lainsäädäntöasioiden päällikkö
041 528 5679

tiina.toivonen@yrittajat.fi



Sanna Lempiäinen

asiantuntija
040 9693 112

sanna.lempiainen@yrittajat.fi



Antti Turunen

asiantuntija
041 517 9707

antti.turunen@yrittajat.fi

Kuluvan hallituskauden aikana on toteutettu useita työmarkkinauudistuksia, joiden tavoitteena on lisätä joustavuutta, parantaa pk-yritysten mahdollisuuksia toimia sekä työllistää ja vähentää hallinnollista taakka. Paikallisen sopimisen uudistus, työrauhalainsäädännön muutokset sekä henkilöperusteisen irtisanomisen ja viimeisimpänä määräaikaisten työsopimusten helpottaminen ovat olleet Yrittäjien pitkään ajamia muutoksia.

Sosiaaliturvan ja eläkkeiden osalta vuoden 2026 keskeisin painopiste on yrittäjien eläkelain uudistus, jonka päälinjat hallitus päätti kevään kehysriihessä. Uudistus on tarkoitus viimeistellä vielä kuluvan vaalikauden aikana. Hallituksen esitys on annettava eduskunnalle viimeistään lokakuussa 2026. Uudistuksen on määrä tulla voimaan 2028.



Harri Hellstén

työmarkkina-asioiden päällikkö
050 502 0111

harri.hellsten@yrittajat.fi



Albert Mäkelä

johtava asiantuntija
040 776 0560

albert.makela@yrittajat.fi



Niko Nurmela

asiantuntija
050 571 9009

niko.nurmela@yrittajat.fi

Yritysten väliset maksuehdot



Valmistelussa

Mistä on kyse?

Syyskuun budjettiriihessä 2025 sekä 2026 kehysriihessä päätettiin helpottaa pienyritysten tilannetta. Yksi päätöksistä koski yritysten välisen maksuliikenteen ripeyttä, jota hallitus haluaa parantaa. Maksuehtolain mukaan yritysten välisten laskujen maksuaika saa ylittää 30 päivää vain, jos osapuolet ovat siitä sopineet erikseen. Ongelmat maksuajan noudattamisessa voivat ajaa erityisesti pienempiä yrityksiä maksuvaikeuksiin. Hallitus päätti, että selvitetään keinot tehostaa maksuehtolain noudattamista viranomaisvalvonnan kautta. Tämä on pitkäaikainen SY:n tavoite.

Yrittäjien kanta

65 prosenttia pk-yrityksistä kertoo, että maksuaikalakia ei ole noudatettu. Suurten yritysten lisäksi myös valtio- ja kuntaomisteiset yhtiöt pitkittävät maksuaikoja yli lain salliman rajan. Maan tapa on, että suuryritys vain yksipuolisesti ilmoittaa pienyrittäjän saavan rahansa myöhemmin. On arvioitu, että neljännes konkurseista johtuu siitä, että yritys ei saa rahojaan ajallaan. Olemme nähneet viime aikoina ennätyskorkeita konkurssilukuja. Siksikin on tärkeää, että lain rikkominen ja siitä yrittäjille aiheutuvat mittavat haitat loppuvat.

Hallitus on nyt kuullut yrittäjien ja Suomen Yrittäjien huolet pitkistä maksuajoista ja kiitämme, että asia halutaan nyt saattaa kuntoon. Esitämme, että asetetaan viranomaisen valvomaan maksuehtolain noudattamista. Samaan mieltä on myös yli puolet pk-yrityksistä. Vuonna 2022 tehtiin oikeusministeriön toimesta hallituksen esitysluonnos valvovasta viranomaisesta, minkä vuoksi viranomaisvalvonnasta koskeva esitys voidaan saattaa eduskunnan käsiteltäväksi hyvin nopealla aikataululla.

Ulosottovelallisten asemaa helpotetaan



Lausunnolla

Mistä on kyse?

Oikeusministeriössä on laadittu esitys ulosottovelallisten aseman helpottamiseksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulosottoaarta väliaikaisesti neljä vuotta voimassa olevalla lailla siten, että ulosmittauksesta kertyvät varat kohdennetaan ensin velan pääomalle ja sopimuskorolle ja vasta näiden jälkeen viivästyskoroille, jos perittävänä oleva velka on kuluttajaluotto, ja ulosottoerinnässä toistuvaistulon ulosmittauksesta saadut maksut ovat vuoden aikana lyhentäneet vain velan korkoa. Muutoksella tavoitellaan ylivelkaantuneiden ulosottovelallisten aseman helpottamista sekä menettelyn vaikutusten tarkempaa arviointia.

Tilastokeskuksen mukaan ulosottovelallisia oli vuoden 2025 lopussa 256 061, ja heidän ulosottovelkansa oli yhteensä 8,0 miljardia euroa. Koko vuoden 2025 aikana ulosottovelallisia oli yhteensä 609 971. Ulosottovelallisista oli vuoden 2025 lopussa luonnollisia henkilöitä 94 %, ja heillä oli keskimäärin 27 622 euroa velkaa henkilöä kohden. Oikeushenkilöillä velkaa oli keskimäärin 88 829 euroa henkilöä kohden. Oikeushenkilöillä oli ulosottovelkaa keskimäärin 88 829 euroa, 38 627 euroa enemmän kuin vuotta aiemmin.

Yrittäjien kanta

Esityksen soveltamisalaan kuuluvat ainoastaan kuluttajaluotot. Moni ylivelkaantunut on yritys tai toimii yrittäjänä, ja velkaantuminen voi johtua muustakin kuin kuluttajaluotoista. Sen vuoksi pidämme perusteltuna, että ulosottovelallisia kohdellaan uudistuksessa tasapuolisesti, ja että helpotukset ulotetaan koskemaan muutakin kuin kuluttajaluottovelkaa.

Norminpurkuhanke etenee



Jatkuva seuranta

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisi helmikuussa 2025 ensimmäisen koko valtioneuvoston kattavan raportin sääntelytaakan kehityksestä ja norminpurusta. Raportissa tarkasteltiin eduskunnan kevät- ja syysistuntokausien 2024 aikana esitettyjä muutoksia sääntelyyn. Vuoden 2024 aikana annetut hallituksen esitykset vähentävät yritysten hallinnollista taakkaa noin 120 miljoonalla eurolla vuodessa. Lisäksi on purettu ainakin 133 yrityksiä ja kansalaisia haittaavaa normia.

Vuoden 2025 norminpurkuraportti julkaistiin maaliskuussa. Pääministeri Petteri Orpon hallitus on purkanut tähän asti yhteensä 243 normia, jotka ovat haitanneet yrityksiä tai kansalaisia arjessa. Hallituksen tavoitteena on pyrkiä vähentämään myös EU-sääntelyä, joka lisää yritysten hallinnollista taakkaa.

Kevään 2026 kehysriihessä hallitus päätti käynnistää selvityksen uusista norminpurkuesityksistä.

Yrittäjien kanta

Pidämme tärkeänä, että yrityksiä koskevaa sääntelyä järjeistetään ja turha sääntely puretaan. Pk-yrityksistä 66 prosenttia raportoi, että yrityksiin kohdistuva sääntely on lisääntynyt viimeisten kolmen vuoden aikana. Viranomaisveloitteet aiheuttavat merkittäviä kustannuksia 75 prosentin mielestä. Byrokratiaan kuuluu vähintään 3,8 miljoonaa henkilötyöpäivää vuodessa eli noin 15 000 henkilötyövuotta. Moni turhaan käytetty tunti on pois kasvusta ja arvonluonnista.

Olemme julkistaneet asiaa koskevan ohjelman, jota päivitetään. Päivitetty ohjelma julkistetaan kevätkaudella 2026. Pidämme tärkeänä, että Suomessa on nyt laajasti otettu käyttöön nk. yksi sisään – yksi ulos –periaate, jonka tavoitteena on hillitä yrityksille koituvia sääntelykustannuksia. Edellytämme, että jatkossa sääntelyn keventämiselle asetetaan Suomessa prosenttimääräinen tavoite ja otetaan käyttöön kunnianhimoisempi yksi sisään – yksi ulos –periaate.

SY on valmistellut uuden paremman sääntelyn- ja norminpurkulistat, joka on toimitettu maan hallituksen käyttöön.

Valmistelua sarjavalittajien pysäyttämiseksi



Valmistelussa ministeriöissä, lausunnolla

Mistä on kyse?

Kolme ministeriä (Meri, Ikonen ja Multala) on käynnistänyt selvityksen siitä, miten aiheettomiin valituksiin voitaisiin puuttua tulevaisuudessa. Aiheettomat valitukset hidastavat muun muassa kaavoitusta ja rakentamista, ts. yritysten hankkeita ja investointeja. Pahimmillaan valitus tehdään kiusaamistarkoituksessa.

Lisäksi on poliittisesti linjattu, että hallinto-oikeudelle ja korkeimmalle hallinto-oikeudelle tehtyjen aiheettomien valitusten maksuja nostetaan. Oikeusministeriö on saattanut lausunnolle esityksen valitusten etukäteismaksuista. Etukäteismaksu nostaisi valittajan kynnystä hakea muutosta, kun nykyään oikeudenkäyntimaksut maksetaan jälkikäteen.

Eduskunnalle lähiaikoina annettavassa alueidenkäyttölaissa rajoitetaan asemakaavan valitusoikeutta nykyisestä. Nykyään valituksen voi tehdä jokainen kuntalainen mutta jatkossa valitusoikeus edellyttää valittajan asianosaisuutta.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää perusteltuna, että niin kutsuttuja sarja- ja kiusantekovalituksia suitsitaan. Oppia tulee hakea ulkomailta, joissa turhiin valituksiin puututaan esimerkiksi jo prosessin alkutaipaleella tai arvioimalla, onko henkilö sarjavalittaja. Myös lainsäädäntöön tehtävät ja perusteltavissa olevat valitusoikeuden rajaukset sekä kohtuulliset valitusmaksut ovat kannatettavia.

Kilpailuneutraliteettia halutaan vahvistaa



Lausunnolla

Mistä on kyse?

Hallituksen tavoitteena on parantaa reilua kilpailua markkinoilla. Työ- ja elinkeinoministeriö pyysi loppuvuodesta 2025 lausuntoja arviomuistiosta, joka käsittelee suosituksia kilpailuneutraliteetin uudistamiseksi. Arvioidut suositukset perustuvat professori Kirsi-Maria Halosen selvitykseen, jonka mukaan kilpailuneutraliteettisääntelyä ei noudateta julkisella sektorilla niin hyvin kuin pitäisi. Selvitys esittää 11 suositusta, jotka keskittyvät erityisesti neutraliteettisääntelyn selkeyteen ja täytäntöönpanon tehokkuuteen.

Kilpailulain kilpailuneutraliteettilakia koskeva hallituksen esitysluonnos on laitettu lausunnolle. Tavoitteena on, että esitys annetaan eduskunnalle syyskaudella 2026.

Yrittäjien kanta

Kilpailulain kilpailuneutraliteettisäännökset eivät kiellä julkista sektoria harjoittamasta yksityisen sektorin kanssa kilpailevaa toimintaa, vaikkakin tällaiselle toiminnalle on asetettu yritysmuotoon ja hinnoitteluun liittyviä ehtoja. Myös voimassa oleva kuntalaki mahdollistaa, että kunta voi kilpailla yritysten kanssa. Pidämme nykyasetelmaa erittäin ongelmallisena. Julkisen vallan tulee ensisijaisesti luoda sellaiset puitteet yritystoiminnalle, että niillä on mahdollisuus menestyä, työllistää ja luoda alueille hyvinvointia. Julkisen vallan liiketoiminta tulisi olla mahdollista vain poikkeustilanteissa, kuten esimerkiksi todellisen markkinapuutteen ilmetessä.

Kilpailuneutraliteettia tulee parantaa kunnianhimoisilla keinoilla. Pidämme perusteltuna, että kilpailuneutraliteettia parantavassa jatkovalmistelussa arvioidaan kunnianhimoisesti, tulisiko kilpailuneutraliteettisääntely siirtää omaan erilliseen kilpailuneutraliteettilakiin. Lisäksi pidämme tärkeänä, että kilpailuneutraliteettia koskevassa jatkovalmistelussa kuullaan ja osallistetaan yrittäjä- ja elinkeinoelämän järjestöjä.

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/ShowAllProposalAnswers?proposalId=d8b08a58-044a-4e6c-99c6-9a2abaa18922>

[Suomen Yrittäjien lausunto: Arviomuistio kilpailuneutraliteettiselvityksen suosituksista](#)

Tiina Toivonen, lainsäädäntöasioiden päällikkö, tiina.toivonen@yrittajat.fi, 0415285679

Hankintadirektiiviä uudelleentarkastellaan



Komissiossa valmistelussa

Mistä on kyse?

Komissio on aloittanut hankintadirektiivien uudistustarpeiden arvioinnin. SY on antanut asiasta lausuntonsa. Komission tarkoituksena on kyselyn perusteella arvioida muun muassa sitä, miten hyvin direktiiveillä on onnistuttu edistämään:

- kilpailun lisääntymistä sisämarkkinoilla
- pk-yritysten osallistumista hankintamenettelyihin
- hankintamenettelyjen yksinkertaistamista ja joustavuutta
- julkisten varojen käytön tehokkuutta, avoimuutta ja luotettavuutta
- ekologisesti ja sosiaalisesti vastuullisia sekä innovaatioille avoimia sisämarkkinoita.

Lisäksi komissio arvioi direktiiveistä aiheutuvia kustannuksia ja hyötyjä sekä hankintayksiköille että tarjoajille. Komissio arvioi myös yleisesti direktiivien ajanmukaisuutta ja johdonmukaisuutta. Julkisen kuulemisen lisäksi komissio järjestää kohdennettuja kyselyjä sidosryhmille sekä asiantuntijakuulemisia.

Suomen kantaluonnos uudesta EU:n hankintasäätelystä on kannatettava ja kilpailua tukevaa.

Komissio antaa esityksen uudeksi hankintasäätelyksi 1.7.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa direktiivin uudistamista siten, että pk-yritysten toimintamahdollisuudet osallistua hankintoihin paranevat sekä kilpailu ja kilpailuneutraliteetti lisääntyvät Suomessa ja sisämarkkinoilla.

Olemme esittäneet muun muassa, että:

- Hankintadirektiivi pysyy jatkossakin prosessilakina. Vastuullisuutta koskevia edellytyksiä ei tule kirjata hankintadirektiiviin, vaan sektorikohtaiseen lainsäädäntöön.
- Kilpailuneutraliteettia tulee parantaa laskemalla direktiivissä säädettyä ulosmyyntirajaa sekä asettamalla sidosyksikön omistusosuudelle vähimmäisvaatimus 10 prosenttia.
- Innovaatioille ja uusille ratkaisuille tulee jättää riittävästi tilaa.

Olemme käyneet aktiivista vuoropuhelun kannoistamme sekä komission, SMEUnitedin että Suomen valmistelijoiden kanssa. Komissiolla on tiedossa Suomen kansalliset erityispiirteet ja tarpeet sekä Yrittäjien tavoitteet uudistukselle.

Toiminimiyrittäjä positiivisessa luottotietorekisterissä



Valmisteilla

Mistä on kyse?

SY on tehnyt laajasti edunvalvontatoimia, jotta toiminimiyrittäjien kohtuuton tilanne positiivisen luottotietorekisterin osalta helpottuisi. Hallitus päätti budjettiriihessä syksyllä 2025, että positiivinen luottotietorekisteri laajennetaan koskemaan myös toiminimiyrittäjiä. Toiminimiyrittäjien liiketulojen jääminen positiivisen luottotietorekisterin tiedoista vaikeuttaa merkittävästi näiden yrittäjien lainansaantia ja henkilökohtaisten hankintojen tekemistä.

Yrittäjien kanta

SY on tyytyväinen hallituksen päätökseen ja osallistuu keskusteluun, miten tilannetta tulisi käytännössä muuttaa. Yksi ratkaisu voisi olla, että positiiviseen luottotietorekisteriin viedään tieto henkilön yrittäjyydestä, mikä ohjaa luotonantajia arvioimaan yrittäjän tulot muista lähteistä kuin positiivisesta luottotietorekisteristä.

Yrittäjän Talousapu -palvelun jatko on turvattava



Jatkuva seuranta

Mistä on kyse?

Yrittäjän Talousapu -palvelun kautta tuhannet pienyrittäjät saavat vuosittain taloudellista neuvontaa talous- ja velkaongelmiinsa. Valtakunnallisen puhelinpalvelun rinnalla toimii alueellinen verkosto, jossa useat SY:n aluejärjestöistä ovat mukana. Lisäksi verkostoon kuuluu lukuisia muita toimijoita, kuten verohallinto, ulosottolaitos, konkurssiasiamies, Finnvera ja finanssiala, yrityskummit sekä Mieli ry. SY on ollut palvelun yhteistyökumppani jo lähes 20 vuoden ajan.

Yrittäjän Talousapu -palvelu sijaitsee Keha-keskuksen alaisuudessa. On kuitenkin ilmennyt, että säästöpainneiden vuoksi palvelu siirretään 2026 jälkeen toiseen paikkaan. On päätetty, että palvelu jatkuu mutta se siirtyy johonkin elinvoimakesuksista.

Yrittäjän Talousapu -palvelun kautta Suomi täyttää muun muassa maksukyvyttömyysasetuksen edellyttämän yrittäjän neuvontapalvelun.

Yrittäjien kanta

Yrittäjän Talousapu -palvelun toiminta tulee turvata jatkossakin. Sen vuoksi on tärkeää, että palvelulle osoitetaan riittävän ajoissa uusi kotipesä ja toimintaan tarvittava määräraha.

EU:n yritysvastuudirektiivi (Omnibus I)



Hallituksen esitys lausuntokierroksella (30.4.-24.6.2026)

Mistä on kyse?

Yritysvastuudirektiivin tavoitteena on edistää yritysten kestäväää ja vastuullista toimintaa ja varmistaa, että yritykset tunnistavat toimintansa haitalliset ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset sekä puuttuvat niihin asianmukaisella huolellisuudella. Sääntelyvelvoitteet kohdistuvat suuriin yrityksiin (yli 5 000 työntekijää ja 1,5 miljardin euron liikevaihto), mutta vaikuttavat epäsuorasti myös tällaisten arvoketjussa toimiviin yrityksiin.

Yritysvastuudirektiiviä koskevat muutokset (Omnibus I) on vahvistettu Euroopan neuvostossa 26.2.2026. Muutosten myötä kansallisen täytäntöönpanon määräaika on lykätty vuodelle 26.7.2028 asti.

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut yritysvastuudirektiivin implementointia varten työryhmän, jonka työ alkoi lokakuussa 2024. Elinkeinoelämän järjestöjen yhteisenä edustajana työryhmässä toimii EK ja varajäsen on Keskuskauppakamarista. SY on hankkeen seurantaryhmässä.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää olennaisena, että kansallisessa täytäntöönpanossa noudatetaan direktiivissä tehtyjä rajoituksia ja vältetään sääntelemästä kansallisia lisävelvoitteita. Sääntelyä valmisteltaessa tulee ottaa huomioon myös sen epäsuorat vaikutukset suuryritysten arvoketjuissa toimiviin pk-yrityksiin sekä varmistaa, että noudattamiskustannukset eivät valu sääntelyn ulkopuolelle jääville pk-yrityksille ja tietojenvaihto toimitusketjussa toteutuu tavalla, joka ei aiheuta kohtuutonta kuormitusta pk-yrityksissä.

EU:n kestävyysraportointidirektiivi (Omnibus I)



Hallituksen esitys annettu eduskunnalle

Mistä on kyse?

Kestävyysraportointidirektiivin tavoitteena on lisätä yritysten kestävyysraportoinnin läpinäkyvyyttä, luotettavuutta ja vertailtavuutta. Kestävyysraportointidirektiivi on saatettu kansallisesti voimaan 31.12.2023 täydentämällä kirjanpitolakia ja tilintarkastuslakia sekä osakeyhtiölakia ja osuuskuntalakia.

Kestävyysraportointivelvoitteita koskevat muutokset (Omnibus I) on hyväksytty Euroopan neuvostossa 26.2.2026 ja kansallista täytäntöönpanoa koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 26.3.2026.

Muutosten myötä raportointivelvoitteet rajoittuvat suuriin yrityksiin (yli 1 000 työntekijää ja 450 miljoonan euron liikevaihto), mutta raportointivelvoitteet tulevat vaikuttamaan epäsuorasti myös soveltamisalaan kuuluvien yritysten arvoketjussa toimiviin yrityksiin.

Velvoitteet täsmentyvät kestävyysraportointistandardeissa (ESRS), joita koskevat muutokset on julkaistu 23.12.2025 ja jotka tulevat komission vahvistettavaksi alkuvuodesta 2026. Muutoksilla voi olla vaikutuksia jo julkaistuun vapaaehtoiseen raportointistandardiin (VSME), jota koskeva lausuntokierros päättyi huhtikuussa 2026.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää olennaisena, että kansallisessa täytäntöönpanossa noudatetaan direktiivissä tehtyjä rajoituksia ja vältetään sääntelemästä kansallisia lisävelvoitteita.

Sääntelyn täytäntöönpanossa ja valvonnassa tulee ottaa huomioon myös sen epäsuorat vaikutukset suuryritysten arvoketjuissa toimiviin pk-yrityksiin sekä pyrkiä varmistamaan, että noudattamiskustannukset eivät valu sääntelyn ulkopuolelle jääville pk-yrityksille ja tietojenvaihto toimitusketjussa toteutuisi tavalla, joka ei aiheuta kohtuutonta kuormitusta pk-yrityksissä.

Kestävyysraportointia koskevien standardien valmistelussa on niin ikään otettava huomioon standardien vaikutukset pk-yritysten vapaaehtoiseen kestävyysraportointiin ja käytettävyys toimitusketjussa tapahtuvaan tietojenvaihtoon.

EU:n pakkotyöasetus



Hallituksen esitys lausuntokierroksella (7.5.-18.6.2026)

Mistä on kyse?

Hallituksen esityksellä täydennetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2024/3015 pakkotyöllä valmistettujen tuotteiden kieltämisestä unionin markkinoilla ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (jäljempänä *pakkotyöasetus*). Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki pakkotyöllä valmistettujen tuotteiden kiellon valvonnasta ja seuraamuksista. Lisäksi ehdotetaan muutosta sakon täytäntöönpanosta annettuun lakiin.

Pakkotyöasetuksen täysimääräinen soveltaminen alkaa 14.12.2027. Uuden lain ja lakimuutoksen esitetään tulevan voimaan samana päivänä.

Pakkotyöasetuksella kielletään pakkotyöllä valmistettujen tuotteiden saattaminen EU:n markkinoille. Pakkotyöllä valmistetuille tuotteille voidaan asettaa markkinoilleasettamiskielto. Lisäksi yrityksen pitää pääsääntöisesti vetää takaisin markkinoille asetetut tuotteet ja hävittää ne erikseen säännellyt ympäristönäkökulmat huomioon ottaen.

Asetusta sovelletaan kaikkiin yrityksiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan laajuudesta riippumatta sekä kaikkiin EU:ssa valmistettuihin tuotteisiin ja tuontituotteisiin. Kielto koskee myös vientiä EU:n markkinoilta.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät tukee asetuksen tavoitteita pakkotyön kitkemiseksi. Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että kansallisessa täytäntöönpanossa ja valvonnassa huomioidaan pienyrityksiä koskevat suhteellisuusnäkökohdat, ja varmistetaan sääntelyn selkeys ja riittävä ohjeistus sääntelyn noudattamiseksi.

Tilinpäätösraportoinnin digitalisointi



Hallituksen esitys annettu eduskunnalle

Mistä on kyse?

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi lait kirjanpitolain, kaupparekisterilain ja tilintarkastuslain muuttamisesta. Muutoksen myötä tilinpäätös ja toimintakertomus laadittaisiin ja ilmoitettaisiin rekisteröitäväksi digitaalisessa muodossa, jos kirjanpitovelvollinen on rekisteröity osakeyhtiönä tai se on avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka kaikki (vastuunalaiset) yhtiömiehet ovat osakeyhtiöitä.

Myös sivuliikettä koskevien tilinpäätöstietojen digitaalisuudesta säädettäisiin. Niin ikään tilinpäätösmerkintä ja tilintarkastuskertomus laadittaisiin digitaalisesti. Ehdotus perustuu yhtiöoikeusdirektiiviin ja siihen tehtyihin muutoksiin.

Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 21.5.2026.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että tilinpäätösraportoinnin digitalisointia toteutetaan siten, että tavoitellut kustannus- ja tehokkuushyödyt tavoittavat myös pk-yritykset ja että muutosten kertakustannukset minimoidaan erityisesti pk-yritysten osalta.

Ehdotusta koskevassa vaikutusarviossa on huomioitava erityisesti pk-yrityksiin kohdistuvat mahdolliset uudet velvoitteet ja niiden aiheuttama hallinnollinen taakka, digitaalisen raportoinnin tekniset vaatimukset ja rajoitukset sekä digitaalisen raportoinnin toteuttamista koskevat mahdolliset siirtymäajat pk-yrityksille ja yksinyrittäjille.

Esitys EU:n uudesta yhtiömuodosta (EU Inc.)



Euroopan komission ehdotus julkaistu

Mistä on kyse?

Euroopan komission omien selvitysten perusteella EU:n jäsenvaltioissa kasvuyrityksiä perustetaan määrällisesti enemmän kuin useilla verrokkimarkkinoilla, mutta tarkasteltaessa kasvuyritysten menestystä niiden elinkaaren myöhäisemmissä vaiheissa (yli 3 vuotta) eurooppalaisten kasvuyritysten suhteellinen määrä laskee merkittävästi verrokkeja enemmän. Yhtenä syynä ovat EU:n jäsenvaltioiden keskinäiset erot yhtiöoikeudellisessa sääntelyssä. Erot aiheuttavat hallinnollisia kustannuksia myös muille kuin kasvuyrityksille.

Komission ratkaisuehdotuksena on säätää asetuksella uudesta yhteiseurooppalaisesta yhtiömuodosta (EU Inc.), joka toimisi vaihtoehtona kansallisille yritysmuodoille (oy). Yhtiömuoto olisi avoin kaikille EU-jäsenvaltioita perustettaville tai jo perustetuille yhtiöille ja perustuisi täysin digitaaliseen asioimiseen.

Ehdotus sisältää säännöksiä mm. yhtiön perustamiseen, kotipaikan valintaan, kansallisten työntekijäedustajia koskevien säännösten soveltamiseen, maksukyvyttömyysmenettelyihin ja työsuhdeoptioihin ja niiden verotukseen.

Komissio on julkaissut lainsäädäntöehdotuksensa 18.3.2026. Ehdotuksen käsittely on alkanut neuvoston yhtiöoikeustyöryhmässä 23.3.2026. Suomen kannanmuodostus on kesken.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää komission esiin tuomia huolia huomionarvoisena. Sirpaloitunut yhtiöoikeudellinen sääntely on kasvun este sekä kasvuyrityksille että toimintansa vakiinnuttaneille yrityksille.

Komission ehdotus on monelta osin Suomen vallitsevan sääntelyn mukainen. Esimerkiksi sähköiseen asiointiin perustuva nopea yhtiön perustaminen on jo mahdollista ja purkamista koskevia menettelyjä ollaan päivittämässä kansalliseen osakeyhtiölakiin. Osa ehdotetuista säännöksistä haastaa nykyisiä kansallisia soveltamiskäytäntöjä, kuten työsuhdeoptioiden verotusta koskeva ehdotus.

Yrittäjät kannattaa komission ehdotusta ja pitää sitä hyvänä ratkaisuna nykytilanteen korjaamiseksi. Jatkoneuvottelujen kannalta oleellista on, että komission ehdotukseen ei tehdä muutoksia, joilla vesitettäisiin komission tavoitteita tai rajoitettaisiin Suomen nykyistä oikeusjärjestystä. Uuden yhtiömuodon käytettävyyden kannalta olennaista on myös, että se on muidenkin kuin kasvuyritysten käytettävissä.

Komissio toivoo ehdotuksensa nopeaa käsittelyä parlamentissa ja neuvostossa. Suomen Yrittäjät tukee tätä. Ilmeisenä riskinä kuitenkin on, että päätöksentekoa koskevat neuvottelut pitkittyvät tai pahimmillaan katkeavat tuloksettomina.

Patenttilain kokonaisuudistus ja hyödyllisyysmallilaki



Uusi patenttilaki hyväksytty, hyödyllisyysmallilaki jatkovalmistelussa

Mistä on kyse?

Patenttilain kokonaisuudistus on hyväksytty eduskunnassa.

Työ- ja elinkeinoministeriössä on laadittu hallituksen esitysluonnos hyödyllisyysmallilain muuttamiseksi. Esitysluonnos on parhaillaan lausuntokierroksella. Hyödyllisyysmallilakia ei esitetä kumottavaksi, vaan siihen tehtäisiin modernisointia ja patenttilain muuttamisesta johtuvia teknisiä muutoksia. Keskeisimpänä muutoksena hyödyllisyysmallin keksinnöllisyyskynnys nostettaisiin patentin tasolle. Toinen merkittävä muutos olisi se, että hyödyllisyysmallin tuottama suoja ei kattaisi tuotteen ammattimaista valmistamista Suomessa, jos tuote saatetaan vaihdantaan Suomen ulkopuolisilla markkinoilla.

Työ- ja elinkeinoministeriö on lähettänyt lausunnoille myös virkavalmisteluna tehdyn hallituksen esitysluonnoksen, jolla korvattaisiin nykyinen laki maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä uudella puolustuskeksintölailla.

Yrittäjien kanta

SY pitää patenttilain uudistusta tarpeellisena, jotta keksintöjen suojaamista koskeva sääntely-ympäristö on ajantasainen ja turvaa keksijöiden oikeudet. SY pitää tarpeellisena myös hyödyllisyysmallilain säilyttämistä ja modernisointia. Hyödyllisyysmalli on erityisesti yksittäisille keksijöille ja vain kotimarkkinoilla toimiville pk-yrityksille tärkeä suojamuoto keksinnön suojaamiseksi. Hyödyllisyysmallin tuottaman suojan rajaaminen vain Suomessa tapahtuvaan käyttöön on tarkoituksenmukainen muutos, jottei hyödyllisyysmallia voitaisi käyttää ulkomaisten yritysten toimesta vain estämään suomalaisten yritysten toimintaa.

EU:n tavoitteissa kuluttajille turvallisempi verkko



Komission ehdotus julkaistaan Q4/2026

Mistä on kyse?

Digital Fairness Act -säädöksellä on tarkoitus selvittää useita asiakkaiden verkossa kohtaamia ongelmia, kuten petollisia käytäntöjä, sosiaalisen median vaikuttajien käyttämistä markkinoinnissa, digitaalisten tuotteiden riippuvuuteen johtavaa suunnittelua sekä personointikäytäntöjä, joissa hyödynnetään kuluttajien haavoittuvuutta. Säädöksellä pyritään myös selventämään yritysten velvollisuuksia erityisesti tietynlaisiin sopimuksiin tarvittavien kuluttajatietojen osalta.

Yrittäjien kanta

Koska aloitetta ei ole julkaistu, SY:n kanta on vielä yleisellä tasolla.

SY kannattaa sääntelyä, joka on mahdollista sovittaa myös uusiin ilmiöihin, ja joka ei vanhene digitaalisen ympäristön kehittyessä. Yrityksiin on kuitenkin viime vuosina kohdistunut runsaasti sääntelyä, minkä takia uuden lisäämistä pitäisi välttää. Sen sijaan tulisi keskittyä aiemman sääntelyn tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja kokemuksen keräämiseen sen toimivuudesta.

Sääntelyn sirpaloitumista tulee välttää, jotta se pysyy myös pienimpien yritysten hallittavissa. Haavoittuvimpien kuluttajien suojeleminen ei saa johtaa eurooppalaisten pk-yritysten hallinnollisen taakan kasvuun, varsinkin, kun ne eivät SY:n näkökulmasta ole kuluttajien kohtaamien ongelmien varsinainen lähde.

Digital Fairness Actin tulisi suojella EU:n pk-yrityksiä epäreilulta kilpailulta verkkokaupassa, erityisesti niiltä EU:n ulkopuolisilta myyjiltä, jotka eivät noudata EU:n turvallisuuteen, työoloihin ja ympäristöön liittyviä standardeja.

Kuluttajansuojalaki edistämään vihreää siirtymää



Hallituksen esitys annettu eduskunnalle

Mistä on kyse?

Komissio on antanut vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin ja tavaroiden korjauttamisdirektiivin.

Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin tavoitteena on estää viherpesua ja antaa kuluttajille mahdollisuus tehdä tietoon perustuvia ostopäätöksiä ja näin edistää kestävämpää kulutusta sekä puuttua harhaanjohtaviin ympäristöväitteisiin ja kestävyysmerkintöihin.

Tavaroiden korjauttamisdirektiivin osalta uutta olisi muun muassa, että määrättyjen tavaroiden valmistajille asetettaisiin velvollisuus tarjota kuluttajille korjauspalveluita tietyssä laajuudessa silloinkin, kun kyse ei ole myyjän tai valmistajan vastuulla olevasta tavaravikaantumisesta.

Oikeusministeriö asetti työryhmän, joka valmisteli hallituksen esityksen muotoon laaditun mietinnön sekä lainsäädäntöä täydentävän valtioneuvoston asetuksen muistioineen direktiivien täytäntöön panemiseksi tarvittavista säännöksistä sekä muista toimista. Työryhmän toimikausi päättyi 30.9.2025.

Hallituksen esitys HE 47/2026 vp annettiin eduskunnalle viikolla 15/2026.

[Kuluttajansuojalain uudistaminen vihreän siirtymän edistämiseksi - Oikeusministeriö HE 47/2026 vp | Valtiopäiväasiat | Eduskunta](#)

Yrittäjien kanta

SY oli mukana oikeusministeriön työryhmässä valmistelemassa ehdotusta.

Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin soveltamisala on laaja ja eikä ole tarkkaa tietoa, mitä merkintöjä ja tuotteita muutos koskee. Tuotevalikoiman tarkastelu, ohjeistuksen antaminen ja tuotteiden poistaminen vaativat merkittäviä resursseja ja johtavat väistämättä tuotehävikkiin ja jopa tuotteiden tuhoamiseen, mikä on täysin vastoin direktiivin tarkoitusta.

Direktiivissä ei ole siirtymä-aikaa, joten 27.9.2026 alkaen kaikkien kuluttajille tarjolla olevien tuotteiden, pakkausten tai palveluiden sekä verkkomateriaalin tulee olla uusien merkintöjä ja väittämiä koskevien vaatimusten mukaisia. Pakkausmuutoksia voidaan pitää epärealistisina annettussa aikataulussa. Muutokset voivat johtaa tuotepuutteisiin ja myynnin menetyksiin sekä henkilöstö- ja muihin kustannuksiin. Kustannusten on arvioitu nousevan useisiin satoihin miljooniin euroihin.

Komissio ei Suomen ja etujärjestöjen aktiivisesta vaikuttamisesta huolimatta halunnut myöntää direktiiville siirtymäaikaa. Yrittäjät vaikutti vahvasti siihen, että valtioneuvosto esitti asetukseen kansallista kuuden kuukauden siirtymäaikaa 27.3.2026 asti ympäristö- ja kestävyysväittämille varastoissa jo olevien tuotteiden ja niiden pakkausten osalta.

Sanna Lempiäinen, asiantuntija, sanna.lempiainen@yrittajat.fi, 040 9693 112

Kuluttajariitojen vaihtoehtoinen riidanratkaisusääntely



Oikeusministeriön hanke on alkanut.

Mistä on kyse?

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2025/2647 kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta annetun direktiivin 2013/11/EU ja direktiivien (EU) 2015/2302, (EU) 2019/2161 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta eurooppalaisen verkkovälitteisen riidanratkaisuforumin lakkauttamisen johdosta (*ADR-muutosdirektiivi*) tuli voimaan 19.1.2026. Direktiivi on pantava kansallisesti täytäntöön viimeistään 20.3.2028, ja direktiivin täytäntöön panemiseksi annettuja säännöksiä on alettava soveltaa 20.9.2028 alkaen.

ADR-muutosdirektiivillä mm. laajennetaan ADR-direktiivin soveltamisalaa tietyin edellytyksin kolmansien maiden elinkeinonharjoittajiin. Lisäksi direktiivin mukaan ADR-elinten tulee voida riitojen tehokkaan käsittelyn takaamiseksi yhdistää käsiteltäviä asioita.

Hankkeen tavoitteena on panna ADR-muutosdirektiivi kansallisesti täytäntöön. Lisäksi tavoitteena on löytää keinoja kuluttajariitalautakunnan käsittelyaikojen lyhentämiseksi ja lautakunnan toiminnan tehostamiseksi. Näiltä osin hankkeella toteutetaan hallitusohjelmakirjausta, jonka mukaan oikeuspalvelujen saatavuutta parannetaan arvioimalla kuluttajariitalautakunnan toiminnan kehittämistarpeet käsittelyaikojen lyhentämiseksi ja kuluttajien oikeusturvan parantamiseksi (10.2. Suomalaista oikeusvaltiota ja demokratiaa vahvistetaan, osio Oikeuspalvelujen saatavuutta parannetaan, s. 190).

Oikeusministeriö on asettanut hankkeelle työryhmän toimikaudelle 10.4.2026–31.3.2027.

Yrittäjien kanta

SY on mukana oikeusministeriön työryhmässä.

SY pitää tärkeänä, että direktiivin implementoinnissa vältetään kansallista lisäsääntelyä. Tärkeää on myös Kuluttajariitalautakunnan toiminnan tehostaminen ja käsittelyaikojen lyhentäminen, jotta riidat voidaan ratkaista nykyistä sujuvammin. Uudistuksissa on varmistettava myös yrittäjien oikeusturvan toteutuminen tasapuolisesti.

Halpatuonnin yhteistyöryhmä ”temuttamisen” suitsimiseksi



Työryhmä on perustettu.

Mistä on kyse?

Suurten kansainvälisten ja erityisesti kolmansien maiden verkkokauppa-alustojen lisääntynyt tarjonta sekä aggressiivinen markkinointi on johtanut tavaratulvaan EU:n ja Suomen markkinoille. Tullin arvion mukaan kiinalaisista verkkokaupoista tuli Suomeen jo yli 50 miljoonaa lähetystä 2025. Suomi menettää lisääntyvän Kiina-kaupan vuoksi merkittävän määrän verotuloja ja työpaikkoja. Tuotteet eivät useinkaan täytä EU:n ja Suomen tuoteturvallisuus- tai ympäristövaatimuksia. Tilanne on aiheuttanut epäoikeudenmukaisen kilpailuaselman Suomessa toimiville erikoiskaupan yrityksille.

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti yhteistyöryhmän ajalle 11.5.2026-31.12.2027 tavoitteena seurata ja tukea kansallisia sekä EU-tason toimia halpatuonnin aiheuttamien ongelmien ratkaisemiseksi. Ryhmä toimii viranomaisten ja sidosryhmien tiedonvaihdon ja valmistelun foorumina. Yhteistyöryhmän tehtävänä on muun muassa tukea yhteisen tilannekuvan muodostamista, toimenpiteiden valmistelua ja EU-vaikuttamista, seurata toimien vaikuttavuutta sekä edistää tiedonvaihtoa halpatuonnin ilmiöistä ja riskeistä. Lisäksi ryhmä tukee Suomen EU-kannanmuodostusta sekä selvittää mahdollisia kansallisia lainsäädäntömuutoksia.

[Halpatuonnin yhteistyöryhmä - Valtioneuvosto](#)
[Suomeen ”temutetaan” tänä vuonna 50 miljoonaa pakettia - Näin Yrittäjät suitsisi tavaratulvaa](#)
[Kiinasta - Yrittajat.fi](#)
[Yrittäjät: Pakettiralliin on luvassa tolkkua - ”Tilanne on yrityksille kestävä” - Yrittajat.fi](#)

Yrittäjien kanta

SY on mukana yhteistyöryhmässä.

Halpatuonnin ongelmiin tulee nopeasti löytää ja toimeenpanna tehokkaat unionin tasoiset että kansalliset ratkaisut suomalaisten pk-yritysten kilpailukyvyn turvaamiseksi.

Suomessa toimivien yritysten kannalta keskeistä on, että kaikkien EU:n markkinoille tuotteita myyvien yritysten tuotteiden alkuperän, turvallisuuden ja laadun tulee vastata niin EU:n kuin Suomen vaatimuksia. Suomeen kuluttajatuotteita myyvien yritysten pitää myös osallistua tuotteiden ja pakkausten kierrätys- ja ympäristömaksuihin samalla tavalla kuin kotimaassa toimivat yritykset. Myös muiden maksujen ja velvoitteiden tulee vastata maassamme toimivien yritysten velvoitteita.

Halpatuontiin liittyvät ongelmat eivät ole enää myöskään ainoastaan yksittäisten kuluttajien tuoteturvallisuutta tai asiakassuhdetta koskevia kysymyksiä. Niistä on muodostumassa laajempi ilmiö, joka koskettaa suomalaisen yhteiskunnan ja kansallisen turvallisuuden keskeisiä osa-alueita.

Tuotevastuudirektiivi pannaan kansallisesti täytäntöön



Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Tuotevastuudirektiivi annettiin lokakuussa 2024 ja se on pantava kansallisesti täytäntöön viimeistään joulukuussa 2026. Tuotevastuudirektiivillä päivitetään sääntöjä, jotka koskevat valmistajan ja eräiden muiden tahojen vastuuta turvallisuudeltaan puutteellisista tuotteista sekä seikkoja, jotka tulee ottaa huomioon tuotteen puutteellista turvallisuutta arvioitaessa. Korvaukselle ei saisi jatkossa asettaa alarajaa ja korvauksen saamista helpotettaisiin. Myös vanhentumissäännöksiä tarkistettaisiin. Lisäksi turvallisuudeltaan puutteellisen tuotteen aiheuttamasta vahingosta voisi jatkossa joutua vastuuseen useampi toimija kuin ennen.

Yrittäjien kanta

Direktiivin implementoinnissa kansalliseen lainsäädäntöön tulee huomioida kansallinen joustovara ja välttää kansallista lisäsääntelyä. Kansallinen sääntelyn tulee pysyä mahdollisimman lähellä direktiivin vähimmäisvaatimuksia eikä sisältää sellaisia kansallisia lisävelvoitteita, jotka voisivat heikentää suomalaisten yritysten kilpailukykyä EU:n sisämarkkinoilla.

SY pitää ehdotettua kansallista ratkaisua jättää direktiivin pääsääntöä kehittelyriskipuolustuksesta soveltamatta yritysten näkökulmasta ongelmallisena sekä hallitusohjelman vastaisena. Kehittelyriskipuolustus tarkoittaa mahdollisuutta vapautua vastuusta tilanteessa, jossa tuotteen turvallisuuspuutetta ei ole voitu havaita sen ajan tie-teellisen ja teknisen tiedon perusteella. Useimmissa EU-maissa, kuten Ruotsissa, tämä vastuuvapausperuste direktiivin pääsääntönä on käytössä. Jos Suomi päättää nyt olla soveltamatta direktiivin pääsääntöä ja olla ottamatta kehittelyriskipuolustusta käyttöön, yritysten vastuu muodostuu joissakin tilanteissa ankarammaksi kuin muissa jäsenvaltioissa toimivilla yrityksillä. Tämä voi heikentää suomalaisten yritysten kilpailuasemaa erityisesti teknologia-, ohjelmisto- ja innovaatioaloilla, joissa tuotteisiin liittyvät riskit voivat olla vaikeasti ennakoitavissa.

Matkapakettidirektiivi muuttui



Euroopan unionin neuvosto hyväksyi direktiivin 30.3.2026.

Mistä on kyse?

Matkapakettidirektiiviä muutettiin siten, että kuluttajansuojan taso vahvistuu, myös vakavan kriisin sattuessa, ja samalla pakettimatkailun sisämarkkinoiden toiminta parantuu.

Uudet säännöt vahvistavat niiden matkustajien suojaa, jotka ostavat erilaisia matkailupalveluja – kuten lentoja, kuljetuksia, majoitusta tai retkiä – yhtenä pakettina. Tarkistettu valmismatkadirektiivi (PTD) täsmentää valmismatkan määritelmää, parantaa matkustajille annettavien tietojen sisältöä sekä selkeyttää matkustajien oikeuksia valmismatkan peruuntuessa tai palveluntarjoajan maksukyvyttömyystilanteessa.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät on katsonut, että sääntelyllä ei tule rajoittaa alalla toimivien pk-yritysten mahdollisuuksia, erityisesti pienempien matkanjärjestäjien toimintamahdollisuuksia. Direktiivi lisää elinkeinonharjoittajien tiedonantovelvoitteita, jotka ovat jo nykyisellään hyvin laajat. Kuluttajat ovat jo nyt ”informaatioähkyyssä”, minkä vuoksi kuluttajat eivät tutustu tietoihin asianmukaisesti ja kunnolla. Lisäksi tiedonantovelvoitteiden lisääminen on vastoin komission tavoitetta vähentää ja yksinkertaistaa elinkeinonharjoittajille sääntelystä aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Yrittäjät on myös katsonut, että kuluttajansuojaa koskeva direktiivi ei ole oikea instrumentti säädellä yritysten välisiä sopimussuhteita ja puuttua yritysten väliseen sopimusvapauteen.

Direktiivin kansallisessa täytäntöönpanossa tulee välttää kansallista lisäsääntelyä.

Matkustajien oikeudet multimodaalisissa matkoissa



Euroopan parlamentin käsittelyssä

Mistä on kyse?

Komissio on antanut ehdotukset matkustajanoikeusasetuksen muuttamisesta sekä asetukseksi matkustajien oikeuksista multimodaalisissa matkoissa. Ehdotuksen tavoitteena on matkustajan oikeuksien parantaminen matkalla, jossa yhdistetään vähintään kaksi nykyisen matkustajansuojasäännösten soveltamisalaan kuuluvaa matkaa, esimerkiksi lento- ja junamatka.

Yrittäjien kanta

Sääntelyssä tulee matkustajien oikeuksien lisäksi ottaa huomioon eri palveluntarjoajien ja toimijoiden edut ja tasapuoliset kilpailuedellytykset. Kuluttajaoikeuden pääasiallinen sääntelykohde eli kuluttajakaupassa toimiva elinkeinonharjoittaja jää liian vähäiselle huomiolle. Onnistuneen ja tasapainoisen sääntelyn tulisi yhtäläisesti turvata myös elinkeinonharjoittajalle ennakoitavissa oleva, tasapainoinen liiketoimintaympäristö. Toimivat sisämarkkinat tarvitsevat tasapainoista sääntelyä, joka ottaa huomioon kaikkein pienempien yritysten aseman ja mahdollisuudet toimia markkinoilla, myös matkustusalalla. Sääntelyn kumulatiivinen vaikutus, yritysten velvollisuus olla selvillä kaikista velvoitteista sekä sääntelyn aiheuttama hallinnollinen taakka ovat pienyrittäjille paikoin kohtuuttomia ja riskinä on, että erityisesti pieniä yrityksiä poistuu markkinoilta.

Ehdotuksesta yrityksille aiheutuva hallinnollinen taakka ei ole linjassa komission sitoumuksen kanssa vähentää yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa ja vähentää yritysten raportointivelvoitteita 25 prosenttia.

Tietosuoja-asetuksen velvoitteita kevennettävä (GDPR)



Komissio on julkaissut ehdotukset.

Mistä on kyse?

Komissio ehdottaa sääntöjen yksinkertaistamiseksi ja byrokratian vähentämiseksi sisämarkkinoilla julkaisemassaan Omnibus IV -paketissa, että alle 750 työntekijän yritykset eivät olisi velvollisia pitämään tietosuoja-asetuksen 30 artiklassa säädettyä selostetta käsittelytoimista, paitsi jos niiden henkilötietojen käsittelyä voidaan pitää korkeariskisenä.

Lisäksi komissio julkaisi marraskuussa 2025 Digital Package -nimisen lainsäädäntöehdotuksen, jonka kokonaisuus pyrkii yhdistämään ja yksinkertaistamaan useita EU:n digisääntöjä sisältäen myös muutoksia tietosuoja-asetukseen. Tietosuoja-asetuksen osalta mm. selkeytetään henkilötietojen pseudonymisointia ja luodaan selkeämmät säännöt henkilötietojen käsittelystä tekoälyjärjestelmiä ja -malleja kehitettäessä sekä tieteellisen tutkimuksen ja innovoinnin yhteydessä. Myös evästevaatimuksia yksinkertaistetaan ja luodaan "valkoinen luettelo" vaarattomista käyttötarkoituksista, joihin yritysten ei tarvitse pyytää käyttäjiltä suostumusta.

Yrittäjien kanta

Yleisen tietosuoja-asetuksen soveltaminen on osoittautunut pk-yrityksille hankalaksi, koska asetus on laadittu suurten yritysten näkökulmasta. Asetus asettaa yrityksille raskaita hallinnollisia velvoitteita eikä huomioi pk-yritysten rajallisia resursseja näiden velvoitteiden noudattamisessa. Asetusta tulisi keventää siten, että pk-yrityksille asetuksessa asetettuja vaatimuksia kevennettäisiin erityisesti matalariskisten henkilötietojen käsittelyn osalta.

Komission tavoite olisi voinut olla kunnianhimoisempi, mutta nyt tehdyt ehdotukset yritysten sääntelytaakan vähentämisestä tulee kuitenkin saattaa mahdollisimman pian voimaan.

Pienten riita-asioiden menettely



Säädös on hyväksytty.

Mistä on kyse?

Pienten riita-asioiden menettelystä annettu laki on hyväksytty. Käräjäoikeudessa noudatettavassa menettelyssä käsitellään asuinhuoneiston vuokrasuhteeseen perustuvat riita-asiat, jos riitaa on enintään 10 000 eurosta tai jos riidalla ei olisi rahamääräistä arvoa. Lisäksi edellytetään, että asia olisi riitainen ja se laadultaan ja laajuudeltaan soveltuu pienten riita-asioiden menettelyyn.

Menettelyä on yksinkertaistettu ja asianosaisen oikeudenkäyntikuluriski on matala.

Yrittäjien kanta

SY oli edustettuna pienten riita-asioiden menettelyn valmistelua varten asetetussa seurantaryhmässä.

SY on kannattanut ehdotusta säätää pienten riita-asioiden menettelystä. Yrittäjien oikeusturvan kannalta myös muiden kuin asuinhuoneiston vuokrasuhteeseen perustuvien pienehköjen riitojen asianmukainen, nopea ja kustannustehokas ratkaiseminen olisi kuitenkin tärkeää. Myös muut asuinhuoneiston vuokrasuhteeseen perustuvien riitojen kanssa luonteeltaan samantyyppiset jutut, kuten mm. liikehuoneiston vuokrasopimukseen sekä yksinkertaiset, yritysten välisiin tai yritysten ja kuluttajien välisiin sopimuksiin perustuvat riidat soveltuisivat uuteen, kevennettyyn menettelyyn.

On ensiarvoisen tärkeää, että pienten riita-asioiden menettelyn kehittämiseksi ja soveltamisalan mahdolliseksi laajentamiseksi laista tehdään kattava vaikutusarviointi mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 2-3 vuoden kuluttua lain voimaantulon jälkeen.

Välimesmenettelylain uudistaminen



Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Hanke perustuu hallitusohjelmaan, jonka mukaan selvitetään välimesmenettelylain uudistamistarpeet ja valmistellaan tarpeelliset säädösmuutokset Suomen välimesmenettelytoiminnan kilpailukyvyyn edistämiseksi. Välimesmenettelylakia modernisoidaan teknisiltä osin vastaamaan parhaita kansainvälisiä käytäntöjä.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle viikolla 26/2026.

Yrittäjien kanta

SY oli välimesmenettelylain uudistamista valmistelevan työryhmän seurantaryhmässä, jonka toimikausi päättyi 31.10.2025.

Välimesmenettelylain uudistaminen on tärkeää vastaamaan yhteiskunnan ja liike-elämän kehitystä sekä kaupallisen riidanratkaisutoiminnan kansainvälistymistä.

Sääntelyssä tulee huomioida, että elinkeinonharjoittajien väliset kaupalliset sopimukset eivät useinkaan ole kahden yhdenvertaisen toimijan välisiä sopimuksia. Mikro- ja pienyrittäjien taloudelliset resurssit ja yritysten ominaispiirteet tulee huomioida erityisesti menettelyn kustannusten jakautumisessa.

Tartuntatautilain kokonaisuudistus on käynnistynyt



Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt tartuntatautilain kokonaisuudistuksen. Hankkeen päämääränä on kehittää ja tehostaa tartuntatautien torjuntaa sekä varautumista tartuntatautiepidemioihin ja pandemioihin. Lainsäädännön uudistuksen tavoitteena on vastata toimintakentän tarpeisiin muun muassa toimivaltuuksien selkeyttämiseksi, riittävien ja oikea-aikaisten tartuntatautien torjuntakeinojen säätämiseksi lakiin sekä toimeenpanna Suomea koskevat EU- ja kansainväliset tartuntatauteja koskevat velvoitteet kansallisesti. Hankkeen tuotoksena syntyisi uudistettu tartuntatautilaki sekä siihen liittyvät asetukset.

Hallituksen esitysluonnos tartuntatautilain uudistamiseksi oli lausuntokierroksella ja SY jätti esitykseen lausuntonsa.

Yrittäjien kanta

Tartuntatautisääntely on uudistettava. Tavoitteena on oltava selkeä ja ymmärrettävä sekä oikeudenmukainen kokonaisuus.

Mahdollisissa tulevaisuuden epidemiatilanteissa on tärkeää pyrkiä siihen, että yhteiskunta pysyy auki ja yritykset voivat harjoittaa normaalia liiketoimintaa. Mahdollisten rajoitustoimien tulee olla täsmällisesti kohdennettuja ja elinkeinonharjoittajien yhdenvertainen kohtelu on varmistettava. Elinkeinoharjoittamiseen kohdistuvien rajoitusten kustannukset on korvattava.

Tartuntatautisääntelyn yhteydessä on arvioitava myös työ- ja sosiaali oikeudellisen sääntelyn toimivuus pandemiatilanteissa sekä sääntelyn muutostarpeet.

Sääntelyuudistuksen yhteydessä pitää myös pohtia, onko ja millä edellytyksillä mahdollista säätää normaalioloissa jonkin alueen rajojen sulkemisesta. Tärkeää on, että sääntely on yhdenmukaista muun Euroopan kanssa. Maahantulorajoitukset eivät perusteettomasti saa olla muuta Eurooppaa tiukemmat. Mahdollisten matkustusrajoitusten tulee olla oikeasuhtaisia, selviä ja yksiselitteisiä.

Terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistus



Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistuksen, jossa uudistetaan terveydensuojelulaki ja sen nojalla annetut asetukset. Uudistuksen tavoitteena on ajanmukaistaa sääntely vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä, parantaa lainsäädännön selkeyttä ja johdonmukaisuutta sekä vahvistaa terveydensuojelun vaikuttavuutta ja kriisinkestävyttä.

Yrittäjien kanta

Uudistuksen tavoitteena tulee olla selkeä ja ymmärrettävä sekä oikeudenmukainen kokonaisuus yhdessä muun uudistettavan lainsäädännön kanssa.

Valmiuslain kokonaisuudistus on käynnistynyt



Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Valtioneuvosto on asettanut työryhmän valmistelemaan valmiuslain kokonaisuudistusta. Hankkeen tavoitteena on arvioida valmiuslain ajantasaisuus, toimivuus ja kehittämistarpeet sekä valmistella uudistuksen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat säädösehdotukset. Tavoitteena on johdonmukainen, ajantasainen ja perustuslain kanssa sopusoinnussa oleva sääntelykokonaisuus, joka tarjoaa edellytykset tehdä erilaisten poikkeustilanteiden hallitsemiseksi oikea-aikaiset päätökset sekä sisältää asianmukaiset ja riittävät toimivaltuudet näiden päätösten toteuttamiseksi.

Työryhmän mietintö ehdotukseksi uudeksi valmiuslaiksi oli lausuntokierroksella ja SY antoi asiassa lausuntonsa.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle alkusyksystä 2026.

Yrittäjien kanta

SY suhtautuu valmiuslain uudistamiseen myönteisesti, sillä Covid-19-pandemia osoitti, että valmiuslain sotilaallisten kriisien painopiste on puutteellinen esimerkiksi elinkeinoelämän ja kokoontumisten rajoittamisten osalta.

Uudistuksen tavoitteena tulee olla selkeä ja ymmärrettävä sekä oikeudenmukainen kokonaisuus yhdessä muun uudistettavan lainsäädännön kanssa.

Suomen standardisointistrategia kasvun tueksi



Strategiatyö on alkanut

Mistä on kyse?

Orpon hallitus on luvannut laatia kansallisen standardisointistrategian, joka määrittelee kansalliset standardoinnin painopistealueet ja vahvistaa standardisoinnin roolia yritysten kilpailukyyn tukemisessa. Strategiatyö on alkanut syyskuussa 2025 TEM:n asettaessa selvityshenkilön tekemään sisäisen selvityksen asiasta. Strategiaa valmistellaan työ- ja elinkeinoministeriössä yhteistyössä muiden ministeriöiden ja sidosryhmien kanssa. TEM on julkaissut Standardisointistrategian taustaselvityksen 20.2.2026. Strategiavalmistelua seuraa standardisointistrategian seurantaryhmä, jonka toimikausi on 1.2.-31.12.2026.

Yrittäjien kanta

Standardisointistrategian luominen on niin Suomen kuin pk-yritystenkin kasvun ja kilpailukyyn tukemiseksi tärkeää. Pk-yritysten ääni tulee kuulua sekä strategiassa että standardoinnissa.

Suomen Yrittäjät on mukana standardisointistrategian seurantaryhmässä.

Standardointiasetus tarkistetaan



Komissio antaa ehdotuksensa Q3/2026.

Mistä on kyse?

Komissio ilmoitti tarkistavansa standardointiasetusta vuoden 2025 EU:n kilpailukykykompassin yhteydessä tavoitteenaan tehdä standardointiprosesseista nopeampia ja helpommin saavutettavia erityisesti pk-yritysten ja startup-yritysten kannalta. Kuten vuonna 2022 annetussa EU:n standardointistrategiassa todetaan, EU:n kilpailukyky, teknologinen suvereniteetti ja kyky suojella arvojaan ja etujaan perustuvat yhä enemmän sen rooliin maailmanlaajuisena standardien asettajana.

Yrittäjien kanta

Pk-yritykset tulee ottaa vahvemmin mukaan eurooppalaiseen ja kansainväliseen standardointiprosessiin, jotta standardeja ei luoda vain suurten yritysten ehdoilla. Pk-yritysten osallistuminen standardointiin tulee aidosti mahdollistaa, mikä vaatii tarpeellisia resursseja, kohdennettua tukea ja käytännöllisiä mekanismeja osallistumisen kynnyksen madaltamiseksi. Pk-yrityksiä tulee tukea myös standardien tehokkaassa toimeenpanossa ja käytössä. Pk-yritysten ääni tulee kuulua selkeästi sekä standardointiin liittyvissä strategioissa että käytännön standardointityössä.

Standardointiprosessien tulee olla tehokkaita ja nopeita, jotta Euroopalla on mahdollista vastata nopeasti teknologiseen kehitykseen ja globaaliin kilpailuun. Euroopan tulee olla standardoinnin etulinjassa ja varmistaa vahva osallistuminen kansainväliseen standardointiin.

Uuden tuotelainsäädäntökehyn tarkistaminen (NLF)



Komissio antaa ehdotuksensa Q3/2026

Mistä on kyse?

Uusi tuotelainsäädäntökehys (NLF) on EU:n tuotelainsäädännön perusta, mutta vuoden 2022 arvioinnin mukaan sitä on päivitettävä vastaamaan digitalisaatiota, kiertotaloutta ja markkinoiden muutoksia. Tavoitteena on vähentää tarpeetonta byrokratiaa, tehostaa menettelyjä ja parantaa tuotteiden vaatimustenmukaisuutta erityisesti tiedon saatavuuden, kiertotalouden edellytysten ja CE-merkinnän ymmärrettävyyden osalta, hyödyntäen synergioita standardointi- ja markkinavalvontasäätelyn kanssa.

Yrittäjien kanta

Uusi lainsäädäntökehys (NLF) on keskeinen EU:n sisämarkkinoiden toimivuudelle, ja sen uudistaminen on tarpeen digitalisaation, kiertotalouden ja verkkokaupan kasvun vuoksi. Uudistuksen on kuitenkin noudatettava Think Small First- ja Once Only -periaatteita eikä se saa lisätä pk-yritysten hallinnollista taakkaa.

Digitaalinen tuotepassi (DPP) tarjoaa mahdollisuuden vähentää päällekkäistä raportointia ja tukea kestävyttä, korjausta ja uudelleenkäyttöä, mutta velvoitteiden ja kustannusten on oltava pk-yrityksille kohtuullisia, eikä vastuuta tiedon saatavuudesta saa siirtää epäreilusti arvoketjussa alaspäin.

CE-merkinnän säilyttäminen ja keskeisten käsitteiden, erityisesti "olennaisen muutoksen", selkeyttäminen on tärkeää, jotta korjaus-, päivitys- ja uudelleentulo toimintaa ei tarpeettomasti rajoiteta ja pk-yritysten rooli kiertotaloudessa turvataan.

EU:n markkina- ja turvallisuusasetuksen uudistaminen



Komissio antaa ehdotuksensa Q3/2026.

Mistä on kyse?

Markkina- ja turvallisuusasetus (EU) 2019/1020 varmistaa, että EU:n markkinoille saatettavat muut kuin elintarviketuotteet täyttävät EU:n vaatimukset, erityisesti turvallisuuden osalta, myös silloin kun tuotteet tulevat EU:n ulkopuolelta. Asetusta on sovellettu vuodesta 2021 lähtien, ja sitä valvovat markkina- ja turvallisuusviranomaiset ja tulliviranomaiset EU:n ulkorajoilla.

Asetusta arvioidaan parhaillaan, jotta sen toimivuutta ja kehittämistarpeita voidaan tarkastella, mukaan lukien mahdollisuus vahvistaa EU-tason markkina- ja turvallisuusvalvonnan koordinaatiota erityisesti verkkokaupan kasvun vuoksi.

Arviointi tukee EU:n sisämarkkinastrategiaa ja täydentää yleistä tuoteturvallisuusasetusta, NLF:n uudistusta ja standardisointisääntöjen tarkistamista. Arvioinnissa tarkastellaan asetuksen vaikuttavuutta, tehokkuutta, johdonmukaisuutta ja EU-lisäarvoa sekä sen vaikutuksia pk-yrityksiin ja kilpailukykyyn.

Yrittäjien kanta

Tasapuolisten toimintaedellytysten merkitys markkina- ja turvallisuusvalvonnessa korostuu. Kaikkien EU-markkinoille saatettavien tuotteiden on noudatettava samoja turvallisuus- ja vaatimustenmukaisuussääntöjä alkuperästä riippumatta. Valvonta on kuitenkin puutteellista erityisesti kolmansista maista verkkokaupan ja drop-shippingin kautta tulevien tuotteiden osalta, mikä vaarantaa kuluttajaturvallisuuden ja heikentää EU-yritysten kilpailuasemaa.

Vaadimme vastuuaukkojen sulkemista ja verkkoalustojen vastuun selkeyttämistä. Tuemme vahvempaa EU-tason koordinaatiota ja resurssien yhdistämistä, mahdollisesti EU-tasoisien markkina- ja turvallisuusviranomaisen avulla, jotta valvonta ulkorajoilla olisi tehokkaampaa ja sisämarkkinoiden toimivuus turvataan.

Kaavoittamista sujuvoitetaan



Eduskunnan käsittelyssä

Mistä on kyse?

Ympäristöministeriön alueidenkäyttötyöryhmä valmisteli mietinnön uudeksi alueidenkäyttölaiksi. SY oli työryhmässä. Työryhmä esitti muun muassa kaavoituksen sujuvoittamista, valitusoikeuden rajaamista sekä maanomistajan kaava-aloiteoikeuden säätämistä. Työryhmän esitys saatettiin suurelta osin hallituksen esitykseksi mutta muuttui hieman kielteisempään suuntaan tuulivoiman etäisyysäntelyn osalta poliittisella päätöksellä. Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle.

Yrittäjien kanta

Esitys on monilta osin tavoitteidemme mukainen ja investointeja vauhdittava.

Uusi lupa- ja valvontaviranomainen



Valmis

Mistä on kyse?

Uusi valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto pyrkii edistämään lupamenettelyiden sujuvuutta ja huolehtii lupamenettelyyn liittyvien tarvittavien selvityksien koostamisesta. Viranomainen vastaa myös siitä, että luvan hakijalla on mahdollisuus etukäteen keskustella lupamenettelyihin liittyvistä velvollisuuksista, selvitystarpeista ja reunaehdoista. Uuden viraston myötä edistetään lupien yhteiskäsittelyä, mikä on joutuisan luvittamisen kannalta tärkeää. Uudistus on iso askel sujuvampaan hankeluvittamiseen. Keskeiset ympäristöön liittyvät lupamenettelyt, kuten ympäristönsuojelulain, vesilain, luonnonsuojelulain ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tehtävät hoidettaisiin yhdessä viranomaisessa ja näihin liittyviä lupia haettaisiin sähköisen asianhallintajärjestelmän kautta yhdestä paikasta.

Yrittäjien kanta

Uuden viranomaisen resurssit on turvattava investointeja tukevan luvittamisen vauhdittamiseksi.

Ensi kokemusten mukaan viraston toiminta ja suuri valta herättää huolta yrittäjissä eri puolilla Suomea. Prosessit ovat hitaita ja virastolla on paljon valtaa estää alueiden kannalta tärkeitä hankkeita.

Lyhytmajoitusta koskeva esitys



Eduskunnan käsittelyssä

Mistä on kyse?

Rakentamislakiin ehdotetaan säännöstä siitä, että rakennusta olisi käytettävä rakentamisluvan mukaisen käyttötarkoituksen mukaisesti. Asuinrakennusten ja asuntojen kohdalla tämä tarkoittaa, että asuinrakennusta tai asuntoa tulisi käyttää jatkuvaan asumiseen. Sellaisen asunnon lyhytvuokraaminen, jossa omistaja itse on kirjoilla, ei olisi asunnon käyttötarkoituksen vastaista. Oman asunnon lyhytvuokraus olisi näin ollen sallittua rajoituksetta ja omaa asuntoa voisi vuokrata esimerkiksi lomamatkan ajaksi.

Ehdotetussa sääntelyratkaisussa sijoitusasunnon tai ”kakkosasunnon” lyhytvuokraaminen olisi sallittua 90 päivää eli noin kolme kuukautta vuodessa. Tällaisen asunnon lyhytvuokraaminen olisi näin ollen rajatumpaa kuin oman vakituisen asunnon. Kunta voisi kuitenkin rakennusjärjestyksessään sallia lyhytvuokrauksen 180 päivänä kalenterivuodessa. Ehdotettuihin vuorokausirajoihin on haettu mallia muista Pohjoismaista.

Uudet säännökset eivät koskisi loma-asuntoja tai haja-asutusalueiden asuntoja.

Yrittäjien kanta

Esitys on herättänyt keskustelua ja erimielisyyttä järjestössä. Esimerkiksi osa ammattimaista majoitustoimintaa harjoittavista tahoista kannattaa esitystä, kun taas matkailuala ja mökkivuokrausta harjoittavat yritykset vastustavat. SY on antanut asiassa lausuntonsa, jossa peräänkuulutamme tarkkoja yritysvaikutusarvioita ennen lopullista päätöstä lain sisällöstä.

Pidämme tärkeänä, että kaikkia ammattimaisesti toimivia yrityksiä kohdellaan samalla tavalla. On kuitenkin kannatettavaa ja perusteltua, ettei laki koske haja-asutusalueella sijaitsevia loma-asuntoja.

Jätealan hallitusohjelman toimeenpano



Lausunnolla

Mistä on kyse?

Jätelaki II -hanketta koskeva esitysluonnos on asetettu lausunnolle. Esitys pitää sisällään yrittäjille myönteisiä muutosesityksiä, kuten esimerkiksi hankintayksiköiden ulosmyyntirajan laskemisen nykyisestä 10 prosentista viiteen prosenttiin. Esityksessä halutaan parantaa yritysten kilpailuneutraliteettia lisäksi tarkentamalla ns. TSV-jätehuoltovelvollisuuden käyttömahdollisuutta, rajaamalla kuntayhtiöiden osingonjako-oikeutta sekä asettamalla kunnille velvollisuus kilpailuttaa kuljetukset aina markkinoilta.

Ympäristöministeriön asettaman kiertotalouslakityöryhmän työ on päättynyt ja mietintö julkaistiin 10.2. Mietinnön ehdotukset siirtyvät seuraavaksi virkavalmisteluun. Ehdotukset on tarkoitus toteuttaa vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan jätelain ja asetusten muutoksina kiireellisimmät toimet erityisesti koskien kierrätysasteen nostamista ja polton hillintää, SER-keräysasteen nostamista sekä mahdolliset muut tärkeäksi/kiireelliseksi katsottavat asiat (HE syksy 2026). Kiertotalouslain eli jätelain kokonaisuudistuksen valmistelu jatkuu, mutta sen säätäminen siirtyy seuraavalle hallituskaudelle. Vaiheistus ja sen sisältö täsmentyvät ja voivat muuttua lähiaikoina poliittisen priorisoinnin perusteella.

Yrittäjien kanta

Pidämme jätelaki II -hanketta ja sen yhteydessä tehtävää hankintoihin ja kilpailuneutraliteetin parantamista koskevaa valmistelua tärkeänä. Peräänkuulutamme, että valmistelun tulee vastata hallitusohjelmassa sovittuja linjauksia muun muassa siitä, että toimialaa koskeva ulosmyyntiraja lasketaan viiteen prosenttiin ja 500 000 euroon.

Kiertotalouslakia koskevassa valmistelussa tulee tehdä sääntelyä, joka avaa markkinoita ja tukee alan yritystoimintaa. Yrityksille ei pidä asettaa uusia tarpeettomia velvoitteita tai kustannuksia tuovaa sääntelyä. Jätimme kiertotalouslakityöryhmän mietinnöstä eriyvän mielipiteen sekä täydentäviä lausumia. Yrittäjät katsoo, ettei lailla tule lisätä yrittäjille suunnattuja perusteettomia kustannuksia ja muita velvollisuuksia.

Yrityslähestymiskielto



Valmistelussa

Mistä on kyse?

Oikeusministeriössä on valmisteltu vaihtoehtoja, miten yrityslähestymiskieltoa koskeva hallitusohjelmakirjaus laitetaan täytäntöön. Jatkotyö käynnistyi keväällä 2025 virkamiesvalmisteluna, jota ohjaa sitä varten perustettava seurantaryhmä. SY on mukana seurantaryhmässä. Esitysluonnos saatetaan lausunnonle ennen kesää ja hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2026.

Yrittäjien kanta

Yrityslähestymiskieltoa tarvitaan vastaamaan lisääntyneeseen häiriökäyttäytymiseen kaupan alalla. Erityisesti kaupan alan työntekijät ja kauppiasyrittäjät joutuvat kohtaamaan työssään väkivaltaa, uhkauksia, häirintää ja seksuaalista häirintää. Kaupan alan työnantajat tarvitsevat keinon suojata henkilökuntaansa toistuvilta ja vakavalta häirinnältä.

Pidämme tärkeänä, että yrityslähestymiskiellosta säädetään kaupan henkilökuntaan ja yrittäjiin kohdistuvien toistuvien uhkaavien tilanteiden, väkivallan ja häirinnän torjumiseen. Yrityslähestymiskielto tulee toteuttaa niin, että se koskee vain yksittäisiä myymälöitä ja niiden välitöntä läheisyyttä. Henkilöstön turvaamiseen liittyvänä toimena yrityslähestymiskiellon hakemisesta ei tule periä erillistä käsittelymaksua. Yrityslähestymiskiellon rikkomista pitää ehkäistä selkeillä ja vaikuttavilla sanktioilla. Yrityslähestymiskiellon oikeuskäsittely on syytä olla mahdollisimman jouheva.

Suosituksset droonihkatilanteiden varalta



Epävirallinen työryhmävalmistelu käynnissä

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriössä on käynnistynyt valmistelu, jonka tarkoituksen on luoda suositukset työpaikoille droonihkatilanteiden varalta.

Toimintasuositus perustana on kesällä 2026 vallitseva tilanne, jossa Suomeen saattaa satunnaisesti harhautua yksittäisiä aseistettuja drooneja ja jonka seurauksena pelastusviranomaiset voi antaa vaaratiedotteita. Droonihkatilanteissa viranomaiset kehottavat suojautumaan sisätiloihin, koska ulkona liikkuminen ei ole välttämättä turvallista.

Lähtökohtaisesti toimintasuositus perustuu arvioon, jonka mukaan droonihka on lyhykestoinen (esimerkiksi kolme tuntia) ja ajoittuu varhaiseen aamuun. Tällöin uhka voi vaikuttaa erityisesti aamun työmatkaliikenteeseen. Toimintasuosituksen on tarkoitus olla voimassa vuoden 2026 loppuun asti, mutta sitä voidaan päivittää tilanteen muuttuessa.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjien näkemyksen mukaan lähtökohta suositusten laatimiselle on sinänsä ymmärrettävä ja on tärkeää, että suomalaisilla työpaikoilla tiedetään, miten tämänkaltaisissa uhkatilanteissa toimitaan. SY:n lähtökohtana on, että laadittavien suositusten pitää olla yleistasoisia ja tiettyihin tilanteisiin rajattuja. Samalla on kuitenkin huomioitava, että, suosituksilla tulee väistämättä olemaan merkitystä myös silloin, jos uhkista tulee useammin toistuvia tai esimerkiksi pidempikestoisia. Niillä on myös heijastusvaikutus tilanteisiin, joissa esimerkiksi työntekijän siirtyminen työpaikalle estyy jostain muusta syystä.

SY:n näkemyksen mukaan viranomaisen vaaratiedottamista on kehitettävä. Vaaran aste pitää pystyä tavalla tai toisella määrittelemään nyt esitettyä tarkemmin ja portaittaisemmin / liukuvammin, ei joko-tai-varoittamisena.

Työnantajan palkanmaksuvelvollisuuden osalta lainsäädäntö on selkeä, eikä työnantajalla ole lakiin perustuvaa palkanmaksuvelvollisuutta tilanteessa, jossa työntekijän työmatka työpaikalle estyy vaaratiedotteen vuoksi. Jokainen yritys määrittää tapauskohtaisesti sen, maksaako palkkaa tästä huolimatta ja tämä voi monissa tilanteissa olla perusteltua, mutta tämä on erotettava lakiin perustuvasta palkanmaksuvelvollisuudesta.

[Suomen Yrittäjät: Palkkaa ei tarvitse maksaa, jos droonihka estää työmatkan - Yrittajat.fi](#)
[Työministeriltä pyyntö työmarkkinakeskusjärjestöille: työpaikoille yhteiset pelisäännöt droonihkatilanteisiin - Työ- ja elinkeinoministeriö](#)

Atte Rytkönen-Sandberg, johtaja, atte.rytkonen-sandberg@yrittajat.fi, +358 40 3591986

Työsopimuslain muutokset voimaan 1.6.2026



Eduskunta hyväksynyt lainsäädäntömuutokset

Mistä on kyse?

Eduskunta hyväksyi toukokuun lopulla työsopimuslain muutokset liittyen määräaikaisten työsopimusten helpottamiseen, lomautusilmoitusajan lyhentämiseen sekä takaisinottovelvollisuuden poistamiseen alle 50 työntekijää työllistäviltä yrityksiltä. Jatkossa on sallittua tehdä maksimissaan vuoden määräaikainen työsopimus ilman erityistä perustetta, jos kysymys on ensimmäisestä työsopimuksesta osapuolten välillä tai edellisen työsuhteen päättymisestä on kulunut vähintään viisi vuotta.

Työsopimuslain mukainen lomautusilmoitusaika lyhenee 14 päivästä seitsemään päivään ja lisäksi asiasta on jatkossa mahdollista sopia toisin työehtosopimuksen kirjauksesta poiketen.

Laista poistettiin takaisinottovelvollisuus alle 50 työntekijän yrityksistä. Työnantajalla on kuitenkin edelleen noudatettava mahdollisen työehtosopimuksen kirjauksia takaisinottovelvollisuudesta.

Muutokset tulevat voimaan 1.6.2026.

Yrittäjien kanta

SY pitää tehtyjä muutoksia erittäin tärkeänä.

Muutokset ovat lähtökohtaisesti oikeansuuntaisia ja toteuttavat osaltaan hallitusohjelman kirjausta työllistämisen esteiden purkamisesta. Muutokset jäävät kuitenkin osaltaan puutteellisiksi ja riittämättömiksi erityisesti takaisinottovelvollisuuden poistamisen osalta, eivätkä sellaisenaan kokonaisuudessaan toteuta hallitusohjelmaan kirjattuja tavoitteita. Lomautusilmoitusajan osalta tehdyt muutokset ovat myös periaatteellisesti erittäin tärkeitä, koska jatkossa asiasta on mahdollista sopia paikallisesti työpaikalla myös työehtosopimuksen kirjauksista poiketen.

Työaikaliitännäisten kanneaikojen yhdenmukaistaminen



Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriössä on käynnissä valmistelu työaikaliitännäisten kanneaikojen yhdenmukaistamiseksi. Valmistelu ei perustu hallitusohjelmaan, vaan sen taustalla on korkeimman oikeuden ja työtuomioistuimen erilaiset tulkinnat siitä, mitä kanne- tai vanhentumisaikaa sovelletaan työehtosopimukseen perustuviin työaikasaataviin. Työ- ja elinkeinoministeriön työryhmässä on valmisteltu mallia, jonka mukaan työaika- ja vuosilomalain mukaiset kannejat muutettaisiin katkaistavissa oleviksi vanhentumisajoiksi, jotka olisivat nykyisiä kanneaikoja pidemmät.

Yrittäjien kanta

SY suhtautuu kriittisesti muutoksiin, joilla nykyiset kannejat muutettaisiin vanhentumisajoiksi ja niitä pidennettäisiin nykyisestä. Tällaiset muutokset heikentäisivät työnantajan asemaa tilanteissa, joissa työ- tai työehtosopimukseen perustuvat palkan osat ovat olleet epäselviä.

SY pitää asiaan liittyvää valmistelua sinänsä tarpeellisena, muttei kannata muutoksia, jotka pidentäisivät ajallisesti työnantajan vastuita. SY:n näkemys perustuu siihen, ettei korkeimman oikeuden ja työtuomioistuimen väliset tulkintaerot käytännössä näyttäydä ongelmana SY:n jäsenyrityksissä, vaan ongelmat tulevat enemmän esiin järjestäytyneissä yrityksissä.

Alustatyödirektiivin kansallinen täytäntöönpano



Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriössä on käynnissä valmistelu EU:n ns. alustatyödirektiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä. Alustatyödirektiivi sisältää määräyksiä alustatyötä tekevän henkilön ja alustayrityksen oikeussuhteen määrittelystä sekä tiettyjä vähimmäisehtoja alustatyöhön. Direktiivin tarkoituksena on parantaa työehtoja ja työoloja sekä henkilötietojen suojaa alustatyössä.

Valmisteilla on kansallinen alustatyötä koskeva laki, joka soveltuisi vain alustatyössä. Laissa keskeistä on direktiivin mukaisesta työsuhdeolettamasta säättäminen. Direktiivin mukaan oikeussuhde on oletettava työsuhteeksi, jos havaitaan johtoa ja valvontaa osoittavia tosiseikkoja. Olettaman soveltuessa todistustaakka kääntyisi, eli alustayrityksen olisi osoitettava, että kyse ei ole työsuhteesta. Työsuhteen olemassaolo arvioitaisiin kuitenkin aina työsopimuslain mukaisten tunnusmerkkien perusteella.

Yrittäjien kanta

SY pitää tärkeänä, että alustatyödirektiivi pannaan täytäntöön niin sanottuna minimi-implemointia, eli lakiin otetaan vain direktiivin kannalta välttämättömät säännökset.

SY pitää tärkeänä, ettei työsuhteen tunnusmerkistöä muuteta eikä alustatyötä koskeva sääntely vaikuta siihen, milloin lain mukaan oikeussuhdetta pidetään työsuhteen ja milloin kyse on yritystoiminnasta tai elinkeinonharjoittamisesta.

Työaika-asiakirjojen laiminlyöntimaksu



Hallituksen esitys valmistelussa

Mistä on kyse?

Ministerivaliokunta linjasi 16. huhtikuuta 2026 esivalmistelun aloittamisesta mahdollisuudesta vahvistaa työaika- ja vuosiloma-asiakirjojen laiminlyöntiin liittyvää seuraamusjärjestelmää. Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategian ja toimenpideohjelman täytäntöönpanon puitteissa työ- ja elinkeinoministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö ovat selvittäneet mahdollisuutta ottaa käyttöön laiminlyöntimaksu selkeissä työlainsäädännön rikkomistilanteissa.

Hallituksen esitystä valmistellaan työ- ja elinkeinoministeriössä pikaisella aikataululla.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät suhtautuu kriittisesti laiminlyöntimaksusta säätämiseen. Valmistelussa on huomioitava kaksoisrangaistavuuden kieltä, mikä edellyttää huolellista arviointia ja valmistelua suhteessa rikoslain kriminalisointeihin. Suomen Yrittäjät katsoo, että nykyinen, rikoslakiin perustuva seuraamusjärjestelmä on riittävä. Laiminlyöntimaksun käyttöönotto ei saisi vaikuttaa työsuojeluviranomaisen toimivallan käyttöön ja siihen, että lievistä puutteista työaika- ja vuosiloma-asiakirjoissa ei nykyisinkään aiheudu taloudellisia seuraamuksia.

Hallintoedustuksen soveltamisrajan lasku



Hallituksen esitys valmisteilla – lausuntokierros päättynyt

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriössä on käynnissä valmistelu yhteistoimintalain hallintoedustusta koskevien säännösten muuttamiseksi. Hallituksen puoliväliriihessään keväällä 2025 tekemän päätöksen mukaan hallintoedustuksen soveltamisraja lasketaan 150 työntekijästä 100 työntekijään, ja hallintoedustus olisi toteutettava hallituksessa tai johtoryhmässä. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan hallintoedustusta ei voisi jatkossa enää toteuttaa sopimusperusteisesti.

Yrittäjien kanta

SY vastustaa esitettäviä muutoksia ja jätti EK:n kanssa eriävän mielipiteen muutosta valmistelevan työryhmän mietintöön.

Hallintoedustus voidaan toteuttaa nykyisen sääntelyn nojalla vapaaehtoisesti myös alle 150 työntekijän yrityksissä ja hallintoedustuksen toteuttaminen on nykysääntelyn mukaan mahdollista tehdä yrityksen hallintorakenteen kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Tätä perusasetelmaa ei ole tarpeen muuttaa.

Keskeistä olisi säilyttää lainsäädännössä mahdollisuus hallintoedustuksen järjestämiseen sopimusperusteisesti. Sopimukseen perustuvia hallintoedustusjärjestelmiä pidetään yleisesti hyödyllisinä juuri siksi, että yritysten erilaiset organisaatiot ja hallintorakenteet voidaan parhaalla tavalla huomioida sopimukseen perustuvissa hallintoedustusjärjestelmissä. Lakiin perustuva kaavamainen tapa hallintoedustuksen toteuttamiseen ei anna riittävästi mahdollisuutta huomioida yritys- ja työpaikkakohtaisia erityispiirteitä.

Työnantajalle oikeus vaikuttaa säästövapaan ajankohtaan



Hallituksen esitys valmisteilla – lausuntokierros päättynyt

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriössä on käynnissä valmistelu vuosilomain muuttamiseksi säästövapaan osalta. Hallituksen puoliväliriihessään keväällä 2025 tekemän päätöksen mukaan työnantaja päättäisi säästövapaan pitämisen ajankohdan kuten muidenkin vuosilomien kohdalla, ellei muuta sovita. Työryhmässä on valmistelu malli, jonka mukaan säästövapaan ajankohdasta olisi ensisijaisesti sovittava työntekijän kanssa. Jos sopimusta ei ole, työnantajalla olisi oikeus kieltäytyä työntekijän esittämästä säästövapaan ajankohdasta, jos siihen suostuminen aiheuttaisi haittaa työnantajan tuotanto- tai palvelutoiminnalle.

Yrittäjien kanta

SY kannattaa säästövapaata koskevaa muutosta.

SY:n näkemyksen mukaan työnantajalla tulisi olla mahdollisuus vapaasti kieltäytyä säästövapaan antamisesta työntekijän esittämänä ajankohtana ilman säännökseen sisältyvää haittakriteeriä.

Uutta EU-sääntelyä työmarkkinoille



EU-työmarkkinaosapuolet neuvottelevat työohjelmasta tuleville vuosille & komissio käynnistänyt 1. vaiheen kuulemisen.

Mistä on kyse?

Komissio julkaisi laadukkaita työpaikkoja koskevan tiekartan (Quality jobs roadmap) 4.12.2025. Samalla komissio käynnisti EU-työmarkkinaosapuolten ensimmäisen vaiheen kuulemisen mahdollisista lainsäädäntöaloitteista, jotka voivat koskea seuraavia teemoja: etätyö ja oikeus olla tavoittamattomissa (ns. right to disconnect), eräiden työsuojeludirektiivien päivitys, algoritmijohtaminen sekä alihankinnan rajoittaminen. "Tiekartan" nojalla komissio valmistele "Quality Jobs Act" -nimellä kulkevaa lainsäädäntöpakettia, joka annettaisiin loppuvuonna 2026.

Parhaillaan käydään neuvotteluja EU:n työmarkkinaosapuolten työohjelmasta tuleville vuosille. Työohjelmassa määritellään, mitä työmarkkinaosapuolet tekevät tulevina vuosina ja mistä asioista on mahdollista laatia sitovaa lainsäädäntöä.

EU:n ns. harjoittelijadirektiivi on parhaillaan trilogineuvotteluissa.

Yrittäjien kanta

SY suhtautuu kaikkeen uuteen EU-työlainsäädäntöön varauksellisesti. Tavoitteena EU:n tasolla tulisi olla sääntelyn vähentäminen ja uuden sääntelyn laatimisen pitää perustua aina selvään tarpeeseen.

SY osallistuu EU:n työmarkkinaosapuolten neuvotteluihin osana SMEunitedin delegaatiota.

SY suhtautuu harjoittelijadirektiiviin kriittisesti siltä osin kuin se vaikeuttaisi oppisopimuksen ja erilaisten harjoitteluohjelmien käyttöä yrityksissä ja vaikuttaisi työsuhteen olemassaolon määrittelyyn kansallisesti.

Palkka-avoimuusdirektiivin implementointi



Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Lausuntokierros palkka-avoimuusdirektiivin kansallista täytäntöönpanoa koskevan hallituksen esitysluonnoksen osalta päättyi helmikuussa. Esitys on tällä hetkellä jatkovalmistelussa.

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi lakia naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta, lakia tasa-arvovaltuutetusta, lakia tilastokeskuksesta, lakia tulotietojärjestelmästä ja lakia sakan täytäntöönpanosta. Direktiivi pantaisiin täytäntöön Orpon hallituksen hallitusohjelmakirjaukseen perustuen minimisääntösten mukaisesti.

Direktiivi tulisi implementoida kesäkuun 2026 alkuun mennessä. Suomi ei tule ehtimään tähän määräaikaan. Hallituksen esitys annettaneen eduskunnalle vielä ennen juhannusta.

Yrittäjien kanta

SY jätti asiaa valmistelleen työryhmän mietintöön eriävän mielipiteen. Lausuntokierroksella ollut hallituksen esitysluonnos vastaa paremmin SY:n näkemyksiä kuin asiaa valmistelleen työryhmän mietintö.

SY on korostanut, että hallitusohjelman mukaisesti direktiivi implementoidaan minimisääntelynä.

Työn samanarvoisuuden tunnistamiseen liittyvän sääntelyn osalta SY on korostanut, että sellaista sääntelymallia, joka johtaisi tilanteeseen, jossa työnantaja viime kädessä joutuisi vastuuseen toimiessaan laissa säädetyn velvoitteen mukaisesti voimatta luottaa siihen, että työehtosopimuksen mukainen järjestelmä täyttää laissa vaaditut edellytykset, ei voida pitää missään määrin perusteltuna. Etenkään, kun samaan aikaan työnantajalla ei kuitenkaan ole mahdollisuutta siihen, että tämä kehittäisi oman, työehtosopimuksen palkkausjärjestelmästä ja palkkatasoista poikkeavan järjestelmän. On erittäin tärkeää, että lainsäädännössä todetaan yksiselitteisesti, että työnantaja menettelee lainmukaisesti, kun se soveltaa tällaisia syrjimättömiä työehtosopimukseen perustuvia palkkausjärjestelmiä, eikä laissa aseteta esimerkiksi sellaista lisäedellytystä, että palkkausjärjestelmissä pitäisi käyttää tiettyjä nimenomaisia kriteereitä.

Tasa-arvolain muuttaminen (raskaussyrjintä)



Hallituksen esitys eduskunnassa

Mistä on kyse?

STM:n asettaman raskaus- ja perhevapaasyrjintään liittyviä tasa-arvolain muutoksia valmistelleen työryhmän tehtävänä oli valmistella ehdotukset tasa-arvolain täsmentämiseksi. Työ perustui viiteen kolmikantaisen työryhmän keväällä 2025 antamaan ehdotukseen.

Esityksessä ehdotetaan, että tasa-arvolain syrjintäperusteita täsmennettäisiin lisäämällä niihin määräaikaisuus, vanhemmuus ja perhehuoltovelvollisuus. Työnantajalle lisättäisiin kirjallinen selvitysvelvollisuus määräaikaisuuden päättymisen syistä tai palvelussuhteen jatkamatta jättämisen syistä, jos määräaikaisessa palvelussuhteessa oleva on palvelussuhteen aikana ilmoittanut raskaudesta, synnytyksestä tai perhehuoltovelvollisuudesta. Työhönottotilanteita koskeva vuoden kanneaika poistuisi, jolloin kahden vuoden kanneaika koskisi myös työhönottotilanteita. Kanneajan kuluminen keskeytyisi asian tultua vireille yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnassa. Lisäksi tasa-arvolain mukainen hyvitysvelvollisuus ulotettaisiin laajemmin työvoimaa toiselta työnantajalta vuokraavaan yritykseen.

Yrittäjien kanta

SY vastustaa esitettyjä muutoksia. Ehdotukset lisääisivät tarpeettomasti työnantajien hallinnollista taakkaa ja kustannuksia.

Hallitusohjelman tavoite raskaus- ja perhevapaasyrjinnän ehkäisemisestä on tärkeä ja kannatettava. Esitetyt muutokset eivät kuitenkaan ole kokonaisuutena tarkastellen oikea ja tarkoituksenmukainen keino esitettyjen tavoitteiden toteuttamiseksi.

Työneuvoston ja yt-asiamiehen tehtävien muutokset



Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriön asettama työelämän sääntelyyn liittyviä valtionhallinnon säästötoimia ja toiminnan tehostamistarpeita käsittelevä työryhmä käsitteli kolmea toimenpide-ehdotusta: työneuvoston lakkauttamista, yhteistoiminta-asiamiehen tehtävien muutoksia ja koulutuskorvauksen lakkauttamista.

Työneuvoston lakkauttamisen osalta esitetään, että työneuvoston lausuntotehtävistä luovuttaisiin ja oikaisuvaatimustehtävät siirrettäisiin Lupa- ja valvontavirastolle. Yt-asiamiehen tehtävien muutoksien osalta esitetään, että laki yt-asiamiehestä kumottaisiin ja yt-asiamiehen toimisto lakkautettaisiin. Yt-lainsäädännön valvontatehtävät siirrettäisiin työsuojeluviranomaisella ja henkilöstörahastoihin liittyvät tehtävät PRH:lle.

Ei-verovelvollisten työnantajien koulutuskorvauksen lakkauttamiseen liittyvät lakimuutokset tulivat voimaan 1.1.2026.

Yrittäjien kanta

SY kannattaa työneuvoston lakkauttamista ja lausuntotehtävistä luopumista. Työneuvosto on antanut vuosittain keskimäärin neljä lausuntoa, eikä lausunnoille muutoinkaan ole erityistä tarvetta. Työneuvoston oikaisuvaatimustehtävien siirtäminen poikkeuslupa-asian ratkaisevalle Lupa- ja valvontavirastolle on kannatettava ehdotus.

SY kannattaa myös yhteistoiminta-asiamiehen viran ja toimiston lakkauttamista. Yhteistoimintalainsäädännön valvontatehtävien siirtäminen työsuojeluviranomaiselle ja henkilöstörahastoihin liittyvien tehtävien siirtäminen PRH:lle ovat perusteltuja ratkaisuja.

Psykososiaalisen kuormituksen sääntely ja rangaistusvastuu



Valmistelutyö on päättynyt.

Mistä on kyse?

STM:n valmistelemaa luonnosta hallituksen esitykseksi työturvallisuuslain muuttamisesta ja ehdotusta valtioneuvoston asetukseksi työn psykososiaalisista haitta- ja vaaratekijöistä on käsitelty työturvallisuussäännöksiä valmistelevassa neuvottelukunnassa, mutta sitä ei ole hyväksytty. Neuvottelukunta oli erimielinen sääntelytarpeesta ja ehdotusten sisällöstä. Poliittista päätöstä valmistelun jatkamisesta ei ole tehty.

Psykososiaaliseen kuormitukseen ja laajemminkin koko työturvallisuussääntelyyn liittyen on erittäin ongelmallista, että kaikki uusi työturvallisuussääntely on automaattisesti rikoslain nojalla työnantajan tai työnantajan edustajan rangaistusvastuun piirissä.

Yrittäjien kanta

SY vastustaa valmistelun jatkamista ja sitä, että työnantajalle asetettaisiin uusia velvoitteita. Työturvallisuuslaissa on kuormituksen hallinnasta jo nyt paljon sääntelyä.

SY pitää erittäin tärkeänä, että oikeusministeriössä aloitettaisiin viipymättä työturvallisuussääntelyyn liittyvää rikosoikeudellista rangaistusvastuuta koskeva selvitys. Selvityksessä tulisi arvioida ainakin rikoslain työturvallisuusrikosta koskevan sääntelyn suhdetta perustuslakiin ja laillisuusperiaatteeseen. Lisäksi tulisi arvioida kriminalisoinnin laajuutta, seuraamusjärjestelmän kohtuullisuutta työnantajan ja esihenkilöiden näkökulmasta sekä sitä, onko rangaistusvastuun laajuutta muutettava. Selvityksen ja pohjoismaisen vertailun perusteella tulisi valmistella tarvittavat lainsäädäntömuutokset.

Työelämän tietosuojalain uudistaminen

 Muutostarpeen arviointihanke on päättynyt, varsinainen muutoshanke ei käynnistyne tällä vaalikaudella.

Mistä on kyse?

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen 22.-23.4.2025 puoliväliriihessä tehdyn linjauksen mukaan työelämän tietosuojan sääntelyä selkeytetään. Linjauksen mukaan ”selvitetään työelämän tietosuojalain muutostarpeet ja mahdollisuudet hallinnollista taakkaa aiheuttavan Suomi-lisän kumoamiseksi”. Työ- ja elinkeinoministeriö perusti työelämän tietosuojalain muuttamista arvioivan työryhmän, jonka tehtävänä oli arvioida hallituksen puoliväliriihessä linjaamien seikkojen suhdetta EU:n yleiseen tietosuoja-asetukseen ja tunnistaa linjauksessa kuvattu hallinnollista taakkaa aiheuttava ”Suomi-lisä”.

Työntekijän henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (EU 679/2016) ja sitä täydentävää tietosuojalakia (1050/2018) sekä erityislakina yksityisyyden suojasta työelämässä annettua lakia (759/2004, työelämän tietosuojalaki). Työntekijän yksityisyyden suojaan liittyvää lainsäädäntöä on myös muussa lainsäädännössä.

Työelämän tietosuojalaissa säädetään työntekijää koskevien henkilötietojen käsittelystä, työntekijälle tehtävistä testeistä ja tarkastuksista sekä niitä koskevista vaatimuksista, teknisestä valvonnasta työpaikalla sekä työntekijän sähköpostiviestin hakemisesta ja avaamisesta.

Yrittäjien kanta

SY oli mukana työryhmässä, joka tuotti selvityksen tietosuojalain mahdollisista muutostarpeista.

Työelämän tietosuojalakia tulee tarpeellisilta osin muuttaa ja muutoksia tulee ryhtyä valmistelemaan viivytyksettä. Laki sisältää EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ylittävää sääntelyä. Lakia tulee keventää ja selkeyttää.

Kansalliset tiukennukset ja poikkeaminen EU:n yleisestä tietosuoja-asetuksesta haittaavat yritys- ja innovaatiotoimintaa ja työpaikkojen luomista sekä pysymistä Suomessa. Tiukkaa kansallista lainsäädäntöämme voidaan pitää kasvun hidasteena tai jopa esteenä. Vain Suomessa sovellettava asetusta tiukempi tai rajoittavampi lisäsääntely vaikuttaa Suomen kilpailukykyyn ja aiheuttaa ongelmia useissa maissa toimiville yrityksille. Kansainvälisten yritysten tulee kehittää erillisiä toimintatapoja Suomen toimintoja varten, mikä lisää hallinnollista taakkaa ja aiheuttaa kustannuksia.

Varsinainen lainsäädännön muutostyön tulee alkaa pikimmin ja tarkoituksenmukaisessa laajuudessaan.

Yrittäjän eläkelain (YEL) uudistaminen



Hallituksen esitys valmistelussa

Mistä on kyse?

Hallitus päätti kevään kehysriihessä YEL-uudistuksen keskeisistä linjauksista. Uudistuksen tavoitteena on yrittäjyyden edellytysten vahvistaminen sekä talouskasvun tukeminen.

Esityksen keskeiset elementit ovat seuraavat:

- Yrittäjä voisi lähtökohtaisesti valita vakuuttamisen perustuen joko laskennalliseen työtuloon tai yritystoiminnan veronalaisiin ansiotuloihin (pl. ansiotuloina verotetut osingot). YEL-työtulon olisi kuitenkin olla vähintään 50 % veronalaisista ansiotuloista
- Yrittäjän olisi sitouduttava valintaansa esimerkiksi 3 vuoden ajaksi.
- YEL-alaraja säilyy nykyisellään ja perustuu työtuloarvioon. Vähäisistä ansiotuloista huolimatta YEL-vakuuttamisvelvollisen yrittäjän YEL-työtulon tulisi olla aina vähintään YEL-alarajan verran (vuonna 2026 9 423,09 euroa).
- Aloittavan yrittäjän alennus poistetaan ja nykyisen lain mukaista maksujoustoa kehitetään ja nostetaan alasuuntainen jousto 25 prosenttiin.
- YEL:in tauottaminen sairauspäivärahan ajaksi mahdollistetaan.

Osana uudistusta hallitus linjasi käynnistävänsä jatkotyön rahastoinnin sekä YEL-järjestelmän hallinnollisten kustannusten alentamisen selvittämisestä

[Hallitus sopi yrittäjien eläkejärjestelmän uudistamisesta - Sosiaali- ja terveysministeriö](#)

Yrittäjien kanta

Kokonaisuutena linjaukset sekä uudistus on vaikeassa taloustilanteessa tehty kompromissi, joka osaltaan huomioi yrittäjyyden ja yrittäjien erilaisuuden.

On tärkeää, että osinkotulot pidetään YEL-järjestelmän ulkopuolella, kuten Suomen Yrittäjät on edellyttänyt. Pienituloisten yrittäjien kohtuuttomiksi koetut maksut pienenevät. Samalla yrittäjien lakisääteinen sosiaali- ja eläketurva kuitenkin pienenee, mikä ei ole hyvä asia.

Malli on monimutkainen ja asettaa eri yhtiömuodoissa toimivat yrittäjät keskenään eri asemaan.

Käytännössä uudistus - valinnanvapaudesta huolimatta - tarkoittaa, että jatkossa kyse ei ole vain yrittäjän työpanoksen ja sen arvon vakuuttamisesta, vaan yrittäjän yritystoiminnasta saamien tulojen vakuuttamisesta.

Mallin osalta esitetyt vaikutusarviot perustuvat staattisiin laskelmiin ja lopulliset vaikutukset nähdään vasta siinä vaiheessa, kun uudistus käytännössä astuu voimaan.

On keskeistä, että koko eläkejärjestelmän tehostamiseen ja rahastointiin liittyvä jatkoselvitystyö käynnistyy viipymättä.

Linjauksiin sisältyy monia auki olevia kysymyksiä, jotka joudutaan ratkaisemaan nopeassa aikataulussa. SY tekee tiivistä yhteistyötä hallituksen kanssa asian valmistelussa.

Atte Rytönen-Sandberg, johtaja, atte.rytkonen-sandberg@yrittajat.fi, 040 3591986
Harri Hellsten, työmarkkina-asioiden päällikkö, harri.hellsten@yrittajat.fi, 050 502 0111



Yhdistelmävakuutus



Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Yrittämisen ja työsuhteisen työn ansiosidonnaisessa työttömyysturvassa yhdistävän niin kutsutun yhdistelmävakuutuksen osalta Orpon hallitus linjasi puoliväliriihessä, että se toteutetaan. Hallituksen esitystä valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriössä ja asiaa koskeva hallituksen esitysluonnos on ollut lausuntokierroksella. Tarkoituksena on säätää kolmas työssäoloehto nykyisten yrittäjän ja palkansaajan työssäoloehtojen rinnalle, jossa voi yhdistää erilaista työskentelyä. Yhdistelmävakuutuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2028.

Yrittäjien kanta

SY pitää yhdistelmävakuutuksen edistämistä tärkeänä. SY on esittänyt, että malli toteutettaisiin siten, ettei luoda kolmatta työssäoloehto vaan yhdistetään nykyiset palkansaajan ja yrittäjän työssäoloehdot muistiossa kuvailluksi yhdistelmävakuutukseksi. Tämä olisi järjestelmän selkeyden kannalta huomattavasti järkevämpi ratkaisu.

Lapsensa menettäneen etuus ja vapaa



Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee hallituksen esitystä koskien oikeutta lapsensa menettäneen vapaaseen ja päivärahan (ns. "suruvapaa ja -raha"). Vapaa ja etuus koskisi vanhempia, joiden alle 18-vuotias lapsi on kuollut.

Ajatuksena on, että juridisella vanhemmalla olisi oikeus kuuden kuukauden vapaaseen lapsen kuolemasta alkaen ja samalla ajalla hänelle voitaisiin maksaa sairauspäivärahan suuruista toimeentuloetuutta.

Uusi vapaa ja etuus vaatisi muutoksia myös muuhun työ- ja etuuslainsäädäntöön.

Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan saajia voisi vuoden aikana olla 800 kappaletta ja etuusmenot ko. etuuden osalta n. 4 miljoonaa euroa vuodessa. Etuus rahoitettaisiin sairausvakuutusrahastosta.

Hallituksen esitys on tulossa lausunnonle vielä ennen juhannusta ja se on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2026. Lainsäädännön voimaantulo olisi 1.1.2028.

Yrittäjien kanta

Pidämme ajatusta uudesta vapaasta ja etuudesta inhimillisestä näkökulmasta varsin perusteltuna. Usein tällainen etuus tulisi varmasti työkyvyttömyysetuuden tilalle.

Kustannuksiltaan etuus olisi todennäköisesti varsin pieni, mutta sen inhimillinen merkitys yksittäistilanteissa olisi varmasti tuntuva.

Toisaalta vapaa ei voisi olla kuuden kuukauden pituinen eikä liene järkevää, että vanhemmat olisivat lyhyempääkään aikaa palveluiden ulkopuolella. Lapsen kuolema on kriisi, joka vaikuttaa varmasti esim. mielenterveyteen.

Työterveyshuoltoasetus



Menossa valtioneuvoston istuntoon hyväksyttäväksi lähiaikoina

Mistä on kyse?

Sosiaali- ja terveysministeriössä on valmisteltu valtioneuvoston asetus hyvästä työterveyshuoltokäytännöstä. Valmistelu tehtiin erikseen nimetyssä työryhmässä, johon Suomen Yrittäjiä ei kutsuttu mukaan.

Asetusmuutosten tavoitteena on kirkastaa työterveyshuollon tehtäviä ja tarkoitusta. Ehdotetut muutokset tarkentaisivat esityksen mukaan työterveyshuollon sisältöä ja ohjaisivat hyvän työterveyshuoltokäytännön toteuttamista. Ehdotetuilla muutoksilla selkiytettäisiin eri toimijoiden tehtäviä työterveyshuollossa ja työterveysyhteistyössä sekä korostettaisiin tarveharkinnan merkitystä työnantajan suunnitellessa ja järjestäessä työterveyshuollon palveluja. Tavoitteena on korostaa työnantajan roolia työterveyshuollon sisällön ja laajuuden määrittelyssä. Tavoitteena on työterveyshuolto, jonka toiminta olisi nykyistä ennakoivampaa ja aloitteellisempaa. Se tunnistaisi tehokkaammin työkykyä ja terveyttä uhkaavat tekijät sekä työpaikalla, työyhteisössä että yksilön osalta. Työterveyshuolto toimisi nykyistä tarkoituksenmukaisemmin ja oikea-aikaisemmin havaittujen ongelmakohtien korjaamiseksi ja niiden ehkäisemiseksi sekä huolehtisi asiakkaiden ohjaamisesta jatkohoitoon olosuhteiden niin edellyttäessä.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät sai lausua asetusesityksestä keväällä 2026. Lausunnossamme totesimme, että pidämme esitysluonnokseen kirjattuja tavoitteita erittäin kannatettavina ja tavoiteltavina. Pidämme pääsääntöisesti esitettyjä muutoksia oikeansuuntaisina ja esitysluonnokseen kirjattuja tavoitteita toteuttavana.

Lausunnossamme kiinnitimme kuitenkin muutamiin seikkoihin esitysluonnoksessa huomiota. Osa niistä lausunnon jälkeen korjattiinkin ministeriössä. Edelleen toukokuussa 2026 viestimme sosiaali- ja terveysministeriön suuntaan koskien asetuksessa käytettyä termiä työkykyä ylläpitävä toiminta.

Esitysluonnoksen 8 pykälässä todetaan: Työkykyä ylläpitävä toiminta on toteutettava ensisijaisesti työpaikan sisäisin toimenpitein ja sen painopisteen on oltava ehkäisevässä toiminnassa. Työnantajan toimenpiteet suuntautuvat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa työhön, työjärjestelyihin, työvälineisiin, työympäristöön, työyhteisöön sekä työntekijän ammatilliseen osaamiseen, terveyteen ja työkykyyn. Tämä sisältö on jo vanhassakin asetuksessa. On kuitenkin niin, ettei työterveyshuoltolakia täsmentävässä asetuksessa voida velvoittaa työnantajaa työterveyshuoltolain määräyksiä laajemmin. Työterveyshuoltolaki ei tunnista työnantajan velvoitetta järjestää työkykyä ylläpitävää toimintaa. Näin ollen koko käsite tulisi poistaa myös asetuksesta.

4. ELINKEINOPOLITIikka

Elinkeinopolitiikassa analysoidaan yrittäjyyden toimintaympäristöä lähiympäristöstä aina kansainväliselle tasolle saakka. Monet yrittäjyyden edellytyksiin vaikuttavat tekijät päätetään kunta- ja aluetasolla, mutta myös valtakunnalliset ja EU-tasoiset päätökset heijastuvat paikallistasolle.

Kunnat ovat edelleen elinkeinopolitiikan ykköstekijöitä monille jäsenyrityksillemme. Suhtaudutaanko kunnissa yritystoimintaan kannustavasti? Ymmärtävätkö paikalliset poliittiset päättäjät yrittäjyyttä? Onko kunnassa tai alueella otettu käyttöön yritysvaikutusten arviointi? Annetaanko markkinoiden toimia vai perustaako julkinen sektori omia yrityksiään? Toimiiko tonttipolitiikka? Viihtyvätkö osaajat?

Aluetason merkitys yritystoiminnalle on korostunut. 2023 perustettiin ylikunnalliset hyvinvointialueet, jotka huolehtivat sosiaali- ja terveydenhuollosta. 2025 perustettiin työllisyysalueet huolehtimaan työn tarjonnan ja kysynnän yhteensovittamisesta. 2026 alussa perustettiin uudet Elinvoimakeskukset tukemaan yritysten kasvua. Avaavatko hyvinvointialueet omaa palvelutuotantoaan siten, että myös yritykset voivat tarjota omaa osaamistaan? Mikä on uusien Elinvoimakeskusten rooli yritysten kasvussa? Kykenevätkö uudet työllisyysalueet yhdistämään elinkeino- ja työllisyyspolitiikan?

Kansallisesti elinkeinopolitiikan ajankohtaisia asioita ovat esimerkiksi Team Finland -uudistus, Finnveran uusi strategia, Teollisuussijoituksen sijoituspolitiikka sekä uusi valtakunnallinen lupa- ja valvontavirasto. EU-tasolla elinkeinopolitiikasta keskustellaan esimerkiksi hankintadirektiivin uudistamisesta, kilpailulainsäädännöstä ja norminpurkutalkoista.



Harri Jaskari

johtaja
050 512 2874
harri.jaskari@yrittajat.fi



Frida Sigfrids

asiantuntija
050 533 8853
frida.sigfrids@yrittajat.fi



Hannamari Heinonen

kehittämispäällikkö
hannamari.heinonen@yrittajat.fi



Katja Rajala

asiantuntija
050 505 4422
katja.rajala@yrittajat.fi

Yrittäjien hyvinvointialuevaikuttamiseen ei ole perinteitä edunvalvonnan näkökulmasta. Tähän asti on pyritty osallistumaan keskusteluun muutamista teemoista, kuten monituottajamallin kehittäminen, palvelusetelien käyttö ja yksikkökustannuslaskenta. Koko systemaattinen ja tavoitteellinen vaikuttamistyö on vielä lähtökuopissaan eikä yhteisiä toimintamalleja ole.

Hyvinvointialueiden edunvalvonnassa yhteistyömallin rakentaminen on tärkein tavoite. Aluejärjestöjä tuetaan asioiden edistämisessä heidän tarpeidensa pohjalta. Hyvinvointialueiden johdon tapaamiset tehdään yhteistyössä aluejärjestöjen kanssa.

Omistajanvaihdokset ovat tutkitusti merkittävä yritysten uudistumisen, kasvun ja kansainvälistymisen lähde. Ne vahvistavat alueiden elinvoimaa työllisyyden, verotulojen sekä pito- ja vetovoiman kautta. Yrittäjien tavoitteena on nostaa omistajanvaihdokset yhdeksi elinkeinopolitiikan kärkiteemaksi.

Yrittäjät edistää omistajanvaihdospoliittisia tavoitteitaan yhteistyössä 25 asiantuntijaorganisaation kanssa. Ne muodostavat yhdessä valtakunnallisen Omistajanvaihdosfoorumi-verkoston. Omistajanvaihdosfoorumin tavoitteena on lisätä tietoisuutta omistajanvaihdosten merkityksestä kaikkialla Suomessa.

Julkisissa hankinnoissa on tarjolla kauppaa noin 35 miljardilla eurolla Suomessa. Ne tarjoavat yrityksille lukuisia mahdollisuuksia, mikäli kilpailutukset hoidetaan siten, että pienemmätkin yritykset pääsevät mukaan ja markkinat ovat avoimet. Laki turvaa pienille ja keskisuurille yrityksille pääsyn muiden tarjoajien kanssa tarjouskilpailuihin.

Julkinen toimija on tullut markkinoille yhä useammin inhouse-yhtiöiden kautta. Hankinnat voidaan tehdä ilman kilpailutusta näistä yhtiöistä. Inhouse-yhtiöitä on myös aloilla, joilla on perinteisesti ollut yrittäjien tuottamia palveluja. Tämä estää terveen kasvun, verovarojen tehokkaan käytön ja heikentää yrittämisen mahdollisuuksia.



Kristiina Nyholm
verkostopäällikkö
050 564 1664
kristiina.nyholm@yrittajat.fi



Marianne Ruusunhelmi
asiantuntija
050 559 9225
marianne.ruusunhelmi@yrittajat.fi



Inkeri Sundberg
omistajanvaihdostoiminnan päällikkö
050 511 6600
inkeri.sundberg@yrittajat.fi



Laura Rautkallio-Salminen
projektipäällikkö (Lukas-hanke)
040 778 4906
laura.rautkallio-salminen@yrittajat.fi



Tiina Hämäläinen
projektipäällikkö (Restarup-hanke)
tiina.hamalainen@yrittajat.fi

Itä-Suomi strategia ja erityistalousalueet



Selvitystyö erityistalousalueiden perustamisesta käynnissä

Mistä on kyse?

Itäisen Suomen tilannekuvan tarkentamiseksi Petteri Orpon hallitus jatkoi Itäisen Suomen kehittämissä. Keväällä 2025 valmistui Itäisen Suomen ohjelma. Osana ohjelmaa hallitus päätti selvittää erityistalousalueen kokeilemista.

Toimeksiannossa haettiin kahden erityistalousalueen perustamista itäiseen Suomeen ja kahta seuraavan aallon erityistalousaluetta. Hallituksen Itä-Suomen erityisedustajaksi nimeämä Harri Broman esitti maaliskuussa erityisaluepiloteiksi Imatran seutukuntaa ja Kajaanin datakeskussysteemiä.

Bromanin mukaan Imatra olisi malliesimerkki negatiivisesta rakennemuutosalueesta. Mukaan tulisivat myös Parikkala, Ruokolahti ja Rautjärvi. Kajaani olisi puolestaan esimerkki positiivisen rakennemuutoksen alueesta laajan datakeskuskompleksinsa ansiosta.

Petteri Orpon hallituksen kehysriihessä 21.-22.4.2026 hallitus ryhtyi valmistelemaan määräaikaisen kokeilulainsäädäntöhankkeen käynnistämistä koskien erityistalousalueita. Lopullinen päätös mahdollisista kokeilualueista ja alueilla käytettävistä tukitoimista sekä kannustimista tehdään osana käynnistettävää säädösvalmisteluhanketta.

Yrittäjien kanta

Mielestämme valinnassa on otettava huomioon seuraavia seikkoja:

Vahvistetaan itäisen Suomen vahvuuksia, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja kiinnostavaa osaamista, heikommassa asemassa olevat maakunnat edellä. Itä-Suomessa uskotaan, että hallituksen säädösvalmistelu voi merkitä eväitä aidolle talouskasvulle.

Nyt olisi aika siirtyä suunnitelmista tekoihin ja yhdessä elinkeinoelämän kanssa miettiä toimenpiteitä erityistalousalueille. Keskusteluissa on noussut esille esimerkiksi superlupa-alueet. Näillä alueilla päätökset saa osin tekoälyn automatisoimana nopeasti. Valvonta ja sääntely ei katoaisi, se vain muuttuisi jälkivalvonnaksi.

Mikäli superlupa-malli toimii kokeilualueilla, samaa toimintatapaa voisi laajentaa koko Suomeen. Kasvuseminaarissa Kajaanissa Kainuu ilmoittautui jo superlupa-alueen kokeilualueeksi.

Lisäksi tarvitsemme koko Itä-Suomeen toimia, jotka tukevat erityistalousalueiden menestymistä. Kuten kansainväliset kokemukset osoittavat, mikäli institutionaaliset asiat koko maassa eivät ole kunnossa, eivät toimi myöskään erityistalousalueet.

Valtion aluehallintouudistus



Hallituksen esitys hyväksyttiin eduskunnassa. Laki toteutusvaiheessa.

Mistä on kyse?

Valtion aluehallinnon uudistuksessa koottiin valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä uuteen valtakunnalliseen virastoon alkaen 1.1.2026. Samalla muodostettiin uudet alueelliset elinvoimakeskukset.

Uudistuksessa sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira, aluehallintovirastot sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten eli ELY-keskusten ympäristöasioiden vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät yhdistettiin. Uudessa valtakunnallisessa virastossa ympäristöön liittyvät lupa- ja valvontatehtävät muodostavat yhden kokonaisuuden. Uuden viraston päätoimipiste sijaitsee Tampereella.

ELY-keskusten jäljelle jääneet tehtävät koottiin kymmeneen elinvoimakeskukseen. Elinvoimakeskusten johtajat valittiin 1.12.2025. Keskukset aloittivat toimintansa 1.1.2026.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät kannatti uutta valtakunnallista lupa- ja valvontavirastoa. Hajautettu lupamalli aiheutti monia haasteita. Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon Soteri-rekisterin pulmat 2024 aikana ovat osoittaneet, että tehokkuus katoaa, mikäli samaa lupaprosessia hoitaa Valvira ja seitsemän aluehallintovirastoa. Toivomme, että yrityksiä ja yrittäjiä koskevat päätökset tehdään jatkossa nopeasti ja ennustettavasti.

Elinvoimakeskus-uudistuksen tavoitteena oli luoda vahvat kymmenen elinvoimakeskusta nykyisten ELY-keskusten sijaan tukemaan alueiden elinvoimaa. On kuitenkin kysyttävä, ovatko kaikki elinvoimakeskukset kykeneviä tehtäväänsä. Lisäksi Elinvoimakeskukset tarvitsevat uusia työkaluja tukemaan yrityksen kasvua. Viime vuosina monista yrityksille tärkeistä palveluista luovuttiin (KEHPA, innovaatioaseteli jne.). Elinvoimakeskusten osalta päähuomio on kiinnittynyt viime viikkoina muutosneuvotteluihin. Toisaalta kehityshankkeena on ollut esimerkiksi rahoituksen tekoälyagentti.

Lupa- ja valvontaviraston osalta voi sanoa, että esimerkiksi Soterin jonot eivät ole purkautuneet riittävän nopeasti. Toiseksi eri alueilta on kuulunut huolestuneita puheita, että uusi lupa- ja valvontavirasto on etääntynyt alueiden hyvinkin erilaisista todellisuuksista. SY on tapaamassa Lupa- ja valvontaviraston johtoa kesäkuussa. Tällä hetkellä SY:ssä on menossa kysely myös kuntajohtajille siitä, mitkä ovat ensimmäiset kokemukset uudesta valtakunnallisesta virastosta.

Team Finland -uudistus ja viennin tekoälyagentti



Hallituksen esitys hyväksyttiin eduskunnassa. Laki toteutusvaiheessa.

Mistä on kyse?

Työllisyyden ja yrittäjyyden ministerityöryhmä linjasi 14.6.2024 Team Finland -verkoston johtamisrakenteen uudistamisesta sekä Business Finlandin ulkomaantoimintojen integroinnista ulkoasiainhallintoon.

Uudistuksen tavoitteena oli yhdistää ulkoministeriön ulkopolitiikan asiantuntemuksen ja Business Finlandin ulkomaantoimintojen kaupallisen osaamisen entistä vahvemmin. Tavoitteena oli luoda järjestelmä, joka tukee kansainvälistyviä yrityksiä tehokkaimmalla ja asiakaslähtöisimmällä tavalla ja on kilpailukykyinen suhteessa vertaismaihin.

Vuonna 2025 uudistuksessa oli vielä siirtymäaika, jolloin yritysten ulkomailla olevat kansainvälistymispalvelut ostettiin Business Finlandilta. 1.1.2026 vastuu Team Finlandin ulkomaantoiminnoista siirtyi ulkoministeriölle.

Team Finland johtoryhmä on helmikuussa 2026 perustanut kaikkiaan 11 toimialaryhmää, jotka oman toimialansa osalta miettivät parhaita ratkaisuja vienninedistämiseen. Yrittäjät ovat nimenneet oman edustajansa jokaiseen toimialaryhmään.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät ovat toivoneet tehokkaampia julkisia vienninedistämispalveluita. Uudistus antaa tähän mahdollisuuksia, mutta luo myös uhkia. Tärkein kysymys on, kuinka yrityslähtöisesti uudistus tehdään.

Yrittäjäjärjestö on korostanut edunvalvonnassa seuraavia seikkoja:

- Vientiyrietysten määrän lisääminen on otettava tärkeäksi tavoitteeksi.
- Julkisen vienninedistämisen palvelujen laatua on lisättävä sekä kohdemaissa (close the deal -palvelut) että kotimaassa.
- Viennin koulutuspalveluja on kehitettävä nykyisin hyvin hajaantuneista toimintavoista yhtenäisemmiksi. Uutena elementtinä on asiakaslähtöinen tekoälypohjainen vientiagentti. Pilotti on herättänyt kiinnostusta, mutta vielä ei ole rahoituspäätöksiä hankkeen etenemisestä.
- Viennin toimialaryhmät ovat aloittaneet toimintansa hyvin eri tahdissa. Tavoitteena on kerätä eri toimialoilta sellaisia yritysryhmiä, jotka voivat toimia Suomen viennin keihäänkärkinä.

EU:n tuleva monivuotinen rahoituskehys (MFF)



Kansallinen valmistelu on alkanut.

Mistä on kyse?

Valtioneuvoston kanslia on aloittanut valmistelun Suomen ohjelmasta EU:n seuraavalla rakennerahastokaudelle vuosille 2028-2033. Kysymys on arviolta noin 10 miljardin euron tukipaketista Suomelle seitsemän vuoden aikana.

Mielenkiintoiseksi asian yritysten näkökulmasta tekee se, että nyt kansallisvaltiot voivat aikaisempaa itsenäisemmin määritellä ohjelmien sisällön ja ohjelmiin liittyvän rahan käytön. Rahan käytön kriteeristöön voi sisältyä kansallisia, alueellisia, alakohtaisia ja/tai maantieteellisiä kriteereitä.

Komission esityksessä myös kilpailukykyrahaston merkitys kasvaa suhteessa koheesiorahastoon. Perinteisesti Suomi on saanut panostuksiaan enemmän rahoitusta esimerkiksi Horisontti-rahoituksesta.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät kiinnittää Suomen valmistelussa huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Rahojen käytössä voisi olla aikaisempaa voimakkaampaa panostusta mikro- ja pk-yritysten tukemiseen.
- EU-rahoituksen hallinnointi on oltava vähemmän byrokraattista kuin nykyisin. Sisältöä ei saa alistaa monimutkaiselle hallinnolle.
- Rahoitusmallien ja alueellisten rahoituskriteerien on oltava nykyistä joustavampia.
- Valmistelun aikataulu on oltava sellainen, että aikaa jää riittävästi vuoropuhelulle elinkeinoelämän kanssa kansallisesti ja eri alueilla.
- Tietojärjestelmien uusiminen ei saa jatkossa merkitä maksatusten viivästymistä.

Luovien alojen Team Finland -toimialatiimi



3/2026-12/2026

Mistä on kyse?

Team Finland -verkoston strategian (2025–2027) tavoitteena on koota Suomen prioriteettialoilta toimialatarjoamat, joilla suomalaista osaamista ja yrityksiä voidaan edistää kansainvälisesti. Työtä tehdään yhdessä ministeriöiden ja elinkeinoelämän järjestöjen kanssa, ja tätä varten eri aloille on perustettu omat Team Finland -toimialatiimit.

Luovat alat on tunnistettu strategiassa yhdeksi tärkeäksi painopisteeksi. Korkean lisäarvon palvelut, kuluttajaliiketoiminta ja luovat alat -toimialatiimi kehittävät alojen tarjontaa niin, että se vastaa eri kohdemarkkinoiden tarpeita ja tukee vientiä. Tiimi huolehtii myös siitä, että Team Finland -verkostolla on ajantasaista toimialatietoa ja tietoa hyödynnetään palvelujen ja viennin edistämisen kehittämisessä. Lisäksi tiimi osallistuu toimialaa koskevan viestintämateriaalin tuottamiseen yhdessä Team Finland -viestinnän kanssa.

Toimialatiimi on asetettu vuodeksi 2026, ja sen työn jatkamisesta päätetään Team Finland -johtoryhmässä vuoden aikana.

Suomen Yrittäjillä on edustus toimialatiimissä.

Yrittäjien kanta

Luovalla taloudella on merkittävää kansainvälistä kasvupotentiaalia, jota ei tällä hetkellä hyödynnetä täysimääräisesti. Sen vahvistaminen edellyttää pitkäjänteistä työtä Team Finland -toiminnassa, viennin edistämässä ja maakuvatyössä.

Alan keskeisiä haasteita ovat aineettoman omaisuuden (ml. brändien) parempi tunnistaminen ja hyödyntäminen, rahoittajien osaamisen vahvistaminen luovien alojen ansaintalogiikoista sekä julkisen ja yksityisen – myös kansainvälisen – rahoituksen parempi yhteensovittaminen.

Luovien alojen osaaminen, kuten palvelumuotoilu, brändäys, käyttäjäkokemus ja sisältöosaaminen, on keskeinen kilpailutekijä myös muilla toimialoilla, kuten teollisuudessa, teknologiassa ja matkailussa. Tämän osaamisen parempi hyödyntäminen B2B-liiketoiminnassa on tärkeä osa luovan talouden kasvupotentiaalin realisoimisessa.

Toimialatiimissä kartoitetaan tällä hetkellä, millä markkinoilla suomalaisilla kuluttajabrändeillä, luovilla palveluilla ja sisällöillä sekä korkean lisäarvon palveluilla on vahvin vientipotentiaali vuosina 2026–2027. Toimialatiimi tapaa seuraavan kerran 15.6.2026, joissa näistä päätetään.

Vientikysely



5/2026-6/2026

Mistä on kyse?

Suomen Yrittäjät toteuttaa vientikyselyn osana vaikuttamistyötään kartoittaakseen pk-yritysten vientitoimintaa, kansainvälistymisvalmiuksia sekä kiinnostusta osallistua vienninedistämismatkoille.

Kyselyn avulla halutaan tunnistaa yrityksiä, joille kansainvälistyminen on ajankohtaista nyt tai lähivuosina, sekä selvittää, millaista tukea yritykset tarvitsevat viennin käynnistämiseen tai kasvattamiseen. Kerättyä tietoa hyödynnetään Suomen Yrittäjien viennin edistämistyössä, vientimatkojen ja delegaatioiden valmistelussa sekä pk-yritysten näkökulmien systemaattisessa esiin tuomisessa elinkeinopolitiikassa ja kansainvälistymistä koskevassa päätöksenteossa.

Kysely on avattu vastauksille 18.5.2026 ja toivomme aktiivisuutta. Suomen Yrittäjät toteuttavat kyselyn itse Webropolilla. Kysely on avoin kaikille yrittäjille. Kysely suljetaan näillä näkymin 18.6.2026.

Yrittäjien kanta

Suomalaiset yritykset tarvitsevat nykyistä vahvempaa ja pitkäjänteisempää tukea kansainvälistymiseen ja viennin kasvattamiseen. Monelle pk-yritykselle vienti on merkittävä mahdollisuus kasvaa, uudistua ja hakea uusia markkinoita, mutta samalla kynnys kansainvälistymiseen voi olla korkea. Erityisesti pienille yrityksille riskit, epävarmuus ja rajalliset resurssit voivat hidastaa vientiin lähtemistä, vaikka potentiaalia olisi paljonkin.

Yritykset pitävät vienninedistämismatkoja ja korkeantason delegaatioita tärkeinä, koska niiden avulla voidaan avata ovia uusille markkinoille ja rakentaa arvokkaita verkostoja. Pelkkä mukanaolo ei kuitenkaan riitä, vaan onnistuminen edellyttää hyvää valmistelua ja ymmärrystä yritysten tarpeista ja tavoitteista. Siksi on tärkeää, että yritysten kiinnostusta, valmiuksia ja kasvuhaluutta kartoitetaan nykyistä paremmin, jotta vienninedistämistoimet kohdistuvat yrityksiin, joilla on aito halu ja edellytykset kansainvälistyä.

Yrittäjät ovat miettimässä myös omaa rooliaan viennin edistämisessä. Tällä hetkellä on avoinna yrityskysely kasvusta ja viennistä ja tavoitteena on saada jälleen yli 1000 vastaajayritystä. Yrittäjien vientimatkalle Bratislavaan on ilmoittautunut yli 20 yritystä.

Kuntabarometri 2026



2026-2027

Mistä on kyse?

Suomen Yrittäjät toteuttaa Kuntabarometrin joka toinen vuosi. Tutkimuksen toteuttajaksi valikoitui Taloustutkimus.

Kuntabarometrilla kartoitetaan kuntien ja yrittäjien yhteistyötä sekä elinkeinopolitiikan tilaa valtakunnallisesti, alueellisesti ja kuntakohtaisesti. Kuntia palkitaan kolmessa luokassa: Suuret (yli 50 000 asukkaan kunnat), keskikokoiset (10 000-50 000 asukkaan kunnat) sekä pienet (alle 10 000 asukkaan) kunnat. Tulokset julkistettiin Kunnallisjohdon seminaarissa Jyväskylässä 20.5.2026.

Kysely oli avoinna vastauksille 11.2.-16.3.2026. Tavoitteena oli 9 500 vastaajaa. Kyselyyn vastasi lähes 12 000 yrittäjää. Ainoastaan 14 Manner-Suomen kuntaa jäi ilman kuntakohtaista raporttia.

Kyselyn tulokset herättivät laajaa kiinnostusta ympäri Suomen ja saivat runsaasti medianäkyvyyttä. Kyselystä on saatu myös paljon palautetta, jota hyödynnämme seuraavan toteutuksen kehittämisessä. Kyselyn kehittämiseksi on perustettu oma työryhmä.

Yrittäjien kanta

Suomessa on 308 kuntaa. Yrittäjäjärjestön tavoitteena on tehdä kuntien ja yritysten yhteistyöstä mahdollisimman toimivaa. Vain yhteistyön avulla yrityksillä on mahdollisuus menestyä ja kunnalla kyky kasvaa vahvaksi ja kilpailukykyiseksi.

Kuntabarometrin avulla mittaamme kuntien ja yrittäjien yhteistyötä sekä elinkeinopolitiikan tilaa valtakunnallisesti, alueellisesti ja kuntakohtaisesti. Kuntabarometrin avulla pystymme tarjoamaan ajankohtaista tietoa kuntavaikuttamisen tueksi.

Kuntien tärkeiksi tehtäviksi ovat tulleet yrittäjyyteen, koulutukseen, varhaiskasvatukseen, maankäyttöön, kaavoitukseen, ympäristöön, kulttuuriin ja liikuntaan liittyvät asiat. Kunnat ovat muuttuneet "elinvoimakunniksi". Tämän pitää näkyä niin kuntapäätäjien kuin virkahenkilöiden profiilissa ja osaamisessa. Yrittäjämönteinen elinvoimakunta syntyy kokonaisuudesta. Siihen vaikuttavat esimerkiksi lapsiperheiden palveluiden saatavuus, asuinympäristön viihtyvyys, lähiluonto, yrittäjien toivomusten kuuntelu ja yhteisöllisyys. Kunnan pitää nähdä, mikä oikeasti lisää elinvoimaa omassa kunnassa ja panostaa siihen.

Koulutamme myös kuntia Kuntabarometrin tulosten perusteella ja tuomme esille konkreettisia vinkkejä siitä, kuinka tuloksia on mahdollista parantaa. Hyvä esimerkki tästä on Kunnan elinvoimaosaaja -koulutus.

Hankintalaki eduskunnan käsittelyssä



Lakiesityksen käsittely etenee suureen saliin viikolla 23.

Mistä on kyse?

Kansallisen hankintalain uudistus on edennyt. Tavoitteena on, että laki saadaan voimaan 2027 vuoden aikana. Esityksessä on kirjattu yrittäjien vaatimat keskeisimmät tavoitteet.

Eduskunta kävi lähetekeskustelun 12.2.2026. Siinä nimettiin mietintövaliokunnaksi talousvaliokunta. Lausunnon antoivat perustuslaki-, maa- ja metsätalous-, sosiaali- ja terveys- sekä hallintovaliokunta. Yrittäjät kutsuttiin talous-, hallinto- sekä sosiaali- ja terveysvaliokuntien kuultavaksi. Samalla valiokuntiin jätettiin myös kirjallinen lausunto.

Maaliskuun aikana kuulemisten lisäksi tavattiin lukuisia kansanedustajia. Edunvalvonnan tueksi on kirjoitettu myös taustamuistio, jossa Q&A mallilla vastataan uudistuksesta esitettyihin kysymyksiin. Tätä muistiota on jaettu päättäjille.

Talousvaliokunnan mietintö oli käsittelyssä 27.5.2026 kokouksessa. Mietintö sekä Yrittäjien oma tiedote asiasta julkaistiin samana päivänä. Käsittely suuressa salissa näyttäisi alkavan viikolla 23.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät on antanut asiasta virallisen lausunnon 2025 keväällä. Pääpaino Yrittäjien edunvalvonnassa on kiteytynyt seuraavasti:

- Lisää kilpailua. Julkisten hankintojen räätälöinnit on estettävä yhden tarjouksen kilpailun uusimisvelvoitteella.
- Hankinnat on lähtökohtaisesti jaettava osiin, jotta pk-yrityksillä on aidot mahdollisuudet tarjota osaamistaan julkiselle sektorille.
- Markkinakartoituksen on oltava pakollinen osa kansalliset kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa. Markkinavuoropuhelun roolia on vahvistettava.
- Tukipalveluiden tuottamisen inhouse-yhtiöillä on edellytettävä vähintään 10 prosentin omistusta. Keinotekoiset järjestelyt kilpailuttamisen kiertämiseen on estettävä.
- Tuomme vahvasti esille, että lainsäädännön lisäksi tarvitsemme hankintakulttuurin muutosta.

Onnistu hankinnoissa – hyvän hankkijan tutkinto



Markkinointia tehty

Mistä on kyse?

Uusi koulutus on kohdennettu kuntien ja hyvinvointialueiden hankinoista vastaaville. Se auttaa ottamaan hankintataidot haltuun markkinoita ymmärtäen. Koulutus antaa käytännön työkaluja julkisten hankintojen kehittämiseen yrityskenttää ymmärtävällä otteella. Osallistujat oppivat, miten hankinnoilla voidaan vahvistaa alueen elinvoimaa, lisätä tarjousten määrää ja tuottaa kustannustehokkaita palveluja. Koulutuksen aikana jokainen laatii oman organisaation kehittämissuunnitelman, joka toimii konkreettisenä työkaluna muutoksen jalkauttamiseen.

Kohderyhmä: Kuntien ja hyvinvointialueiden hankinnoista vastaavat

Aika: lokakuu 2026

Toteuttaa: Sypoint

Yrittäjien kanta

Uuden hankintalain myötä on oleellista vaikuttaa uuden hankintakulttuurin luomiseen. Suomen Yrittäjät osaltaan haluaa olla tarjoamassa työkaluja markkinaymmärryksen lisäämiseen, jotta hankinnoissa olisi pk-yrityksillä paremmat mahdollisuudet pärjätä.